

Załącznik nr 2 do uchwały nr 1913/448/23
Zarządu Województwa Mazowieckiego
z dnia 13 listopada 2023 r.

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

CZĘŚĆ II.
OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU
PUBLICZNEGO O ZNACZENIU
PONADLOKALNYM

Warszawa, 2023 r.

Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Część II. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Opracowana przez:

**MAZOWIECKIE BIURO PLANOWANIA
REGIONALNEGO W WARSZAWIE**

pod kierunkiem:

dr Elżbiety Kozubek

Dyrektora Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie

koordynacja prac:

Patrycja Słomka

p.o. kierownika Zespołu Planowania Strategicznego

Zespół autorski:

Ewa Baranowska, Małgorzata Dąbrowska, Grzegorz Derbin, Agnieszka Dobrosielska, Grażyna Gapińska, Piotr Gołowski, Elżbieta Goryszewska, Marcin Grodzicki, Elżbieta Jaglak, Aleksandra Klimczewska, Agata Kucharska, Andrzej Luśniewski, Justyna Macierakowska, Patrycja Maśka, Agnieszka Mync, Kamila Niedzielak, Marta Ogniewska, Marta Pankowska, Sebastian Pawłowski, Dariusz Piwowarczyk, Elżbieta Polak, Marcin Rojek, Renata Ryciak, Patrycja Słomka, Magdalena Sugajska, Michał Sugajski, Piotr Szpiega, Elżbieta Trzcińska, Magda Walczewska, Beata Wereda, Magdalena Żuchewicz, Paulina Żurawicka

Opracowanie kartograficzne:

Aleksandra Deręgowska

przy współpracy:

Oddziałów Terenowych w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach

Warszawa 2023

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu	10
1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu.....	10
1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami	31
1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej.....	35
2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – poziom krajowy i lokalny	44
2.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu.....	45
2.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych.....	61
2.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.....	70
2.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej.....	89
2.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej.....	97
3. Postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego	104
3.1. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do województwa	104
3.2. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do MOFW	110
4. Podsumowanie	114
SŁOWNIK POJĘĆ	129
SŁOWNIK SKRÓTÓW	129
SPIS RYCIN	130
SPIS TABEL.....	131
SPIS WYKRESÓW	131
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	131
STRONY INTERNETOWE	134

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część okresowej oceny *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*¹ (dalej: *Plan* lub PZPWM), opracowanej na podstawie art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej: *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* lub UPZP, Dz. U. z 2023 r. poz. 977). Zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 3 UPZP, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności m.in. rozmieszczenie inwestycji celu publicznego (dalej: ICP) o znaczeniu ponadlokalnym. Ustawa ponadto doprecyzowuje, że w planie umieszcza się te inwestycje, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Zgodnie z UPZP, za inwestycje celu publicznego uznaje się te inwestycje, które przyczyniają się do realizacji celów wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w zakresie bezpieczeństwa, infrastruktury społecznej, systemu przesyłowego paliw i energii, gospodarki wodnej, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury drogowej i kolejowej.

W rozdziale 4 przyjętego w 2018 r. *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* wskazano inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu regionalnego jako wiążące ustalenia *Planu*. Podstawą wprowadzenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu regionalnego do PZPWM, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 39 ust. 5 UPZP, były następujące dokumenty przyjęte przez sejmik województwa:

- *Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego*²,
- *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016-2026*³,
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020*⁴,
- *Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeń i Transport*⁵,
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024. Plan inwestycyjny dla województwa mazowieckiego*⁶.

W rozdziale 5 *Planu* uwzględniono ICP o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu krajowego i lokalnego⁷. Podstawą wprowadzenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu krajowego do *Planu*, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 39 ust. 5 UPZP, były następujące dokumenty przyjęte przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów lub właściwego ministra:

- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – KPZK 2030*⁸,

¹ *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*, przyjęty Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 13180).

² *Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038*, przyjęta Uchwałą nr 259/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie *Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038* z późn. zm.

³ *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2026*, przyjęty Uchwałą 1777/290/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie *Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2026*.

⁴ Na podstawie <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/regionalny-program-operacyjny-województwa-mazowieckiego-na-lata-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.).

⁵ *Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeń i Transport*, przyjęty Uchwałą nr 1546/183/16 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie *Planu wykonawczego do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. w obszarze Przestrzeń i Transport wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz Podsumowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego Planu*.

⁶ *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*, przyjęty Uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie *uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*.

⁷ Poziom krajowy i lokalny odnoszą się do poziomu realizacji inwestycji, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Inwestycje realizowane na poziomie lokalnym dotyczą inwestycji zaplanowanych do realizacji na obszarze miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy (MOFW) z uwagi na to, że Plan MOFW jest integralną częścią PZPWM.

⁸ *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie *przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (M.P. z 2012 r. poz. 252), uchylona po wejściu w życie ustawy z dnia

- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)*⁹,
- *Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*¹⁰,
- *Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku*¹¹,
- *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego*¹²,
- *Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)*¹³,
- *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (wykaz dużych projektów¹⁴ oraz Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej)*,
- *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym*,
- *Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*,
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*,
- *Polityka Energetyczna Polski do 2030*,
- *Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*¹⁵,
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*¹⁶,
- *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.*,
- *Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017*¹⁷,
- *Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017*,
- *Wykaz zadań inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie*,
- *Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”*.

O ile regionalna polityka przestrzenna określana jest szczegółowo przez samorząd województwa, o tyle polityka przestrzenna państwa, stosownie do ustaleń ustawodawcy, jest tylko uwzględniana w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Samorząd województwa nie posiada ustawowych kompetencji do tego, by tę politykę uzupełniać, a tym bardziej kreować. Jest zobowiązany tylko do przeniesienia ICP z poziomu krajowego do planu województwa. Inne działanie samorządu w tej mierze byłoby ustawowo niedopuszczalnym przejściem kompetencji centralnych organów państwa przez samorząd województwa. Inwestycje te zostały w *Planie* uwzględnione i przedstawione kartograficznie w sposób ramowy/kierunkowy – orientacyjny. Ich szczegółowe usytuowanie/przebieg wskazywany jest w stosownych dokumentach rządowych, a konkretnie w projektach tych inwestycji.

Inwestycje celu publicznego ujęte w tabelach podzielono ze względu na stopień realizacji na:

- zrealizowane (inwestycja została zakończona i funkcjonuje, w przypadku inwestycji transportowych – te, które zostały ukończone i funkcjonują w docelowych parametrach, np. prędkość, liczba jezdni/torów, wyposażenie),

⁹ 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079).

⁹ *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. z 2017 r. poz. 260).

¹⁰ *Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)* przyjęty Uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)” z późn. zm.

¹¹ *Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku* przyjęty Uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku z późn. zm.

¹² *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego* przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 233 z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Mazowieckiego (M.P. z 2014 r. poz. 1142).

¹³ *Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)*, przyjęty Uchwałą nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.

¹⁴ Na podstawie <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

¹⁵ *Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

¹⁶ *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911).

¹⁷ *Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017*, Załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. (M.P. z 2017 r. poz. 1183).

- w realizacji (odbyło się postępowanie przetargowe związane z prowadzeniem robót budowlanych, uzyskano dofinansowanie na realizację inwestycji lub otrzymano ważne pozwolenie na budowę, w przypadku inwestycji transportowych – te, dla których trwają prace projektowe, prace przygotowawcze do realizacji, prace budowlane lub toczą się prace studialne, tj. opracowywane są studium wykonalności, studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe, koncepcja),
- niezrealizowane (nie podjęto działań, inwestycja pozostaje na etapie koncepcji bądź uzyskiwania stosownych decyzji, pozwoleń).

Ponadto dla części inwestycji transportowych dokonano podziału ze względu na stan realizacji, ponieważ niektóre z nich wykonywane były częściowo/odcinkowo.

Pozostałe inwestycje istotne z punktu widzenia samorządu województwa, które nie zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, a zatem niemające zapewnionego źródła finansowania, mają formę postulatywną. Postulaty i rekomendacje, zawarte w rozdziale 6 *Planu*, odnoszą się do realizacji celów rozwojowych określonych w *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*¹⁸, obowiązującej w momencie przyjęcia *Planu*, oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego ujętych w *Planie*. Stanowią one propozycje rozwiązań przestrzennych przy formułowaniu stanowisk i wniosków samorządu województwa do polityki przestrzennej państwa oraz elementy fakultatywne – do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gmin.

¹⁸ *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze, przyjęta Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku.*

1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu

W *Planie* ujęto 178 inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego, stanowiących wiążące ustalenia *Planu*, z czego w zakresie:

- transportu – 108, w tym:
 - transportu kolejowego – 6,
 - transportu lotniczego – 3,
 - dróg wojewódzkich – 99,
- gospodarki odpadami – 10,
- infrastruktury społecznej – 60, w tym:
 - dziedzictwa kulturowego – 14,
 - kultury – 9,
 - ochrony zdrowia – 36,
 - edukacji – 1.

W kolejnych podrozdziałach dokonano analizy w zakresie stopnia realizacji ICP w poszczególnych obszarach tematycznych¹⁹. Stan realizacji konkretnych ICP ujętych w *Planie* prezentują tabele 1-8. Dodatkowo, dla inwestycji infrastrukturalnych, opracowano mapy prezentujące aktualny stan ich realizacji (Ryc. 1-10).

1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu

W celu oceny realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu wystąpiono do zarządców dróg wojewódzkich, infrastruktury kolejowej oraz lotniska o udostępnienie informacji na temat stanu ich realizacji na koniec 2022 r. Pozyskane informacje przedstawiono w tabelach 1-3.

Na poziomie regionalnym w PZPWM ujęto 108 inwestycji celu publicznego w obszarze transportu, w tym 99 w zakresie dróg wojewódzkich, 3 dotyczące lotnictwa (w tym 2 portu lotniczego Warszawa-Modlin) i 6 inwestycji kolejowych w zakresie zapleczy taborowych dla Kolei Mazowieckich oraz rozbudowy linii kolejowej w zarządzie WKD. Wśród zrealizowanych inwestycji w zakresie dróg wojewódzkich dominują działania dotyczące rozbudowy i przebudowy krótkich odcinków lub obiektów na istniejącej sieci, z których większość zawarta była (na etapie sporządzania PZPWM) jedynie w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Mazowieckiego (WPF WM).

Od czasu wejścia w życie obowiązującego PZPWM podjęto działania w celu realizacji nowych inwestycji w zakresie m.in. budowy dróg wojewódzkich. Są to obwodnice²⁰: Makowa Mazowieckiego (DW626), Ostrowi Mazowieckiej (DW627), Gąbina (DW574), Szydłowca (DW727), Rościszewa (DW541), Ostrołęki (DW544/627) oraz budowa w nowym śladzie dróg: DW627 od Ostrołęki do węzła z S61, DW807 od DW801 do węzła z S17, DW580 w powiecie warszawskim zachodnim oraz „małej” i „dużej” obwodnicy Płocka w planowanym układzie dróg wojewódzkich po wschodniej stronie miasta. Z uwagi na upływający w 2026 r. okres obowiązywania *Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016-2026*, wskazane jest podjęcie prac nad aktualizacją dokumentu, który obejmowałby powyższe planowane działania oraz wynikające m.in. z nowych dokumentów dotyczących rozwoju dróg (*Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku*²¹) oraz modelu transportowego województwa, postulatów zawartych w obowiązującym PZPWM, przeglądów stanu technicznego dróg (w zakresie przebudowy i rozbudowy), potrzeb pieszych i rowerzystów (z uwzględnieniem *Standardów infrastruktury rowerowej i koncepcji tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie*

¹⁹ Stan na koniec 2022 r.

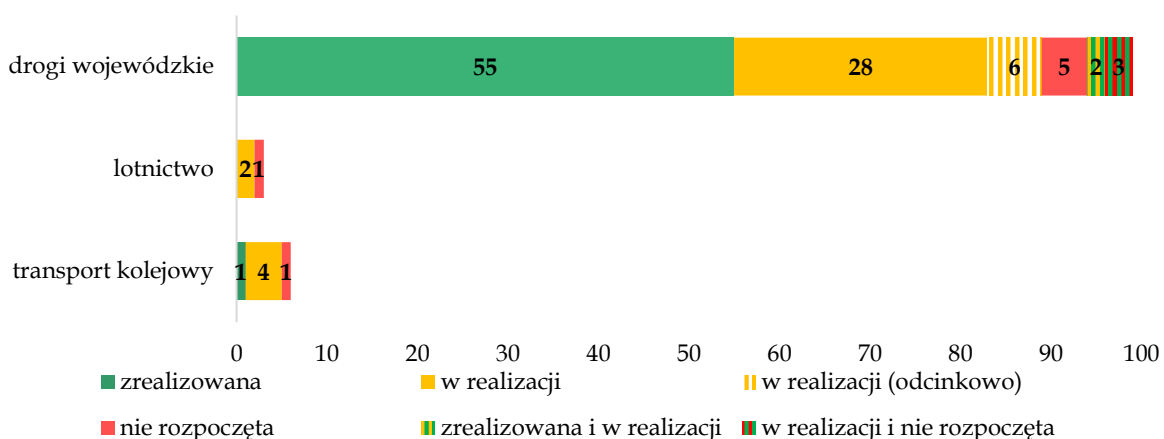
²⁰ Plan postępowań o udzielenie zamówień na 2022 r., na podstawie <https://mzdw.pl/pl/strona/plan-postepowan-o-udzielenie-zamowien> (dostęp: październik 2022 r.) oraz pismo znak: I-1.43.1.2022.4.KM z dnia 30.03.2023 r.

²¹ *Regionalny Plan Transportowy Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku*, przyjęty Uchwałą 515/313/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku.

mazowieckim²²) oraz wniosków samorządów. Powyższe postulaty powinny uwzględniać kierunki działań i działania zawarte w obszarze „Dostępność” *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze*²³. Zaktualizowany dokument stanowiłby podstawę do zawarcia w PZPWM, zgodnie z art. 39 ust. 5 UPZP, inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie dróg wojewódzkich, a w kolejnym kroku – ich uzgodnienie z samorządem gminnym podczas sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego/planów ogólnych/miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i realizację w wyznaczonym pasie terenu. Taki sposób postępowania ma przewagę nad trybem znanym ze „specustawy drogowej”²⁴ (a jednocześnie go nie wyklucza), gdyż w dłuższej perspektywie pozwala na rezerwację i pozyskanie terenu pod inwestycję oraz posiada walor informacyjny dla potencjalnych inwestorów w obszarze oddziaływania drogi.

Realizacja i planowanie rozwoju infrastruktury transportowej powoduje konflikty społeczne i kolizje przestrzenne, wynikające z potencjalnego przebiegu infrastruktury w pobliżu terenów zabudowanych oraz cennych przyrodniczo. Związane jest to nie tylko z budową liniowej infrastruktury transportowej samej w sobie, ale również z nieracjonalnie prowadzoną polityką przestrzenną na poziomie lokalnym, powodującą rozproszenie zabudowy (szczególnie na obszarach podmiejskich) i problemy z wytyczeniem korytarzy dla infrastruktury, a także realizacją inwestycji w trybie tzw. specustaw. W zakresie planowania i realizacji budowy nowych dróg wojewódzkich w założonym okresie oceny PZPWM odnotowano problemy związane z realizacją:

- nowego przebiegu drogi DW579 w Błoniu,
- nowego przebiegu drogi DW721 na odcinku Piaseczno – Sękocin (DK7),
- nowego przebiegu drogi DW724 w gminie Konstancin-Jeziorna,
- nowego przebiegu drogi DW740 w gminie Zakrzew,
- drogi „Paszkowiarki” na odcinku od DW719 do S8.

Wykres 1. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu – poziom regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

1.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego

W zakresie inwestycji kolejowych realizowanych na poziomie regionalnym (Tabela 1, Ryc. 1, 2), w PZPWM uwzględniono inwestycje dotyczące baz utrzymaniowo-naprawczych Kolei Mazowieckich, rozbudowy linii kolejowej w zarządzie WKD oraz budowę bocznicy w Pomiechówku. Wśród tych

²² Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim, przyjęte Uchwałą nr 1100/333/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim”.

²³ Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze, przyjęta Uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

²⁴ Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162).

inwestycji zrealizowano jedynie bazę utrzymaniowo-naprawczą w Tłuszczu, pozostałe inwestycje w zakresie baz znajdują się w realizacji. Dla inwestycji dotyczącej budowy drugiego toru na linii nr 47 toczą się prace budowlane. Prace związane z budową bocznic do strefy ekonomicznej w Pomiechówku zostaną rozpoczęte po zaprojektowaniu odcinka linii kolejowej do lotniska w Modlinie.

Tabela 1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Zakup i rozbudowa bazy utrzymaniowo-naprawczej w Sochaczewie		✓		w realizacji	prace przygotowawcze – dokonano wykupu działek
2.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Budowa bazy utrzymaniowo-naprawczej w Radomiu		✓		w realizacji	prace projektowe i przygotowawcze do ogłoszenia przetargu na budowę
3.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Zakup bazy			✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	utrzymaniowo-naprawczej w Tłuszczu					
4.	Modernizacja infrastruktury kolejowej linii WKD – poprzez budowę drugiego toru linii kolejowej nr 47 od Podkowy Leśnej do Grodziska Mazowieckiego	47		✓	w realizacji	prace budowlane
5.	Rozbudowa linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej	47		✓	w realizacji	prace budowlane
6.	Budowa bocznic kolejowej wraz z węzłami przeładunkowymi na potrzeby transportu towarowego w Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej Podstrefie Pomiechówek oraz terenów inwestycyjnych wokół lotniska Modlin			✓	nie zrealizowan o	realizacja możliwa po zaprojektowaniu linii kolejowej do lotniska w Modlinie

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od Kolei Mazowieckich oraz Warszawskiej Kolei Dojazdowej

1.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa

Inwestycje w zakresie lotnictwa na poziomie regionalnym (Tabela 2) obejmowały działania mające na celu rozbudowę portu lotniczego w Modlinie oraz rozwój infrastruktury lądowisk o charakterze specjalnym na terenie województwa. Wśród trzech ICP, w realizacji pozostawały inwestycje dotyczące lotniska w Modlinie, które przyczynią się do zwiększenia jego przepustowości i możliwości obsłużenia większej liczby pasażerów.

Tabela 2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Rozbudowa MPL Warszawa/Modlin poprzez inwestycje		✓	w realizacji	prace studialne – w zakresie zagospodarowania

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	związane z uruchomieniem terminala CARGO, rozbudową terminala pasażerskiego, budową parkingu wielopoziomowego				wybudowanego obiektu CARGO
					decyzja o pozwoleniu na budowę – dla rozbudowy terminala
					prace studialne – dla budowy parkingu wielopoziomowego
2.	Rozbudowa infrastruktury lotniczej MPL Warszawa /Modlin, w tym: zwiększenie liczby płyt postojowych dla statków powietrznych, budowa stanowiska do odladania samolotów bliżej progu stacji drogi startowej, rozbudowa dróg kołowania		✓	w realizacji	prace studialne – opracowano koncepcję, inwestycja na etapie uzyskania decyzji środowiskowej w zakresie zwiększenia ilości płyt postojowych
					prace studialne – w zakresie płyty do odladania
					prace budowlane – rozbudowa dróg kołowania
3.	Rozwój infrastruktury lądowisk na terenie Mazowsza o charakterze specjalnym	✓	✓	nie zrealizowano	

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od MPL Warszawa/Modlin

1.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich

Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich (Tabela 3, Ryc. 3, 4) obejmowały rozbudowę, remont oraz budowę nowych odcinków dróg. Wśród 99 inwestycji, 13 dotyczy budowy nowych dróg, 6 przebudowy skrzyżowań, 5 inwestycji – prac na obiektach inżynierskich (mosty, wiadukty, tunele). Pozostałe 75 inwestycji dotyczy przebudowy lub rozbudowy dróg, wśród których 4 inwestycje zawierają także budowę nowych odcinków dróg: DW579 w Błoniu, DW631 w Nowym Dworze Mazowieckim, DW637 w Stanisławowie i DW801 w Józefowie. W regionie mazowieckim regionalnym zaplanowano 53 inwestycje, a w MOFW 41 inwestycje. Pozostałe 5 inwestycji znajduje się na obszarze obydwu regionów.

W analizowanym okresie zrealizowano w pełni 55 inwestycji, w tym 4 dotyczące budowy nowych dróg: obwodnicy Gąbina w ciągu DW577, obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu DW579, nowego odcinka DW635 do węzła z drogą S8 oraz DW747 na odcinku Lipsko – Solec nad Wisłą. Ponadto zrealizowano 44 inwestycje w zakresie rozbudowy/przebudowy istniejących odcinków dróg, wśród których prawie połowa dotyczyła inwestycji o długości nieprzekraczającej 2 km oraz 7 inwestycji w zakresie prac punktowych na obiektach inżynierskich i skrzyżowaniach.

W realizacji pozostaje 39 inwestycji, w tym 8 dotyczących budowy nowych dróg, wśród których na etapie prac budowlanych pozostaje budowa obwodnicy Sierpca w ciągu DW560. W przygotowaniu jest budowa odcinka DW747 od Lipska do Ilży (pozyskano zezwolenie na realizację inwestycji drogowej – ZnRID). Z kolei prace projektowe dotyczące nowych dróg toczą się dla 5 inwestycji: budowy odcinka DW627 Kosów Lacki – Sokołów Podlaski (śladem zlikwidowanej linii kolejowej nr 34), nowego

przebiegu DW721 od drogi krajowej nr 7 do Piaseczna, budowy obwodnicy Pilawy w ciągu DW805, obwodnicy Mławy oraz tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z DW719 do węzła z A2 z odgałęzieniem do DW720 w Brwinowie. Inwestycja dotycząca budowy nowego odcinka DW724 od Warszawy do drogi krajowej nr 79 nie uzyskała do tej pory decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (wniosek o jej wydanie złożono w 2014 r.), bez czego nie jest możliwe prowadzenie prac przygotowawczych do budowy tej drogi. Z kolei dla budowy obwodnicy Błonia trwa opracowywanie dokumentacji w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Pozostałe 31 inwestycji to:

- 20 inwestycji znajdujących się w realizacji (w zakresie rozbudowy/przebudowy dróg, obiektów inżynierskich i skrzyżowań) w tym 5 na etapie prac budowlanych i 15 na etapie projektowych lub studialnych;
- 6 inwestycji dotyczących dróg DW575, DW618, DW634, DW719, DW731 i DW801, które zawarto w dokumentach źródłowych, stanowiących podstawę do uwzględnienia ich w PZPWM, jako inwestycje dotyczące całej długości drogi. W tym przypadku, na podstawie danych przekazanych przez zarządcę drogi, podsumowano wszystkie prace, jakie toczyły się dla danej drogi w badanym okresie i oznaczono je jako „w realizacji – odcinkowo”;
- 2 inwestycje częściowo zrealizowane – w zakresie rozbudowy DW583 oraz DW637, dla której zrealizowano rozbudowę na odcinku od granic Warszawy do km. 41+360, natomiast obwodnica Stanisławowa jest na etapie prac projektowych;
- 3 inwestycje częściowo niezrealizowane, stanowiące elementy realizowanych inwestycji na dłuższym odcinku. Dotyczy to nowych przebiegów dróg DW631 w Nowym Dworze Mazowieckim i DW801 od Warszawy do Józefowa oraz rozbudowy odcinka DW718.

Jako niezrealizowane wskazano 5 inwestycji dotyczących: budowy DW721 na terenie gmin Konstancin-Jeziorna i Józefów, budowy wiaduktu w ciągu DW718 w Pruszkowie, rozbudowy odcinków dróg DW627 i DW677 w Ostrowi Mazowieckiej, DW647 w gminie Łyse i DW736 w gminie Magnuszew.

Tabela 3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 539 na odcinku od km 0+000 do km 2+316 dł. 2,316 km na odcinku od Blinno – gr. woj. – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	539	✓		zrealizowano	
2.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 na odcinku od km ok. 55+328 do km 72+775	541	✓		zrealizowano	
3.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 na odcinku od km 38+170 do km 38+662 oraz od km 39+268 do km 51+500 na terenie gmin Lubowidz i Żuromin	541	✓		zrealizowano	
4.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Przasnysz – Ostrołęka na odc. od km 131+500 do km 132+660 (L=1,160 km)	544	✓		w realizacji	prace projektowe

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	na terenie gminy Krasnosielc - ETAP II od km 131+500 do km 132+470 (L=0,970 km) - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego					
5.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Mława - Przasnysz - Ostrołęka, przejście Obrębiec na odcinku od km 108+664,05 do km 108+914,59 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	544	✓		zrealizowano	w obrębie mostu
6.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Mława - Przasnysz - Ostrołęka od km 101+664 do km 102+557,59 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	544	✓		w realizacji	prace projektowe
7.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 559 na odcinku gr. woj. - Bądkowo Jeziorne w km 23+600 do km 28+680 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	559	✓		zrealizowano	
8.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 w km 45+135 do 46+700 przejście przez Maszewo Duże - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	559	✓		w realizacji	prace projektowe
9.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 560 ul. Płocka w Sierpcu (od ronda do torów) - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	560	✓		w realizacji	prace projektowe
10.	Budowa drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej nr 560 do drogi krajowej nr 10	560	✓		w realizacji	prace budowlane
11.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin - Żuromin - Mława w m. Jasiony	563	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	na odcinku od km 19+197,00 do km 19+677 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego					
12.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 571 Naruszewo-Nasielsk-Pułtusk (km 32+820) na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 632 Płońska-Nasielsk-Pułtusk-Marki (km 34+244) w m. Pniewo - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	571		✓	zrealizowano	
13.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 571 od km 43+935 do km 45+212 w m. Winnica wraz z budową kanalizacji deszczowej z wylotem do rzeki Niestępówki oraz budowa chodnika i zatok autobusowych na odcinku od km 48+100 do km 48+350 w m. Goładkowo - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	571	✓		zrealizowano	
14.	Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 573 (ul. Legionów Polskich) z drogą wojewódzką bez numeru i drogą gminną nr 140189W w Gostyninie (ul. Kościuszki) powiat gostyniński - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	573	✓		zrealizowano	
15.	Droga wojewódzka nr 575 Płock - Kazuń Nowy - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	575	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: - przebudowano 0,5 km - wyremontowano 39 km - ciąg pieszo-rowerowy 1 km

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
16.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 575 relacji Płock - Kazuń w m. Wymyśle Polskie na terenie gminy Słubice (powiat płocki)	575	✓		zrealizowano	
17.	Odbudowa drogi nr 575 na odcinku Nowa Korzeniówka - Potrzebna w km 9+000 do km 11+677 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	575	✓		zrealizowano	
18.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 575 przejście przez m. Słubice w km 24+800 do 26+300	575	✓		w realizacji	prace projektowe
19.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 577 (obwodnicy m. Gąbin)	577	✓		zrealizowano	
20.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 577 w km 36+300 do 37+200 dł. 0,9 km przejście przez m. Brzozów Stary, powiat sochaczewski - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	577	✓		zrealizowano	
21.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 577 relacji Łąck-Ruszki odc. od km 38+050 do km 39+600 oraz od km 40+900 do km 45+804 (etap I od km 38+050 do km 39+600) - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	577	✓		zrealizowano	
22.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 579 Kazuń - Błonie Etap II - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego - wzmocnienie konstrukcji	579		✓	w realizacji	prace budowlane
23.	Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579	579		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
24.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 relacji Kazuń Polski - Leszno - Błonie - Grodzisk Maz. - Radziejowice na odcinku od km 41+272 do km 52+714 na terenie gmin Grodzisk Maz., Radziejowice, powiatów grodzkiego i żyrardowskiego	579	✓	✓	zrealizowano	
25.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 na odcinku od km 22+600 do km 27+290 (skrzyżowanie z drogą krajową nr 92) na terenie gmin Leszno i Błonie	579		✓	zrealizowano	
26.	Budowa oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 w Błoniu	579		✓	w realizacji	prace studialne
27.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 583 na odcinku od km 7+627 do km 14+000 oraz od km 16+100 do 16+600 w gm. Pacyna - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	583	✓		zrealizowano	w km od 16+100 do 16+600
					w realizacji	w km 7+627 - 14+000, prace projektowe
28.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 583 przejście przez m. Lwówek - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	583	✓		zrealizowano	
29.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 614 na odcinku od km 0+000 do km 4+100 na terenie miasta i gminy Chorzele	614	✓		w realizacji	prace projektowe
30.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 616 od km 19+018 do km 27+020 (gm. Dzierzgowo i gm. Grudusk) - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	616	✓		zrealizowano	
31.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 618 relacji Gołymín -	618	✓		w realizacji	Odcinkowo: - przebudowan o 14 km

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Wyszków – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego					– wyremontowano 5 km – obiekty inżynierskie 1 szt.
32.	Przebudowa drogi woj. nr 626 na odc. od km 20+935 do km 22+718 w m. Sypniewo – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	626	✓		zrealizowano	
33.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 627 na odcinku Kosów Lacki – Sokółów Podlaski (Etap I – opracowanie dokumentacji) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	627	✓		w realizacji	prace projektowe
34.	Rozbudowa dróg wojewódzkich: nr 627 na odcinkach od km 38+290 do km 39+678 i od km 39+978 do km 41+861 oraz nr 677 od km 41+560 do km 43+540 na terenie miasta i gminy Ostrów Mazowiecka	627/677	✓		nie zrealizowano	wycofano się z realizacji zadania na rzecz budowy obwodnicy
35.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 628 (ul. Legionów) odc. od km 0+073 do km 0+200 w zakresie przebudowy skrzyżowania z drogą powiatową nr 4359W (ul. Wileńska) wraz z budową sygnalizacji świetlnej – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	628		✓	zrealizowano	
36.	Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 631 – ul. Nowodworskiej z drogą powiatową nr 1817W – ul. Dworcową oraz drogą gminną 180504W z budową sygnalizacji świetlnej w m. Góra i Janówek Pierwszy, gmina	631		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Wieliszew, powiat legionowski					
37.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 631 relacji Nowy Dwór Maz. - Warszawa - przebudowa odcinka Nowy Dwór Maz. (DK nr 85) - Zielonka (wybrane odcinki) wraz z budową nowego przebiegu drogi w Nowym Dworze Mazowieckim - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	631		✓	w realizacji	prace projektowe na odcinku od DK61 do DW634
					nie zrealizowano	w pozostałym zakresie
38.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 631 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 61 do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 634	631		✓	w realizacji	prace projektowe
39.	Droga wojewódzka nr 634 gr. Warszawy - Zielonka - Wołomin - Tłuszcz - Wólka Kozłowska - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	634		✓	w realizacji	Odcinkowo: - wyremontowano 5 km - obiekty inżynierskie 4 szt. - budowa chodnika 1 km - budowa ciągu pieszo-rowerowego 1 km
40.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 634 na wskazanych odcinkach na terenie gmin Zielonka, Kobyłka, Wołomin	634		✓	w realizacji	prace projektowe
41.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 634 relacji Warszawa - Wólka Kozłowska, ul. Skorupki w m. Ząbki na odc. od ul. Orlej do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 631	634		✓	w realizacji	prace budowlane
42.	Rozbudowa skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 634 i 635, tj. ul. Szosy Jadowskiej z Al.	634/635		✓	w realizacji	prace projektowe

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Niepodległości w Wołominie					
43.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 635 na odcinku od km 10+726 do km 11+486 na terenie miasta Wołomin	635		✓	w realizacji	prace budowlane
44.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 635 na odcinku od istniejącej drogi wojewódzkiej nr 635 do węzła „Wołomin” na drodze krajowej S-8	635		✓	zrealizowano	
45.	Droga wojewódzka nr 637 Warszawa – Węgrów – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	637		✓	zrealizowano	
46.	Rozbudowa DW 637 na odcinku od gr. Warszawy do m. Stanisławów wraz z budową obwodnicy m. Stanisławów	637		✓	zrealizowano	od gr. Warszawy do km 41+360
					w realizacji	prace projektowe w zakresie obwodnicy Stanisławowa
47.	Poprawa dostępności infrastrukturalnej zakładów przetwórstwa mięsnego polegająca na modernizacji drogi wojewódzkiej nr 647	647	✓		nie zrealizowano	
48.	Budowa tunelu drogowego oraz drogi woj. nr 638 w km 19,400 linii kolejowej nr 2 w. m. Sulejówek – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz uelastycznienie ruchu zarówno tranzytowego jak i lokalnego w granicach m. Sulejówek	638		✓	w realizacji	prace budowlane
49.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 690 na odcinku od km 13+039,86 m. Boguty-Zurawie do km	690	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	14+600 m. Boguty Pianki – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego					
50.	Rozbudowa drogi woj. nr 694 Przyjmy-Brok – gr. Woj. od km 26+496 do km 28+042,70 w m. Małkinia Górna – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	694	✓		zrealizowano	
51.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 698 na odcinku od km 10+613 do 18+355 oraz od km 30+818 do km 34+110	698	✓		zrealizowano	
52.	Budowa skrzyżowań bezkolizyjnych linii kolejowej nr 3 z drogami wojewódzkimi nr 718 i 701 na terenie Gm. Ożarów Mazowiecki – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	701/718		✓	w realizacji	prace projektowe
53.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 705 ul. 15-go Sierpnia odc. od obwodnicy Sochaczewa (DK Nr 50 i Nr 92) do ul. Inżynierskiej – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	705	✓		zrealizowano	
54.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 705 w ciągu ul. Chopina na odc. od Ronda Jana Pawła II do torów kolejki wąskotorowej w Sochaczewie – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	705	✓		zrealizowano	
55.	Budowa wiaduktu i rozbiórki istniejącego wiaduktu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 718 nad linią kolejową w m. Pruszków wraz z dojazdami	718		✓	nie zrealizowano	zadanie usunięte na rzecz rozbudowy drogi

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	w niezbędnym zakresie					
56.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 718 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 580 w m. Borzęcin Duży do węzła autostrady A2 „Pruszków” na terenie gmin: Stare Babice, Ożarów Mazowiecki i Pruszków	718		✓	w realizacji	prace projektowe w zakresie od DW580 do DK92
					nie zrealizowano	w pozostałym zakresie
57.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa - Kamion - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	719	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: - przebudowano 1 km - wyremontowano 14 km - obiekty inżynierskie 11 szt. - skrzyżowania 2 szt.
58.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 719 polegająca na rozbiórce istniejącego obiektu mostowego i budowie przepustu na rz. Rokitnica w km 33+046 w m. Grodzisk Maz./Milanówek - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	719		✓	zrealizowano	
59.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 na odcinku od km 45+155,22 do km 45+414,94 w m. Międzyborów - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	719		✓	zrealizowano	
60.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 720 - ul. Pszczelińskiej na odc. od km 11+929 w Brwinowie do km 13+554 w Otrębusach - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	720		✓	zrealizowano	
61.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 721 relacji Nadarzyn -	721		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Piaseczno – rz. Wisła – Józefów – Duchnów na odcinku od ul. Mleczarskiej do ul. Julianowskiej na terenie gminy Piaseczno					
62.	Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na odcinku od drogi krajowej nr 7 do skrzyżowania z ul. Mleczarską w Piasecznie	721		✓	w realizacji	prace projektowe
63.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 721 na odcinku od ul. Julianowskiej w Piasecznie do ul. Skolimowskiej w Konstancinie-Jeziornie	721		✓	w realizacji	postępowanie przetargowe
64.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 721- nowego przebieg na terenie gmin Konstancin – Jeziorna i Józefów – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	721		✓	nie zrealizowano	
65.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 722 w m. Prażmów od km 16+822 do km 19+004 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	722		✓	zrealizowano	
66.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej numer 722 na odcinku od ul. Pod Bateriami w Piasecznie do ul. Górnej w miejscowości Jazgarzew	722		✓	zrealizowano	
67.	Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 724 na odcinku od granic m.st. Warszawy i m. Konstancin-Jeziorna do nowego przebiegu drogi krajowej nr 79 na terenie gm. Góra Kalwaria	724		✓	w realizacji	prace studialne – złożone odwołanie od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
68.	Droga wojewódzka nr 727 Klwów-	727	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Szydłowiec – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego					
69.	Przebudowa drogi woj. 727 na odc. 55+125 km do km 56+840 gm. Jastrząb – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	727	✓		zrealizowano	
70.	Rozbudowa DW nr 727 na odcinku od km 38+400 do km 45+217 na terenie gm. Chlewiska	727	✓		zrealizowano	
71.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 relacji Grójec-Nowe Miasto n/Pilicą gr. województwa, na odcinku od km 23+100 do km 30+625 – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	728	✓		zrealizowano	
72.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 730 na odcinku od km 5+115 do km 5+907 na terenie gminy Jasieniec – roboty na zgłoszenie III etap – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	730	✓		zrealizowano	
73.	Modernizacja drogi Góra Kalwaria – Warka (DW nr 731)	731	✓		w realizacji	Odcinkowo: – przebudowano 3 km – wyremontowano 6 km – budowa chodnika 1,6 km
74.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 733 na odcinku od km 38+139 do km 40+300 na terenie gminy Skaryszew – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	733	✓		zrealizowano	
75.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 733 na odcinku od km 49+820 do km 51+812 w miejscowości Rawica, gmina Tczów	733	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
76.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 736 na odcinku od km 13+335 do km 13+774 w m. Magnuszew, gm. Magnuszew - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	736	✓		nie zrealizowano	
77.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 738 na odcinku od km 0+000 do km 1+100 w miejscowości Nowe Słowiki - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	738	✓		zrealizowano	
78.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 739 na odcinku od km 7+912 do km 9+548 (ul. Piwonińska i ul. Parysowska w m. Sobienie Jeziory) - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	739		✓	zrealizowano	
79.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 740 od km 3+208 do km 5+001 w m. Milejowice gm. Zakrzew - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	740	✓		zrealizowano	
80.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 9 w m. Iłża do skrzyżowania z drogą krajową nr 79 w m. Lipsko	747	✓		w realizacji	prace przygotowawcze - wydano ZnRID
81.	Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 od skrzyżowania z drogą krajową nr 79 wraz ze skrzyżowaniem w m. Lipsko do drogi wojewódzkiej nr 754	747	✓		zrealizowano	
82.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 754 w km 40+283 do km 41+425 ul. Wnuka w m. Solec nad Wisłą - poprawa	754	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	bezpieczeństwa ruchu drogowego					
83.	Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 797 (ul. Regucka) z drogą powiatową nr 2713W (ul. Św. Kazimierza) oraz drogą gminną (ul. Rękasa) w m. Celestynów, gm. Celestynów - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	797		✓	zrealizowano	
84.	Droga wojewódzka nr 801 Warszawa-granica województwa - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	801	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: - przebudowano 36 km - wyremontowano 8 km - budowa i remont chodników 2 km
85.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 801 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzka nr 798 (rondo w Otwocku Małym) do skrzyżowania z drogą krajową nr 50 (rondo w Sobiekursku)	801		✓	w realizacji	prace budowlane
86.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 801 po nowym śladzie na odcinku od granic Warszawy do skrzyżowania z DW 721 (odcinek o długości ok. 4 km) oraz rozbudowa drogi na odcinkach o łącznej długości 67,2 km	801	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: - przebudowano 36 km - wyremontowano 8 km - budowa i remont chodników 2 km
					nie zrealizowano	W zakresie nowego śladu
87.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 802 relacji Mińsk Mazowiecki - Seroczyn na odcinku od km 0+000 do km 1+600 z podziałem na II etapy na terenie Miasta Mińsk Mazowiecki, powiat miński województwa mazowieckiego - etap	802		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	I od km 0+000 do km 0+756					
88.	Rozbiórka istniejącego i budowa nowego obiektu mostowego przez rz. Świder w m. Latowicz w km 25+880 drogi nr 802 wraz z dojazdami w niezbędnym zakresie - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
89.	Przebudowa drogi woj. nr 802 na odcinku od km 24+565 do km 25+867 przejście przez Latowicz - Wymyśle wraz z odwodnieniem - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
90.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 802 na odcinku od km 19+420 do km 21+506 w m. Wielgolas na terenie Gminy Latowicz - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
91.	Przebudowa drogi woj. nr 803 na odc. od km 13+124 do km 20+826 Skórzec - Ruda Wolińska - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	803	✓		zrealizowano	
92.	Budowa obwodnicy Pilawy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 805	805	✓		w realizacji	prace projektowe
93.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 807 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 17 do granicy województwa mazowieckiego i lubelskiego (etap I opracowanie dokumentacji)	807	✓		w realizacji	prace projektowe
94.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 862 na odcinku od km	862		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	7+734 do km 9+625 w m. Osieck, gm. Osieck – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego					
95.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 888 na odcinku od km 0+200 w Świącicach do km 5+821 (ul. Południowa) w Zaborowie na terenie gmin Leszno i Ożarów Mazowiecki	888		✓	zrealizowano	
96.	Budowa drogi wojewódzkiej tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do autostrady A2 z włączeniem do węzła autostradowego „Pruszków” oraz włączeniem do drogi wojewódzkiej nr 720 w rejonie przejazdu autostradowego WD300			✓	w realizacji	prace projektowe
97.	Budowa zachodniej obwodnicy Mławy – odcinek między ulicą Gdyńską a nowoprojektowaną drogą krajową S7		✓		w realizacji	prace projektowe
98.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 544 gr. woj. – Mława – Przasnysz – Ostrołęka prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie	544	✓		w realizacji	prace projektowe
99.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 614 Chorzele – Kurkowo – Myszyniec prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej podstrefa Chorzele	614	✓		w realizacji	prace projektowe

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich

1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami

Inwestycjami celu publicznego z zakresu gospodarki odpadami, zawartymi w PZPWM (Tabela 4), są inwestycje wskazane w *Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego* (dalej: *Plan inwestycyjny*), stanowiącym załącznik 1 do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w tym nowe inwestycje oraz planowane do rozbudowy, modernizacji lub przekształcenia. Od stycznia 2019 r. obowiązującym dokumentem w tym zakresie jest *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024* (PGO WM 2024)²⁵. Poza PGO WM 2024, gospodarka odpadami komunalnymi w regionie kształtowana jest w oparciu o listę instalacji komunalnych prowadzoną przez Marszałka Województwa²⁶, zawierającą wykaz funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych oraz instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji. Prowadzenie listy oraz zniesienie regionalizacji w gospodarowaniu odpadami były efektem zmian w ustawodawstwie z lipca 2019 r.²⁷

Z zadań ujętych w *Planie inwestycyjnym* PGO WM 2024 zrealizowane zostały liczne inwestycje²⁸ dotyczące: organizacji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) (45), rozbudowy/modernizacji już istniejących PSZOK-ów (8), a także zamykania i rekultywacji składowisk (11). Znaczna część inwestycji znajduje się w trakcie realizacji²⁹: budowa PSZOK-ów (6), rozbudowa/modernizacja istniejących PSZOK-ów (10) oraz rekultywacja składowisk odpadów komunalnych (12).

W ramach inwestycji dotyczących instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, zakończono prace związane z modernizacją części mechanicznej zakładu mechaniczno-biologicznego przetwarzania w miejscowości Poświętne (gmina Płońsk). Polegały one na doposażeniu i unowocześnieniu zakładu oraz modernizacji istniejącej infrastruktury, w celu zwiększenia recyklingu odpadów surowcowych, bez zwiększenia mocy przerobowych instalacji. Zmodernizowano także instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zlokalizowaną w Radomiu. Ponadto w trakcie modernizacji są instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania w zakładach zlokalizowanych w Pruszkowie oraz gminach Ciechanów i Rzekuń. W zakresie rozbudowy i modernizacji instalacji do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów, w trakcie realizacji znajdują się inwestycje zaplanowane na terenie gmin: Suchożebry, Rzekuń i Wołomin.

Ważnym przedsięwzięciem prowadzonym na terenie województwa, będącym jeszcze w trakcie realizacji, jest „Rozbudowa i modernizacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych przy ul. Zabranieckiej 2, w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy”, w ramach którego trwają obecnie prace budowlane mające na celu: zwiększenie mocy przerobowych istniejącej spalarni odpadów, budowę i przebudowę niezbędnej infrastruktury, w tym linii sortowniczej, instalacji dojrzewania i waloryzacji żużli wraz z odzyskiem metali oraz modernizacją systemu energetycznego i odzysku energii. Aktualnie realizowana jest budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmującej zmieszane odpady komunalne) na terenie Warszawy. W trakcie prac budowlanych jest też instalacja do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych w Pruszkowie, której zarządzającym jest Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o. o.

Instytucje wskazane jako jednostki realizujące zadania jako główną przyczynę niezrealizowania poszczególnych inwestycji zgłosiły brak możliwości ich finansowania, co wiąże się z spowolnieniem gospodarczym w całym kraju, którego okres zapoczątkowała pandemia COVID-19, a następnie rozpoczęciem konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy. Istotnym czynnikiem wpływającym na stan realizacji inwestycji z zakresu gospodarki odpadami są również planowane zmiany

²⁵ *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*, przyjęty Uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024.

²⁶ Lista instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726, 2127, 2687, 2722 oraz z 2023 r. poz. 295, 877), na podstawie <https://mazovia.pl/pl/ekologia/lista-instalacji-komunalnych.html> (dostęp: styczeń 2023 r.).

²⁷ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z 2020 r. poz. 568, 659, 875, 2361 oraz z 2021 r. poz. 2151)

²⁸ Źródło: informacje uzyskane od instytucji wskazanych jako jednostki realizujące dane zadanie z okresu październik – grudzień 2022 r. oraz udostępnione w BIP Urzędów Gmin i ogólnodostępnych źródłach informacji (internet, prasa).

²⁹ Takim stopniem realizacji określono inwestycje, dla których odbyło się postępowanie przetargowe związane z prowadzeniem robót budowlanych, uzyskano dofinansowanie na jej realizację lub otrzymano ważne pozwolenie na budowę.

w ustawodawstwie, dotyczące wprowadzenia systemu kaucyjnego czy obligatoryjnej segregacji odpadów budowlanych u źródła.

Stopień realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami, ujętych w *Planie inwestycyjnym*, stanowiącym załącznik 1 do PGO WM 2024, zawiera tabela 4.

Tabela 4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi - poziom regionalny

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji ³⁰	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
1.	Punkty selektywnego zbierania odpadów wraz z niezbędną infrastrukturą	budowa	Baranowo, Biezuń, Brudzeń Duży, Brochów, Brok, Chorzele, Dąbrówka, Długosiodło, Drobin, Dzierzgowo, Gąbin, Gołymin-Ośrodek, Jastrząb, Kałuszyn, Klwów, Kowala, Łąck, Łyse, Milanówek, Mszczonów, Myszyniec, Otwock, Parysów, Piastów, Pionki, Potworów, Rybno, Sadowne, Słupno, Sochaczew, miasto Sochaczew, Stara Biała, Stara Kornica, Stare Babice, Staroźreby, Sulejówek, Świercze, Tczów, Warka, Węgrów, Wierzbica, Wiskitki, Wiśniewo, Wyszogród, Zatory	zrealizowano
			Bodzanów, Czarnia, Magnuszew, Mała Wieś, Olszewo-Borki, Rzewnie	w realizacji
			Baboszewo, Baranów, Belsk Duży, Białobrzegi, Błędów, Błonie, Borkowice, Brańszczyk, Brudzeń Duży (2) ³¹ , Borowie, Brwinów, Bulkowo, Ceglów, Celestynów, Ceranów, Chlewiska, Chotcza, Chynów, Ciechanów, miasto Ciechanów, Czernice Borowe, Czerwin, Czerwińsk nad Wisłą (3), Czerwonka, Czosnów, Dębe Wielkie, Dobrze, Domanice, Drobin (2), Dzierżążnia, Garbatka Letnisko, miasto Garwolin, Garwolin, Gąbin (2), Głinojeck, Głowaczów, Gniewoszewo, Gostynin (4), miasto Gostynin, Goszczyn, Goworowo, Gozdowo, Góra Kalwaria, Górzno, Gózd, Grabów nad Pilicą, Grębków, Grójec, Grudusk, Gzy, Halinów, Huszlew, Iłów, Iłża, Izabelin, Jabłonna, Jabłonna Lacka, Jadów, Jaktorów, Jakubów, Jasieniec, Jastrzębia, Jedlnia Letnisko, Jednorozec, Joniec, Józefów, Mrozy, Kadzidło, Kampinos, Karniewo, Kazanów, Klembów, Kobylka, Konstancin Jeziorna, Korczew, Korytnica, Kosów Lacki, Kotuń, Kozienice, Krasne, Krasnosielc, Krzynowłoga Mała, Kuczbork Osada, Latowicz, Legionowo, Lelis, Leoncin, Leszno, Lesznowola, Lipowiec Kościelny, Lipsko, Liw, Lubowidz, Lutocin, Łaskarzew, miasto Łaskarzew, Łąck (2), Łochów, Łomianki, Łosice, Maciejowice, Maków Mazowiecki, Małkinia Górna, Marki, Miastków Kościelny, Michałowice, Miedzna, miasto Mińsk Mazowiecki, Mińsk Mazowiecki, Mirów, Mława, Młynarze, Mochowo, Mogielnica, Mokobody, Mordy, Nadarzyn, Naruszewo, Nasielsk, Nieporęt,	nie zrealizowano

³⁰ Rodzaj planowanej inwestycji: budowa, modernizacja, rozbudowa.

³¹ Liczba zaplanowanych inwestycji w liczbie większej niż 1 na danym etapie realizacji, na terenie danej gminy.

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji ³⁰	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
			Nowe Miasto, Nowe Miasto nad Pilicą, Nowy Duninów, Nowy Dwór Mazowiecki, Obryte, Odrzywół, Olszanka, Opinogóra Górna, Orońsko, Osieck, Ostrołęka (2), Ostrów Mazowiecka, miasto Ostrów Mazowiecka, Ożarów Mazowiecki, Pacyna (3), Paprotnia, Piaseczno (2), Pilawa, Platerów, Płock, Płoniawy Bramura, Płońsk, miasto Płońsk, Pniewy, Podkowa Leśna, Pokrzywnica, Policzna, Pomiechówek, Poświętne, Prażmów, Promna, Pruszków, Przasnysz, miasto Przasnysz, Przesmyki, Przyłęk, Przysucha, Przytyk, Pułtusk, Raciąż, miasto Raciąż, Radom, Radzanowo, Radzanów (powiat białobrzeski, Radzanów (powiat mławski), Radziejowice, Radzymin, Raszyn, Regimin, Repki, Rościszewo, Różan, Rusinów, Rząśnik, Rzecznów, Rzekuń, Sabnie, Sarnaki, Serock, Sieciechów, Siedlce, miasto Siedlce, Siemiątkowo, Siennica, Sienno, Sierpc, miasto Sierpc, Skaryszew, Skórzec, Słubice, Słupno (2), Sobienie Jeziory, Sobolew, Sochocin, Sokołów Podlaski, miasto Sokołów Podlaski, Solec nad Wisłą, Somianka, Sońsk, Stanisławów, Stara Biała (2), Stara Błotnica, Staroźreby (2), Stary Lubotyń, Sterdyń, Strachówka, Stromiec, Stupsk, Szczawin Kościelny (3), Szczutowo, Szelków, Szreńsk, Szydłowo, Szydłowiec, Tarczyn, Teresin, Tłuszcz, Troszyn, Warszawa (18), Wiązowna, Wieczfnia Kościelna, Wieliszew, Wieniawa, Wilga, Winnica, Wiśniew, Wodynie, Wolanów, Wołomin, Wyszaków, Wyszogród (2), Wyśmierzyce, Zabrodzie, Zakroczym, Zakrzew, Załuski, Ząbki, Zbuczyn, Zielonka, Zwolen, Żabia Wola, Żuromin, Żyrardów	
			Bielany, Bielsk (3), Ciepeliów, Gielniów, Grodzisk Mazowiecki, Jedlińsk, Karczew, Kołbiel, Młodzieszyn, Ojrzeń, miasto Pionki, Puszcza Mariańska, Stoczek, Strzegowo, Suchożebry, Sypniewo, Trojanów, Wąsewo, Wierzbno, Zawidz, Żelechów	b.d.
		rozbudowa/ modernizacja	Cegłów, Czosnów, Jastrzębia, Jedlińsk, Łaskarzew, Nieporęt, Sulejówek, Zielonka	zrealizowano
			Góra Kalwaria, Jabłonna, Józefów, Lelis, Kozienice, miasto Ostrów Mazowiecka, Pilawa, Radzymin, Tłuszcz, Zabrodzie	w realizacji
			Baranowo, Bulkowo, Gozdowo, Górzno, Grudusk, Jednorozec, Konstancin Jeziorna, Legionowo, Lipsko, miasto Maków Mazowiecki, Magnuszew, Marki, Michałowice, Mochowo (2), Mrozy, Nowy Dwór Mazowiecki, Opinogóra Górna, Osieck, Ostrołęka, Pułtusk, Pokrzywnica, Pruszków, Przesmyki, Radom, Szczutowo, Wołomin (2)	nie zrealizowano
			Bielany, Jasieniec, Karczew, Klembów, Serock, Stoczek, Żelechów	b.d.

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji ³⁰	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
2.	Instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmujące zmieszane odpady komunalne)	budowa	Warszawa	w realizacji
			Wołomin, Warszawa, Wiśniewo*	nie zrealizowano
3.	Instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów	rozbudowa i modernizacja	Suchożebry, Rzekuń, Wołomin	w realizacji
			Radom, Ostrów Mazowiecka, Warszawa, Pruszków, Sochaczew, Sikórz, Ciechanów, Płońsk, Poświętne*, Wiśniewo*	nie zrealizowano
		modernizacja	Wiązowna, Ostrołęka, Warszawa (2)	nie zrealizowano
		budowa	Wyszaków, Warszawa, Raciąż, Pruszków, region południowy*	nie zrealizowano
4.	Instalacje do recyklingu odpadów	rozbudowa/modernizacja	Wyszaków	nie zrealizowano
		budowa	Warszawa, Małkinia Górna, Wiązowna	nie zrealizowano
5.	Instalacje do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych	budowa	Wołomin	nie zrealizowano
		rozbudowa/modernizacja	Warszawa	nie zrealizowano
6.	Regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ³²	modernizacja	Płońsk, Radom	zrealizowano
			Wiązowna*, Nadarzyn*, Suchożebry, Ostrów Mazowiecka, Ostrołęka, Warszawa (2), Sierpc, Wiecześnie Kościelna*	nie zrealizowano
			Pruszków, Rzekuń, Ciechanów	w realizacji
		rozbudowa/modernizacja	Sikórz	nie zrealizowano
7.	Instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych	rozbudowa i modernizacja	Warszawa	w realizacji
		budowa	Radom, Płock, Pruszków, Warszawa	nie zrealizowano
8.	Składowiska odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych ³³	modernizacja	Radom	nie zrealizowano
		rozbudowa	Ostrołęka	nie zrealizowano
			Ciechanów	zrealizowano
		budowa	Płoniawy Bramura*	nie zrealizowano

³² W wyniku zmian w ustawodawstwie został zniesiony obowiązek regionalizacji gospodarki odpadami i przekształcono system zagospodarowania odpadów.

³³ Ibidem - usunięto określenie „regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych” i wprowadzono termin instalacji komunalnej.

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji ³⁰	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
9.	Inne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych	rozbudowa/modernizacja	Warszawa	nie zrealizowano
		budowa	Pruszków	w realizacji
			Wołomin (2), Małkinia Górna, Mszczonów, gmina z terenu woj. mazowieckiego (3)	nie zrealizowano
10.	Składowiska odpadów komunalnych	rekultywacja	Brok, Drobin, Skórzec, Mochowo, Radziejowice, miasto Ostrów Mazowiecka, Troszyn, Orońsko, Jednorozec, Zwolenie*, Pruszków	zrealizowano
			Mogielnica, Warka, Lipsko, Ilża, Kuczbork - Osada, Ciechanów, Łosice, Nowe Miasto nad Pilicą, Płońsk, Pułtusk, Serock, Szydłowiec*	w realizacji
			Stara Kornica, Nasielsk, Ostrołęka, Wąsewo, Odrzywół, Jedlińsk, Długosiodło, Wołomin, Zakroczym, Grodzisk Mazowiecki, Kotuń	nie zrealizowano
			Stoczek, Szreńsk	b.d.

Źródło: Opracowanie MBPR według informacji uzyskanych od instytucji wskazanych jako jednostka realizująca zadanie z okresu październik – grudzień 2022 r., za wyjątkiem lokalizacji oznaczonych symbolem „*” – informacje uzyskane z BIP Urzędów Gmin oraz ogólnodostępnych źródeł (internet, prasa)

1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej³⁴

1.3.1. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze dziedzictwa kulturowego 13 z 14 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 5) zostało zrealizowanych. Były one skoncentrowane głównie w Warszawie oraz podregionach płockim i ciechanowskim. Część zadań obejmowała prace wpływające na poprawę dostępu do infrastruktury instytucji kultury, w tym np. modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu (oddziału Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu) oraz modernizacja zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina w Sannikach. Zrealizowane działania przyczyniły się również do zapewnienia dostępności do zasobu dziedzictwa kulturowego, prowadząc m.in. do wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa, np. rozbudowa Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączemnie Polskim. Prowadzone prace rewitalizacyjne, restauracyjne i adaptacyjne przyczyniły się jednocześnie do zahamowania procesów degradacyjnych i poprawy stanu technicznego obiektów zabytkowych, m.in. Kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie (w ramach *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 - POIiŚ 2014-2020*), a całkowita wartość projektu była drugą najwyższą w obszarze dziedzictwa kulturowego i wyniosła ok. 18 mln zł.

Trwa ponadto modernizacja skrzydeł północnego i wschodniego Arsenalu Warszawskiego – całkowite nakłady finansowe na tę inwestycję wyniosły do końca 2021 r. ok. 21 mln zł (najwyższa kwota spośród wszystkich projektów).

Tabela 5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Odtworzenie i rewitalizacja budynku zabytkowego od ul. Kolegialnej 6 oraz przebudowa przynależnych oficyn na potrzeby Muzeum Mazowieckiego w Płocku – etap I – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

³⁴ Projekty prowadzone przez podmioty podległe jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, związkom wyznaniowym.

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
2.	Rozbudowa Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiącheminie Polskim	Wiąchemin Polski	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
3.	Poprawa dostępności do oferty kulturalnej poprzez modernizację zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina w Sannikach - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Sanniki	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
4.	Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych - renowacja krypt grobowych w kościele i zabytkowych nagrobków na cmentarzu w Opinogórze	Opinogóra	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
5.	Stacja Muzeum - renowacja i konserwacja zabytkowego taboru kolejowego - zachowanie zabytkowego taboru kolejowego	-	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano*
6.	Modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu - etap II Budynek nr 2 i 4 - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Bieżuń	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
7.	Modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu - etap III Budynek nr 1, 3 i 5 - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Bieżuń	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
8.	Wokół wiejskiej zagrody. Modernizacja i renowacja krajobrazu kulturowego prezentowanego w radomskim skansenie - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
9.	Modernizacja i adaptacja zabytkowych kamienic Gąski i Esterki na potrzeby utworzenia stałej wystawy archeologiczno-historycznej/Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
10.	Park Kulturowo-Historyczny przy Zamku Księżąt Mazowieckich w Liwie /Muzeum Zbrojowni na Zamku w Liwie - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Liw	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
11.	Przebudowa i modernizacja pomieszczeń administracyjnych II piętra z przeznaczeniem na nowe przestrzenie edukacyjne wraz z rozbudową sal wystawowych I piętra i parteru na nowe wystawy stałe/Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
12.	Modernizacja skrzydeł północnego i wschodniego Arsenалу Warszawskiego/Państwowe Muzeum	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
	Archeologiczne w Warszawie – poprawa infrastruktury instytucji kultury			
13.	Rewitalizacja zabytkowego Kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie dla zachowania dziedzictwa kulturowego i poprawy dostępności do zasobów kultury	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
14.	Zwiększenie dostępności do kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego poprzez poszerzenie oferty wystawienniczej oraz stworzenie Centralnego Magazynu Zbiorów Muzeum Niepodległości	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

* informacja uzyskana z instytucji Stacja Muzeum

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

1.3.2. Kultura

W obszarze kultury zostało zrealizowanych 8 z 9 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, które dotyczyły rozwoju infrastruktury i oferty kulturalnej oraz poprawy jej dostępności (Tabela 6). Inwestycje skoncentrowane były głównie w Warszawie, a największe nakłady zostały poniesione na przebudowę Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego – Etap II (ok. 26 mln zł) oraz dostosowanie Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów do nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych (ok. 25 mln zł). Poza stolicą, największą inwestycją było utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach (ponad 25 mln zł), a wśród dofinansowanych podmiotów znalazły się także: Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu i Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

W trakcie realizacji pozostaje zadanie inwestycyjne pn. „Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów Instytucji Kultury, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organizatorem – poprawa infrastruktury instytucji kultury”, które ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i będzie realizowane również w kolejnych latach.

Tabela 6. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Przebudowa Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Etap II	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
2.	Rozwój oferty i poprawa dostępu do zasobów kultury poprzez rozbudowę, renowację i modernizację zabytkowego budynku Mazowieckiego Instytutu Kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
3.	Rewitalizacja. Per causam ad animi	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
4.	Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie - aranżacja ekspozycji w Oranżerii Muzeum Romantyzmu w Opinogórze z zastosowaniem technologii audiowizualnych - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Opinogóra	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
5.	Budowa nowej siedziby Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu	Szydłowiec	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
6.	Podróż na Wschód - nowa oferta kulturalna Muzeum Azji i Pacyfiku - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
7.	Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów Instytucji Kultury, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organizatorem - poprawa infrastruktury instytucji kultury	Województwo mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji
8.	Dostosowanie Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów do nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
9.	Utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach	Otrębusy	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

1.3.3. Ochrona zdrowia

W obszarze zdrowia, 32 z 36 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 7), prowadzonych przez podmioty podległe jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, związkom wyznaniowym, zostały zrealizowane. Obok wzmocnienia konkurencyjności województwa, przyczyniły się one do rozbudowy specjalistycznej infrastruktury ochrony zdrowia (w tym szpitali wojewódzkich), opieki rehabilitacyjnej oraz ratownictwa medycznego. Inwestycje dotyczyły budowy, rozbudowy i modernizacji głównie szpitali. Zakupiono również nowoczesny specjalistyczny sprzęt medyczny, dzięki któremu wzrosła szansa na precyzyjną diagnostykę oraz poprawę jakości udzielanych świadczeń medycznych, co przełożyło się na wzrost poziomu życia mieszkańców województwa mazowieckiego.

Inwestycje skoncentrowane były w Warszawie oraz miastach subregionalnych. Wśród podmiotów, które otrzymały dofinansowanie, znalazły się m.in.: Mazowiecki Szpital Bródnowski w Warszawie Sp. z o.o., Międzyleski Szpital Specjalistyczny w Warszawie, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku, Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym w Radomiu, Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach Sp. z o.o. W ramach POIiŚ 2014-2020, inwestycje realizowane były przez

Powiatowe Centrum Medyczne w Grójcu Sp. z o.o. (w tym budowa lądowiska dla helikopterów), Nowodworskie Centrum Medyczne, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej oraz SP ZZOZ w Przasnyszu.

W Mazowieckim Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o.* do realizacji zaplanowane były 2 inwestycje, pierwsza pn. „Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku szpitala przy ul. Barskiej 16/20 w Warszawie/Mazowieckie Centrum Rehabilitacji „Stocer” Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych”, która jest w trakcie realizacji, oraz druga pn. „Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku dawnego bloku żywieniowego, budowa budynku szatni pracowniczej oraz utworzenie infrastruktury wejściowej do Przychodni Specjalistycznej – etap I dokumentacja”, która została usunięta z WPF w maju 2018 r. z powodu niezłożenia przez inwestora wniosku o wypłatę dotacji.

W trakcie realizacji znajdują się również dwa przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie pn. „Dokapitalizowanie Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z.o.o. – rozbudowa istniejącej infrastruktury o nowy obiekt – Siedlecki Ośrodek Onkologii – budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii”** zostało zrealizowane w zakresie budowy Siedleckiego Ośrodka Onkologii. Jednocześnie Samorząd Województwa Mazowieckiego, udzielając wsparcia w spłacie kredytu, zobowiązał się do podwyższania Kapitału Zakładowego Spółki do 2031 r. Natomiast przedsięwzięcie pn. „Budowa, rozbudowa, przebudowa lub modernizacja obiektów wykorzystywanych przez podmioty lecznicze, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest podmiotem tworzącym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych”*** ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i realizowana będzie w kolejnych latach.

Najwyższe łączne nakłady (po ok. 26 mln zł) poniesione zostały na modernizację oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego w Międzyzleskim Szpitalu Specjalistycznym w Warszawie oraz na modernizację i rozbudowę budynku w Warszawie przy ulicy Koszykowej 79A na potrzeby Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórz. Na trzecim miejscu pod względem wartości nakładów znalazła się inwestycja polegająca na modernizacji oddziałów szpitalnych w Samodzielnym Wojewódzkim Zespole Publicznych Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Warszawie (ok. 18 mln zł).

Tabela 7. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z wyposażeniem wraz z budową lądowiska dla helikopterów w Powiatowym Centrum Medycznym w Grójcu spółka z o.o./Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o.o.	Grójec	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
2.	Poprawa efektywności systemu ratownictwa w powiecie nowodworskim poprzez rozbudowę i doposażenie SOR Nowodworskiego Centrum Medycznego	Nowy Dwór Mazowiecki	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
3.	Poprawa efektywności systemu ratownictwa medycznego w powiecie ostrowskim poprzez przebudowę i doposażenie SOR/ Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej	Ostrów Mazowiecka	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
4.	Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez unowocześnienie SOR w SP ZZOZ w Przasnyszu/ Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej	Przasnysz	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
5.	Dokapitalizowanie Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – rozbudowa istniejącej infrastruktury o nowy obiekt – Siedlecki Ośrodek Onkologii – budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji **
6.	Rozbudowa i modernizacja wraz z zakupem wyposażenia Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej, modernizacja wraz z zakupem wyposażenia Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o.	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038; RPO WM 2014-2020	zrealizowano
7.	Poprawa jakości świadczeń opieki zdrowotnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
8.	Zakup aparatury i modernizacja infrastruktury Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Płocku dla AOS i POZ	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038; RPO WM 2014-2020	zrealizowano
9.	Dostosowanie Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie do obowiązujących wymogów w zakresie e-usług - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ciechanów	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038; RPO WM 2014-2020	zrealizowano
10.	Modernizacja Pawilonu III/ SZPZOZ im. Dzieci Warszawy w Dziekanowie Leśnym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Dziekanów Leśny	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
11.	Modernizacja Oddziału Rehabilitacji w Pawilonie II B/ SZPZOZ im. Dzieci Warszawy w Dziekanowie Leśnym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Dziekanów Leśny	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
12.	Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku dawnego bloku żywieniowego, budowa budynku szatni pracowniczej oraz utworzenie infrastruktury wejściowej do Przychodni Specjalistycznej - etap I dokumentacja - poprawa infrastruktury technicznej obiektów Szpitala/Mazowieckie Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o.	Konstancin- Jeziorna	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	nie zrealizowano*
13.	Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb Pracowni Endoskopowej, Pracowni Rentgenodiagnostyki oraz modernizacja Przychodni Specjalistycznej / Mazowieckie Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o. - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Konstancin- Jeziorna	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
14.	Modernizacja - przebudowa budynku Pawilonu Głównego Mazowieckiego Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku w celu poprawy standardu leczenia gruźlicy - etap II - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Otwock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
15.	Modernizacja Centralnej Sterylizatorni wraz z zakupem wyposażenia/ Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
16.	Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę dostępności do usług publicznych w zakresie rehabilitacji kardiologicznej jako uzupełnienie kompleksowej opieki kardiologicznej w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038; RPO WM 2014-2020	zrealizowano
17.	Modernizacja Oddziału Ginekologiczno-Położniczego wraz z wyposażeniem/Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
18.	Modernizacja Pawilonu Szpitalnego nr 8 - ZOL /Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym w Radomiu – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
19.	Modernizacja pomieszczeń oddziałów w budynku D Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
20.	Adaptacja obiektu Mazowieckiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Płocku oddział w Radomiu przy ul. Rodziny Winczewskich 5 oraz zakup wyposażenia – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
21.	Modernizacja Centralnej Sterylizatorni w budynku B / Mazowiecki Szpital Bródnowski w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
22.	Modernizacja i rozbudowa budynku w Warszawie przy ul. Koszykowej 79A na potrzeby Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórzcu – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
23.	Modernizacja Oddziałów Szpitalnych / Samodzielny Wojewódzki Zespół Publicznych Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
24.	Modernizacja Oddziału Chirurgii Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
25.	Modernizacja Oddziału Chirurgii Urazowo Ortopedycznej / Szpital Dziecięcy im. J. Bogdanowicza w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
26.	Modernizacja Oddziału Pediatrii / Szpital Dziecięcy im. J. Bogdanowicza w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
27.	Przebudowa Izby Przyjęć dla potrzeb Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Międzyleskim Szpitalu Specjalistycznym w Warszawie - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
28.	Modernizacja oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego w MSSW wraz z projektem – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
29.	Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku szpitala przy ul. Barskiej 16/20 w Warszawie/ Mazowieckie Centrum Rehabilitacji „Stocer” Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji*
30.	Zakup angiografu wraz z modernizacją pomieszczeń hemodynamiki Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
31.	Dokapitalizowanie spółki „Mazowiecki Szpital Wojewódzki Drewnica Sp. z o.o.” – budowa szpitala	Ząbki	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
32.	Budowa, rozbudowa, przebudowa lub modernizacja obiektów wykorzystywanych przez podmioty lecznicze, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest podmiotem tworzącym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Województwo Mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji***
33.	Przebudowa, nadbudowa istniejącego budynku warsztatów i garaży ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na potrzeby mycia i dezynfekcji środków transportu wraz z niezbędną infrastrukturą i urządzeniami – poprawa infrastruktury technicznej obiektów Szpitala/ Wojewódzki Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. prof. Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie	Gostynin	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
34.	Adaptacja budynku administracyjno-technicznego kotłowni szpitalnej na potrzeby usług ochrony zdrowia/ Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
35.	Zmiana organizacji ruchu na terenie Szpitala Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia w Pruszkowie – poprawa bezpieczeństwa ruchu na terenie szpitala	Pruszków	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano
36.	Rejestracja, obserwacja, opieka – transgraniczna współpraca regionalnych szpitali w Siedlcach i Mińsku na rzecz zdrowia matki i dziecka/Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach – poprawa jakości świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

*/**/*** szczegółowe wyjaśnienie w części tekstowej

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

1.3.4. Edukacja

Inwestycja w obszarze edukacji zapisana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Mazowieckiego pn. „Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów jednostek oświatowych, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organem prowadzącym – poprawa infrastruktury technicznej jednostek oświatowych” ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i będzie realizowana w kolejnych latach (Tabela 8).

Tabela 8. Inwestycja celu publicznego w zakresie edukacji – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów jednostek oświatowych, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organem prowadzącym – poprawa infrastruktury technicznej jednostek oświatowych	woj. mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	w realizacji

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji

2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – poziom krajowy i lokalny³⁵

W Planie uwzględniono 606 inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, z czego w zakresie:

- transportu – 95, w tym:
 - transportu kolejowego – 33,
 - transportu zbiorowego – 15,
 - transportu lotniczego – 1,
 - żeglugi śródlądowej – 1,
 - dróg krajowych – 30,
 - dróg miejskich na obszarze MOFW – 15,
- systemów energetycznych – 30, w tym:
 - systemów elektroenergetycznych – 19,

³⁵ Poziom krajowy i lokalny odnoszą się do poziomu realizacji inwestycji, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

- systemów gazowych – 10,
- systemów paliw płynnych – 1,
- infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – 242,
- gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – 195,
- infrastruktury społecznej – 44, w tym:
 - dziedzictwa kulturowego – 4,
 - kultury – 6,
 - ochrony zdrowia – 16,
 - edukacji – 18.

W kolejnych podrozdziałach dokonano analizy w zakresie stopnia realizacji ICP w poszczególnych obszarach tematycznych. Stan realizacji konkretnych ICP ujętych w *Planie* prezentują tabele 9-25. Dodatkowo, dla inwestycji infrastrukturalnych, opracowano mapy prezentujące aktualny stan ich realizacji (Ryc. 1-10)³⁶.

2.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu

W celu oceny realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu wystąpiono do zarządców dróg, infrastruktury kolejowej, lotnisk oraz organów rządowych o udostępnienie informacji na temat stanu ich realizacji na koniec 2022 r. Pozyskane informacje przedstawiono w tabelach 9-14.

W PZPWM uwzględniono 95 inwestycji celu publicznego na poziomie krajowym i lokalnym w obszarze transportu, w tym 15 w zakresie dróg w MOFW, 30 dotyczących dróg krajowych, po 1 dla żeglugi i lotnictwa, 15 inwestycji w zakresie transportu zbiorowego i 33 inwestycje dotyczące linii kolejowych (Wykres 2).

Realizacja i planowanie rozwoju infrastruktury transportowej powoduje konflikty społeczne i kolizje przestrzenne, wynikające z potencjalnego przebiegu infrastruktury w pobliżu terenów zabudowanych oraz cennych przyrodniczo. Związane jest to nie tylko z budową liniowej infrastruktury transportowej samej w sobie, ale również z nieracjonalnie prowadzoną polityką przestrzenną na poziomie lokalnym, skutkującą rozproszeniem zabudowy, szczególnie na obszarach podmiejskich, i wynikających z tego problemów z wytyczeniem korytarzy dla infrastruktury, a także z realizacją inwestycji w trybie tzw. specustaw.

W zakresie planowania i realizacji inwestycji transportowych na poziomie krajowym, w założonym okresie oceny PZPWM odnotowano problemy związane z realizacją:

- inwestycji związanych z Centralnym Portem Komunikacyjnym, w zakresie budowy portu lotniczego oraz wariantowych przebiegów linii kolejowych i dróg związanych z budową węzła,
- budowy wiaduktów w związku z modernizacją linii kolejowej nr 6,
- wariantów przebiegu drogi S12 na południe od Radomia,
- wariantów przebiegu drogi S17 we wschodniej części Warszawy.

Od czasu uchwalenia PZPWM, na poziomie rządowym przyjęto nowe dokumenty zawierające inwestycje transportowe na terenie województwa mazowieckiego:

- w 2019 r. *Strategię Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku*³⁷;
- w 2019 r. zmianę³⁸ *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym*³⁹, na podstawie której:
 - dodano:
 - linię nr 5 Korytów - Centralny Port Komunikacyjny (CPK) - Płock - Grudziądz,
 - linię nr 84 Radom - Kunów,
 - linię nr 85 Warszawa Zachodnia - Poznań Starołęka (planowana jako linia dużej prędkości Warszawa - CPK - Łódź Poznań/Wrocław),

³⁶ Na czas opracowania Oceny.

³⁷ *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku*, przyjęta Uchwałą Nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku” (M.P. z 2019 r. poz. 1054).

³⁸ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1912).

³⁹ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 552, 899 i 1912).

- linię nr 88 CPK - Warka,
- linię nr 631 Milanów - Biała Podlaska - Fronolów;
- o wydłużono:
 - linię nr 6 z Zielonki do Warszawy Wschodniej,
 - linię nr 20 z Warszawy Pragi do Kątnego (przy linii nr 9),
 - linię nr 29 Tłuszcz - Ostrołęka do Giżycka.
- w 2019 r. zmianę⁴⁰ *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych*⁴¹, na podstawie której:
 - o dodano drogę A50 na odcinku A2 (CPK) - Mszczonów - Góra Kalwaria - A2 (Mińsk Mazowiecki),
 - o dodano drogę S50 na odcinku A2 (CPK) - Sochaczew - Wyszogród - S10 (Naruszewo) - Serock - S8 (Radzymin) - A2 (Mińsk Mazowiecki),
 - o zmieniono przebieg drogi S10 na A6 (Szczecin) - Piła - Bydgoszcz - Toruń - Płock - Naruszewo zamiast A6 (Szczecin) - Piła - Bydgoszcz - Toruń - Płock - S7 (Nowy Dwór Mazowiecki) - S8 (Wołomin)⁴²,
 - o droga S10 na odcinku S7 (Nowy Dwór Mazowiecki) - S8 (Wołomin), uwzględniona w przebiegu orientacyjnym w obowiązującym PZPWM, została zastąpiona drogą S50 na odcinku S10 (Naruszewo) - Serock - S8 (Radzymin).
- w 2020 r. *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023*⁴³, który stanowi program wieloletni obejmujący inwestycję w zakresie węzła CPK, inwestycje towarzyszące oraz inne zadania, a także określa terminy ich realizacji oraz niezbędne nakłady. Zakładana jest realizacja projektów w ramach inwestycji towarzyszących przez różnych inwestorów:
 - o Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. – budowa nowych linii kolejowych,
 - o PKP PLK S.A. – modernizacja istniejących linii kolejowych,
 - o Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – budowa i modernizacja dróg.
- w 2021 r. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego*⁴⁴ – akt wykonawczy do ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 892 oraz poz. 1113, dalej: *ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym*), zgodnie z art. 118 definiuje poszczególne inwestycje niezbędne do utworzenia systemu komunikacyjnego związanego z planowanym węzłem CPK. W zakresie transportu rozporządzenie obejmuje w szczególności inwestycje w linii kolejowe, drogi publiczne oraz lotniska użytku publicznego.
- w 2021 r. *Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025*⁴⁵, który zawiera 16 lokalizacji na terenie województwa mazowieckiego na liście podstawowej, w tym 8 dotyczących budowy nowych przystanków oraz 2 na liście rezerwowej, w tym jedna dotycząca budowy nowego przystanku.
- w 2021 r. *Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030*⁴⁶ – na terenie województwa mazowieckiego 9 inwestycji na liście podstawowej oraz 5 na liście dodatkowej,
- w 2022 r. *Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)*⁴⁷.

⁴⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2019 poz. 1819).

⁴¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz 2019 r. poz. 1819).

⁴² Wersja zawarta w obowiązującym PZPWM na podstawie Dz. U. z 2016 r. poz. 784.

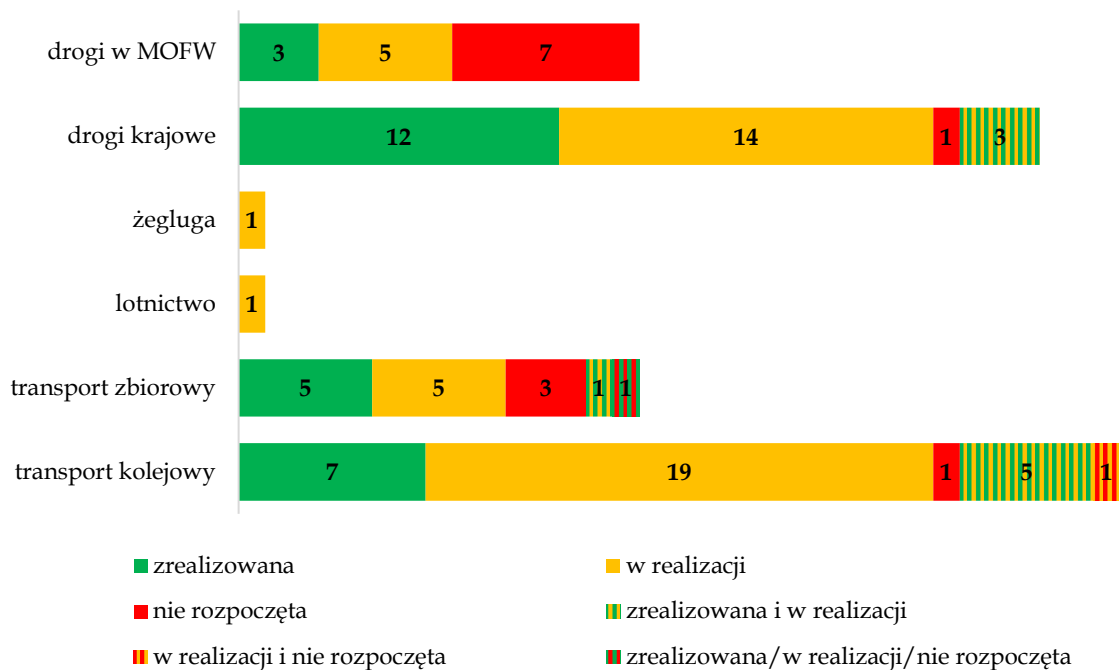
⁴³ *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023*, przyjęty Uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - "Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023. (M.P. z 2020 r. poz. 1050)".

⁴⁴ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego* (Dz.U. z 2021 r. poz. 225).

⁴⁵ Uchwała Nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025.

⁴⁶ Uchwała Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030”.

⁴⁷ Uchwała nr 253/2022 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)”.

Wykres 2. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu - poziom krajowy i lokalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

2.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego

W *Planie* uwzględniono 33 inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego na poziomie krajowym (Tabela 9, Ryc. 1, 2). Wśród nich, 4 inwestycje dotyczyły budowy nowych linii kolejowych, 25 inwestycji dotyczyło przebudowy i remontów linii kolejowych. Pozostałe inwestycje obejmowały budowę systemów sterowania ruchem kolejowym (ETCS/ERTMS) – 3 inwestycje, oraz budowę i przebudowę skrzyżowań drogowo-kolejowych – 1 inwestycja – w zakresie budowy wiaduktów, tuneli i przejazdów w poziomie szyn.

W pełni zrealizowano 7 inwestycji, w tym przede wszystkim w zakresie linii kolejowych w warszawskim węźle kolejowym (linie nr 6, 20, 447, 509), mających wpływ na ruch pociągów aglomeracyjnych i regionalnych (np. dobudowa pary torów na odcinku Zielonka - Wołomin na linii nr 6). Pozostałe realizacje pozwoliły na uruchomienie połączeń o prędkości 200 km/h w kierunku Gdańska (linia nr 9) oraz skróciły podróże w kierunku Kielc (remont linii kolejowej nr 8 na odcinku Radom – Skarżysko-Kamienna).

Częściowo zrealizowano 5 inwestycji. W warszawskim węźle kolejowym dotyczyło to prac na liniach średnicowych (nr 1, 2, 448). W tym zakresie ukończono odbudowę stacji Warszawa Główna oraz przebudowę stacji Warszawa Gdańska. Pozwoliło to na przekierowanie ruchu z modernizowanych linii nr 1, 2, 448 oraz stacji Warszawa Zachodnia, Warszawa Centralna/Śródmieście i Warszawa Wschodnia. Etapowo realizowana jest również modernizacja linii kolejowej nr 4 – przystosowywanej do prędkości 250 km/h. W zakresie prac na linii nr 6 na odcinku Sadowne – Czyżew wyremontowano linie nr 31 i 36, stanowiące objazd na czas przebudowy. Ukończono również prace na niektórych obiektach. Zrealizowano prace remontowe na linii nr 33, stanowiącej połączenie Płocka z Kutnem, pozwalające na osiągnięcie prędkości maksymalnej do 100 km/h. Skróceniu uległ zatem czas przejazdu pociągów regionalnych. Dla tej linii trwają prace studialne nad przebudową oraz budową obwodnicy towarowej Płocka. Inwestycja dotycząca poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami jest podzielona na części dotyczące przejazdów drogowo-kolejowych (część I), tuneli (część II) i wiaduktów (część III). Dla całej inwestycji wymienionej w *Planie* zrealizowano 14 przejazdów w ramach części I. Pozostałe części są w realizacji.

W realizacji znajduje się 19 inwestycji, w tym 6 na etapie prac studialnych, 3 na etapie projektu, a 9 jest w budowie. Budowa linii kolejowej do lotniska w Modlinie znajduje się na etapie postępowania przetargowego na sporządzenie projektu. Prace studialne toczą się dla 3 inwestycji dotyczących budowy nowych linii kolejowych. Pierwsze dokumenty studialne dla tych inwestycji powstały w 2005 r. (dla linii dużej prędkości z Warszawy w kierunku Łodzi) oraz w 2011 r. (dla linii Modlin – Płock). Obrazuje to długi okres realizacji inwestycji dotyczących budowy nowych linii kolejowych w Polsce – w kontraście do inwestycji drogowych, co prowadzi m.in. do nierównowagi gałęziowej w rozwoju transportu. W konsekwencji od dziesięcioleci nie wybudowano nowej linii kolejowej w województwie (i w kraju), z wyjątkiem odcinka do lotniska Chopina w Warszawie (w 2012 r.).

Z kolei prace studialne toczą się dla ważnego dla ruchu aglomeracyjnego odcinka linii nr 2 do Mińska Mazowieckiego oraz dla linii nr 29 będącej elementem połączenia Ostrołki z Warszawą. Na takim samym etapie są prace dla linii stanowiących towarową obwodnicę Warszawy (linie nr 12 i 13) oraz na północ od Płocka (linia nr 33 w kierunku Sierpca), wraz z obwodnicą towarową miasta. Samorząd Województwa, w ramach *Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku*⁴⁸, sfinansował prace studialne dla linii nr 55 z Sokołowa Podlaskiego do Siedlec. Dla tej linii ogłoszono przetarg na projekt i prace budowlane.

Inwestycje w budowie to przede wszystkim linie łączące Warszawę z Białymstokiem (linia nr 6), Poznaniem (linia nr 3), Lublinem (linia nr 7) i Radomiem (linia nr 8). W zakresie inwestycji dotyczących linii nr 7 i 8 ukończono prace torowe, jednak nie osiągnięto zakładanych parametrów linii (prędkość do 160 km/h) z uwagi na brak odpowiedniego zasilania trakcji lub systemów sterowania ruchem kolejowym. Dla linii nr 1, 2, 3, 4 i 6 położonych w korytarzach bazowych sieci TEN-T trwa montaż systemu ETCS/ERTMS. Remontowi podlega również linia nr 22, na której etapowo remontowane jest torowisko oraz sieć trakcyjna. Prace pozwolą na przywrócenie prędkości 120 km/h i utworzenie połączeń dalekobieżnych Łodzi z Lublinem przez Radom. Prace budowlane, współfinansowane przez Samorząd Województwa, trwają na liniach z Ostrołki do Chorzeli oraz z Wieliszewa do Zegrza.

Dla inwestycji dotyczącej linii nr 27 nie podjęto żadnych prac.

Tabela 9. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa odcinka linii kolejowej od stacji Modlin do Mazowieckiego Portu Lotniczego (MPL) Warszawa/Modlin oraz budowa stacji kolejowej Mazowiecki Port Lotniczy (MPL) Warszawa/Modlin	nowa linia		✓	w realizacji	prace projektowe na etapie postępowania przetargowego
2.	Budowa linii kolejowej KDP Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław wraz z połączeniem do CMK	nowa linia	✓	✓	w realizacji	prace studialne – wybrano wariant inwestorski, złożono wniosek o wydanie decyzji środowiskowej
3.	Budowa nowej linii kolejowej w relacji Modlin - Płock	nowa linia	✓		nie zrealizowano	Odcinek Modlin Lotnisko - Wyszogród. Wykonano

⁴⁸ Uchwała nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
						wstępne studium wykonalności w 2011 roku w zakresie odcinka Modlin - Płock
					w realizacji	prace studialne - opracowanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego w zakresie odcinka Wyszogród - Płock (LK nr 5)
4.	Modernizacja linii kolejowej Warszawa - Łódź, etap II, Lot A - odcinek Warszawa Zachodnia - Miedniewice (Skierniewice), Faza II	1	✓	✓	w realizacji	prace budowlane (w zakresie ERTMS/ETCS)
5.	Prace na linii średnicowej w Warszawie na odcinku Warszawa Wschodnia - Warszawa Zachodnia	1, 2, 448		✓	w realizacji	prace projektowe - w zakresie linii średnicowej
					w realizacji	prace budowlane, w zakresie stacji Warszawa Zachodnia
					zrealizowano	w zakresie stacji Warszawa Gdańska i Warszawa Główna
6.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E 20 na odcinku Warszawa - Mińsk Mazowiecki, etap I	2		✓	zrealizowano	
7.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E 20 na odcinku Warszawa Rembertów - Mińsk Mazowiecki, etap II: Budowa dodatkowej pary torów na odc. Warszawa Rembertów - Sulejówek Miłosna	2		✓	w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności
8.	Zabudowa ERTMS/ETCS na	2, 3	✓	✓	w realizacji	prace budowlane

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	liniach sieci bazowej TEN-T					
9.	Prace na linii kolejowej E 20 na odcinku Warszawa - Poznań: pozostałe roboty, odcinek Sochaczew - Swarzędz	3		✓	w realizacji	prace budowlane
10.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E 20 na odcinku Warszawa - Kutno, etap I: Prace na linii kolejowej nr 3 na odc. Warszawa - granica LCS Łowicz	3		✓	w realizacji	prace budowlane
11.	Modernizacja linii kolejowej nr 4 - Centralna Magistrala Kolejowa	4	✓	✓	zrealizowano	przebudowa sieci trakcyjnej
					w realizacji	prace budowlane - ERTMS/ETCS na poziomie 2 oraz SBL
12.	Prace na linii E 75 na odcinku Sadowne - Czyżew wraz z robotami pozostałymi na odcinku Warszawa Rembertów - Sadowne	6	✓	✓	zrealizowano	remont linii objazdowych LK31 i LK36
					w realizacji	prace budowlane na odcinku Sadowne - Czyżew
					w realizacji	prace budowlane: - wiadukt w Kobyłce Ossów, - tunel w Kobyłce, - przejście podziemne w Toporze
					zrealizowano	- wiadukty w Toporze, Jasiorówce, Łochowie, Tłuszczu, Mokrej Wsi; - przejścia podziemne w Łochowie i Jasienicy Mazowieckiej; - tunel w Zielonce
13.	Modernizacja linii kolejowej E 75 Rail	6	✓	✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Baltica Warszawa – Białystok – granica z Litwą, etap I, odcinek Warszawa Rembertów - Zielonka - Tłuszcz (Sadowne) Faza II					
14.	Prace na linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa - Dorohusk na odcinku Warszawa - Otwock - Dęblin - Lublin	7	✓	✓	w realizacji	prace budowlane, na odcinku Otwock – gr. województwa (sterowanie ruchem kolejowym)
					w realizacji	prace budowlane, na odcinku Warszawa Wschodnia – Warszawa Wawer
					w realizacji	prace projektowe, na odcinku Warszawa Wawer – Otwock
15.	Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Warszawa Okęcie - Radom (LOT: A, B, F) Faza II	8	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
16.	Prace na linii kolejowej nr 8, odcinek Warka – Radom (Lot: C, D, E)	8	✓		w realizacji	prace budowlane
17.	Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Radom - Kielce	8	✓		zrealizowano	
18.	Modernizacja linii kolejowej E 65/C-E 65 na odcinku Warszawa - Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/ GSMR, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego – Faza II	9	✓	✓	zrealizowano	
19.	Prace na linii kolejowej C-E 20 na odcinku Skierniewice -Pilawa - Łuków	12	✓	✓	w realizacji	prace projektowe
20.	Prace na liniach kolejowych nr 13, 513	13, 513	✓	✓	w realizacji	prace studialne na etapie

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	na odcinku Krusze / Tuszczy - Pilawa					studium wykonalności
21.	Prace na linii obwodowej w Warszawie (odc. Warszawa Gołębki / Warszawa Zachodnia - Warszawa Gdańska)	20, 509		✓	zrealizowano	
22.	Prace na linii kolejowej nr 22 i 25 na odcinku Gałkówek - Tomaszów Maz. - Radom oraz na przyległych łącznicach	22	✓		w realizacji	prace budowlane
23.	Prace na linii kolejowej nr 28 Wieliszew -Zegrze	28		✓	w realizacji	prace budowlane
24.	Prace na linii kolejowej nr 29 odcinek Mostówka - Ostrołęka	29	✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności
25.	Rewitalizacja linii kolejowej nr 33 Kutno - Płock	33	✓		zrealizowano	remont na odcinku Sierakówek - Płock
					w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno - Płock - Sierpc”
26.	Modernizacja linii kolejowej nr 35 na odcinku Ostrołęka - Chorzele	35	✓		w realizacji	prace budowlane
27.	Prace na linii kolejowej nr 36 odcinek Ostrołęka - Śniadowo	36	✓		zrealizowano	w ramach prac dla ICP nr 12
28.	Prace na linii kolejowej Warszawa Włochy - Grodzisk Mazowiecki (linia nr 447)	447		✓	zrealizowano	
29.	Budowa kolejowego układu obwodowego miasta Płocka		✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski i stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
						kolejowej nr 33 na odcinku Kutno - Płock - Sierpc"
30.	Prace na linii kolejowej Płock - Sierpc	33	✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno - Płock - Sierpc"
31.	Prace na linii kolejowej Nasielsk - Sierpc	27	✓	✓	nie zrealizowano	
32.	Prace na linii kolejowej nr 55, odcinek Siedlce - Sokołów Podlaski	55	✓		w realizacji	prace projektowe na etapie przetargu na projekt i realizację
33.	Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami (lokalizacje na terenie województwa)	projekt multilokacyjny	✓	✓	zrealizowano	część I: 14 przejazdów drogowo-kolejowych (LK10, 19, 22, 26, 29, 510)
					w realizacji	część II: prace budowlane - Sulejówek (km 19,376 LK2)
					w realizacji	część III: prace projektowe - Celestynów (LK7), Teresin (LK2)
					w realizacji	część III: prace budowlane - Pruszków (LK1/447), Ciechanów i Legionowo (LK9)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od PKP PLK S. A.

2.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego

Wśród 15 inwestycji w zakresie transportu zbiorowego (Tabela 10, Ryc. 1), jedynie 3 zaplanowano do realizacji poza regionem warszawskim stołecznym. Dwie z nich zostały zrealizowane (węzły przesiadkowe w Ciechanowie i Siedlcach), natomiast węzeł w Radomiu pozostał niezrealizowany.

Pozostałe 12 inwestycji w regionie warszawskim stołecznym (Ryc. 2) dotyczyło budowy metra, linii tramwajowych oraz zajezdni dla kolei aglomeracyjnej. Wśród tych projektów jedynie 3 zostały w pełni zrealizowane: druga linia metra na odcinku Rondo Daszyńskiego - Bemowo i Dworzec Wileński - Bródno oraz modernizacja stacji techniczno-postojowej Warszawa Szczęśliwice. Odcinek II linii metra

Bemowo – Karolin wraz ze stacją techniczno-postojową jest w budowie. III linia metra od stacji Stadion Narodowy do Gocława jest na etapie prac studialnych.

Projekty dotyczące budowy i przebudowy linii tramwajowych zostały podzielone na odcinki znajdujące się na różnych etapach realizacji. W zakresie nowych linii wybudowano odcinek w ul. Światowida na Tarchominie. W budowie są kolejne odcinki: w ul. Kasprzaka oraz, w zakresie linii w kierunku Wilanowa, odcinki ulic: Belwederskiej, Sobieskiego, Gagarina. W zakresie przebudowy torowisk zrealizowano odcinki w ul. Starzyńskiego oraz w ul. Zamoyskiego i Grochowskiej do ronda Wiatraczna.

Tabela 10. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego – poziom lokalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa II linii metra, wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zakupem taboru – etap II		✓	zrealizowano	
2.	Budowa II linii metra wraz z zakupem taboru – etap III		✓	zrealizowano	
3.	Budowa trasy tramwajowej do Wilanowa wraz z zakupem taboru oraz infrastrukturą towarzyszącą		✓	w realizacji	prace budowlane: odcinki A1/B1 (tunel pod stacją Warszawa Zachodnia), D2 - D3 (ul. Belwederska - Sobieskiego), D4 (ul. Gagarina), E1 (ul. Sobieskiego do al. Wilanowskiej)
				w realizacji	prace projektowe: odcinki B2 (ul. Bitwy Warszawskiej - ul. Banacha), C (ul. Banacha - ul. Rakowiecka), D5 (ul. Św. Bonifacego), E2 (al. Rzeczypospolitej), budowa zajezdni Annapol
				w realizacji	prace studialne: odcinki A2 (ul. Krzyżanowskiego), A3 (ul. Ordoną), F (pętla Muranów)
4.	Budowa tramwaju na Gocław w Warszawie wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji	prace projektowe
5.	Budowa wybranych odcinków tras tramwajowych w Warszawie wraz z zakupem taboru:				
	ul. Światowida - na odc. Mehoffera - Winnica		✓	zrealizowano	
	w ciągu ul. Kasprzaka od ul. Wolskiej do ul. Skierniewickiej		✓	w realizacji	prace budowlane
6.	Rozbudowa i przebudowa tras tramwajowych na obszarze prawobrzeżnej Warszawy:				
	ul. Jagiellońska - na odc. pętla Żerań FSO - Rondo Starzyńskiego		✓	w realizacji	prace projektowe w zakresie

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
					przebudowy/ komasacji/ relokacji przystanków
	ul. Kijowska - al. Tysiąclecia - na odc. Markowska - Kawęczyńska		✓	nie zrealizowano	
	al. Zamoyskiego - ul. Grochowska - na odc. al. Zieleniecka - Pętla Gocławek		✓	zrealizowano	odcinek al. Zieleniecka - rondo Wiatraczna
				nie zrealizowano	odcinek rondo Wiatraczna - pętla Gocławek
	al. Waszyngtona - na odc. Rondo Waszyngtona - Rondo Wiatraczna		✓	w realizacji	prace studialne
	w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej - na odc. pl. Zawiszy - Rondo Żaba		✓	zrealizowano	odcinek rondo Żaba - Wybrzeże Helskie
				w realizacji	prace projektowe na odcinku Wybrzeże Helskie - plac Zawiszy
	Budowa i przebudowa tras tramwajowych na obszarze lewobrzeżnej części Warszawy:				
	ul. Obozowa		✓	w realizacji	prace projektowe
7.	budowa trasy tramwajowej w ciągu al. Wilanowskiej - na odc. Służewiec - Dworzec Południowy		✓	w realizacji	prace studialne
8.	Budowa trasy tramwajowej obsługującej rejon Łuku Siekierkowskiego wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		✓	nie zrealizowano	
9.	Budowa III linii metra: odc. Stadion Narodowy - Gocław wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji	prace studialne/ projektowe
10.	Dokończenie budowy II linii metra: odcinek pomiędzy stacją "Powstańców Śląskich" i STP Mory wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji	prace budowlane
11.	Rozszerzenie potencjału przewozowego kolei metropolitalnej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego - etap I (w zakresie modernizacji stacji techniczno-postojowej Warszawa Szczęśliwice)		✓	zrealizowano	
12.	Regionalny węzeł transportu publicznego „Dworzec Centrum w Radomiu”	✓		nie zrealizowano	
13.	Parkuj i Jedź - przygotowanie kompletnej dokumentacji projektowej oraz budowa parkingów		✓	nie zrealizowano	
14.	Budowa centrum logistycznego wraz z drogowo-kolejowym	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
	węzłem przesiadkowym, modernizacją dworca kolejowego, infrastrukturą towarzyszącą oraz bocznicą towarową w Ciechanowie			
15.	Budowa Zintegrowanego Wielofunkcyjnego Węzła Wymiany Pasażerskiej w Siedlcach	✓		zrealizowano

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od samorządów Warszawy, Radomia, Ciechanowa, Siedlec

2.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa

Inwestycja dotycząca Centralnego Portu Komunikacyjnego (Tabela 11) zakłada budowę węzła integrującego transport lotniczy, kolejowy i drogowy. W celu realizacji inwestycji przygotowano dokumenty formalno-prawne – ustawę o Centralnym Porcie Komunikacyjnym oraz rozporządzenia, planistyczne (konceptje⁴⁹ i strategiczne studium lokalizacyjne wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko⁵⁰) oraz programowe (program inwestycyjny CPK⁵¹), dotyczące budowy węzła. Przedstawiono preferowany obszar lokalizacji węzła na terenie gmin Baranów, Teresin i Wiskitki. Rozpoczęto ponadto prace przygotowawcze dotyczące opracowania studiów techniczno-ekonomiczno-środowiskowych dla linii kolejowych oraz dróg związanych z budową węzła, a także badania terenowe na preferowanym obszarze inwestycji. W 2022 r. złożono wniosek o wydanie decyzji środowiskowej dla lotniska wraz z węzłem kolejowym, nowymi drogami oraz infrastrukturą techniczną. Rozpoczęto także pierwsze prace projektowe.

Tabela 11. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego	✓	✓	w realizacji	prace studialne/ projektowe

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie danych Centralnego Portu Komunikacyjnego⁵²

2.1.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej

Dla wskazanej w tabeli 12 inwestycji opracowano studium wykonalności, w którym wskazano jako rekomendowany wariant obejmujący prace na Wiśle na odcinku od Dębłina do Zalewu Włocławskiego oraz budowę kanału od Dębłina do granicy z Białorusią. Jednak od tej pory, zgodnie z informacją Ministerstwa Infrastruktury, nie toczą się żadne prace budowlane (Tabela 12).

⁴⁹ Konceptja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta Uchwałą 173/2017 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Konceptji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej.

⁵⁰ Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego, przyjęte Zarządzeniem nr 8 Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego.

⁵¹ Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023, przyjęty Uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023. (M.P. z 2020 r. poz. 1050).

⁵² Na podstawie: <https://www.cpk.pl/pl/aktualnosci-2/top-10-cpk-przeglad-najwazniejszych-wydarzen-w-2022-r> (dostęp: maj 2023 r.).

Tabela 12. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
				w realizacji	prace studialne
1.	Uzęglownienie drogi wodnej E40	✓	✓	w realizacji	prace studialne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Ministerstwa Infrastruktury

2.1.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych

W Planie uwzględniono 30 inwestycji celu publicznego w zakresie dróg krajowych (Tabela 13, Ryc. 3, 4). Wśród nich, 27 dotyczyło budowy dróg (w tym 8 obwodnic miejscowości), a 3 inwestycje miały na celu rozbudowę dróg.

W pełni zrealizowano 12 inwestycji dotyczących budowy odcinków autostrady A2, dróg ekspresowych S2, S8 i odcinków dróg S7 i S17, obwodnic Góry Kalwarii i Ilży oraz budowy wiaduktu w Legionowie i przebudowy drogi krajowej nr 9 w Radomiu.

Częściowo zrealizowano 3 inwestycje: w zakresie drogi S7, na odcinku od Warszawy (węzeł Lotnisko) do obwodnicy Grójca, oddano do ruchu odcinki od węzła Lotnisko (S2/S79) do węzła Lesznów oraz od węzła Tarczyn Północ do Grójca, w pozostałym zakresie trwają prace budowlane. Z kolei dla inwestycji na drodze S17 na odcinku Warszawa (węzeł Zakręt) – węzeł Lubelska, zrealizowano jedynie węzeł Lubelska z drogą S2, w pozostałym zakresie toczą się prace budowlane. Dla drogi S61 na terenie województwa ukończono krótki odcinek od węzła Śniadowo z DW677 do granicy województwa, pozostały odcinek w kierunku Ostrowi Mazowieckiej jest w budowie.

W realizacji pozostaje 14 inwestycji, w tym 1 w budowie, 1 częściowo w budowie, dla 4 toczą się prace projektowe, a dla 8 – prace studialne. W budowie pozostaje odcinek drogi S7 od Załusek do Czosnowa, natomiast odcinki od Płońska do Załusek oraz od Czosnowa do Warszawy znajdują się w fazie projektowej. W budowie jest również odcinek autostrady A2 węzeł Kałuszyn (DK92) – węzeł Siedlce Zachód (DK2). Dla dalszego odcinka tej drogi za Siedlcami w kierunku Białej Podlaskiej trwają prace projektowe. W fazie projektu są również obwodnice Pułtuska i Kołbieli.

Prace studialne (w celu pozyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji i kontynuacji procesu projektowego) toczą się dla dróg ekspresowych S10, S12 i S19 na terenie województwa. W tym miejscu należy wskazać, że w 2019 r. rozporządzeniem w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych⁵³ zmieniono docelowy przebieg drogi S10. Nowe rozporządzenie⁵⁴ wskazuje przebieg drogi S10 na odcinku Toruń - Płock - Naruszewo (planowany węzeł z drogą S50). Z kolei orientacyjny przebieg drogi S10 na odcinku S7 (Nowy Dwór Mazowiecki) - S8 (Wołomin) został zmieniony na przebieg nowej drogi S50 na odcinku S10 (Naruszewo) - Serock - S8 (Radzymin).

Na etapie prac studialnych znajduje się brakujący odcinek drogi S17 w układzie ekspresowej obwodnicy Warszawy oraz obwodnice Łochowa i Ostrołęki. W przypadku obwodnicy Ostrołęki, zarządca drogi w efekcie prowadzonych prac studialnych opracował przebieg obwodnicy po zachodniej i północnej stronie miasta (w relacji DK61 – DK53), co odbiega od dotychczas wskazywanego przebiegu zarówno w Programie Budowy Dróg Krajowych 2014-2023 (z perspektywą do 2025 roku)⁵⁵, w wersjach PZPWM z 2004 i 2014 r., jak i w dokumentach planistycznych gmin Rzekuń i Ostrołęka.

⁵³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz 2019 r. poz. 1819).

⁵⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1819).

⁵⁵ Uchwała nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”.

Tabela 13. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa autostrady A2 Warszawa (w. Lubelska) - Mińsk Mazowiecki	A2		✓	zrealizowano	
2.	Budowa autostrady A2 Warszawa - Siedlce odc. Mińsk Mazowiecki - Siedlce	A2	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
3.	Budowa autostrady A2 Siedlce - gr. państwa odc. Siedlce - Biała Podlaska (w. Cicibór)	A2	✓		w realizacji	prace projektowe
4.	Budowa drogi S2 Puławska - Lubelska	S2		✓	zrealizowano	
5.	Budowa drogi S7 Olsztynek - Płońsk, odc. Napierki - Płońsk	S7	✓		zrealizowano	
6.	Budowa drogi S7 Gdańsk - Warszawa, odc. Płońsk - Czosnów	S7	✓	✓	w realizacji	prace projektowe na odcinku Płońsk - Załuski
						prace budowlane na odcinku Załuski - Czosnów
7.	Budowa drogi S7 Gdańsk - Warszawa, odc. Czosnów - Warszawa	S7		✓	w realizacji	prace projektowe
8.	Przebudowa (budowa) drogi S7 Warszawa - obwodnica Grójca	S7	✓	✓	zrealizowano	odcinek węzeł Lotnisko (S2/S79) - węzeł Lesznowola oraz węzeł Tarczyn Północ - obwodnica Grójca
					w realizacji	prace budowlane na odcinku węzeł Lesznowola - węzeł Tarczyn Północ
9.	Budowa drogi S7 Radom - Jędrzejów, odc. obwodnica Radomia	S7	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
10.	Przebudowa drogi S8 Piotrków Trybunalski - Warszawa, odc. Radziejowice (DK 50) - Warszawa (w. Paszków)	S8	✓	✓	zrealizowano	
11.	Rozbudowa drogi S8 Wyszaków - Białystok odc. koniec obwodnicy Wyszakowa - gr. woj. podlaskiego	S8	✓		zrealizowano	
12.	Budowa drogi S10 Toruń - S7	S10	✓		w realizacji	prace studialne (w zakresie zgodnym z rozporządzeniem: Toruń - Płock - Naruszewo (S50))
13.	Budowa drogi S10 S7 - Wołomin (S8)	S10		✓	w realizacji	prace studialne (w zakresie zgodnym z rozporządzeniem: Naruszewo (S10) - Serock - Radzymin (S8))
14.	Budowa drogi S12 Sulejów - Radom	S12	✓		w realizacji	prace studialne
15.	Budowa drogi S12 Radom - Lublin	S12	✓		w realizacji	prace studialne
16.	Budowa drogi S17 Warszawa - Garwolin, odc. Warszawa (w. Zakręt) - Warszawa (w. Lubelska)	S17		✓	zrealizowano	węzeł Lubelska
					w realizacji	prace budowlane na odcinku węzeł Warszawa Wschód (DK92) - węzeł Lubelska (S2)
17.	Budowa drogi S17 odc. w. Drewnica - w. Zakręt	S17		✓	w realizacji	prace studialne
18.	Budowa drogi S17 Warszawa - Garwolin, odc. Warszawa (w. Lubelska) - Garwolin	S17	✓	✓	zrealizowano	
19.	Budowa drogi S17 Garwolin - Kurów	S17	✓		zrealizowano	
20.	Budowa drogi S19 Białystok - Lubartów, odc. gr. woj. podlaskiego - Łosice - gr. woj. Lubelskiego	S19	✓		w realizacji	prace studialne
21.	Budowa drogi S61 Ostrów Mazowiecka - obwodnica	S61	✓		zrealizowano	odcinek węzeł Śniadowo (DW677) - gr. województwa mazowieckiego

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
	Augustowa, odc. Ostrów Mazowiecka - Szczuczyn				w realizacji	prace budowlane na odcinku węzeł Podborze (S8) - węzeł Śniadowo (DW677)
22.	Budowa obwodnicy Ilży	9	✓		zrealizowano	
23.	Przebudowa drogi krajowej nr 9 - odcinek: Al. Wojska Polskiego i ul. Żółkiewskiego w Radomiu	9	✓		zrealizowano	
24.	Budowa obwodnicy Kołbieli	50		✓	w realizacji	prace projektowe
25.	Budowa obwodnicy Góry Kalwarii	50/79		✓	zrealizowano	
26.	Budowa obwodnic Płocka w układzie dróg krajowych	60/62	✓		nie zrealizowano	
27.	Budowa wiaduktu w Legionowie (etap III)	61		✓	zrealizowano	
28.	Budowa obwodnicy Ostrołęki	61	✓		w realizacji	prace studialne (realizacja w ciągu DK53)
29.	Budowa obwodnicy Pułtuska	61	✓		w realizacji	prace projektowe
30.	Budowa obwodnicy Łochowa	62	✓		w realizacji	prace studialne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od GDDKiA

2.1.6. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich na obszarze MOFW

W zakresie zaplanowanych 15 inwestycji celu publicznego dotyczących dróg miejskich na obszarze MOFW (Tabela 14, Ryc. 4), 9 inwestycji dotyczyło budowy nowych dróg (w tym 5 wraz z torowiskiem tramwajowym), zaś 6 przebudowy istniejących (w tym 2 wraz z budową torowiska tramwajowego). Zrealizowano 3 inwestycje dotyczące przebudowy dróg. W realizacji jest 5 inwestycji, w tym 2 na etapie prac projektowych: 1 dotycząca budowy nowej drogi oraz 1 - przebudowy wraz z budową torowiska tramwajowego. Na etapie prac studialnych znajdują się 3 inwestycje: 2 dotyczące budowy nowych dróg oraz przebudowa ulicy wraz z budową torowiska tramwajowego. Dla 7 inwestycji nie podjęto żadnych działań.

Tabela 14. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich⁵⁶ na obszarze MOFW – poziom lokalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Stan realizacji inwestycji	
1.	Obwodnica Śródmieścia (Warszawa): Praga Płd. - Targówek, etap I: odcinek od ul. Międzyborskiej do ul. Radzywińskiej		w realizacji	prace projektowe
2.	Modernizacja ciągu ulic Marsa - Żołnierska, odcinek od ul. Marsa (skrzyżowanie ul. Żołnierska - Rekrucka - Marsa) do granicy miasta	631/637	zrealizowano	
3.	Przebudowa ul. Wał Miedzeszyński na odcinku od ronda z ul. Trakt Lubelski do węzła z trasą S2	801	zrealizowano	
4.	Przebudowa ul. Marynarskiej na odcinku ul. Taśmowa - ul. Rzymowskiego		zrealizowano	
5.	Przebudowa ciągu ulic: Marywilska - Czołowa - Polnych Kwiatów na odc. Trasa Toruńska - ul. Mehoffera – etap I		nie zrealizowano	
6.	Budowa ul. Krasińskiego w tym: etap I – od Placu Wilsona do ul. Jagiellońskiej wraz z przeprawą mostową, torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
7.	Budowa ul. Krasińskiego w tym: etap II – od ul. Jagiellońskiej do ul. Matki Teresy z Kalkuty wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
8.	Budowa Obwodnicy Śródmieścia, etap II: odcinek od ul. Radzywińskiej do węzła Żaba		nie zrealizowano	
9.	Budowa Trasy Mostu Północnego w tym: zadanie 2 – od węzła przesiadkowego „Młociny” do węzła z Trasą NS (planowana droga S7)		w realizacji	prace studialne
10.	Budowa Trasy Mostu Północnego w tym: zadanie 3 – od węzła z ul. Modlińską do węzła z ul. Płochocińską wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
11.	Budowa Trasy Mostu Północnego w tym: zadanie 4 – od węzła z ul. Płochocińską do węzła z Trasą Olszynki Grochowskiej wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
12.	Budowa Trasy Olszynki Grochowskiej: od węzła z Trasą Mostu Północnego do węzła z Trasą Toruńską (istniejąca droga S8) wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
13.	Przebudowa ul. Modlińskiej: od pętli Żerań FSO do ul. Aluzyjnej wraz z budową torowiska tramwajowego i zakupem taboru	801	w realizacji	prace projektowe
14.	Budowa ul. Wał Miedzeszyński: od węzła z POW (S2) do pld. granicy miasta	801	w realizacji	prace studialne
15.	Przebudowa ul. Św. Wincentego wraz z budową torowiska tramwajowego i zakupem taboru		w realizacji	prace studialne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy

2.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych

W PZPWM uwzględniono ponadlokalne inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych, stanowiące zadania rządowe, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej lub organy rządu. Za realizację przedsięwzięć energetycznych odpowiadają operatorzy poszczególnych systemów, będący spółkami Skarbu Państwa. Spośród

⁵⁶ Drogi w zarządzie miasta.

wszystkich zadań wskazanych w rozdziale 5.2. PZPWM, do grudnia 2022 r. wykonano ok. 27% inwestycji, a 33% było w trakcie realizacji (tabele 15 – 17).

2.2.1. Infrastruktura elektroenergetyczna

W zakresie systemu elektroenergetycznego najwyższych napięć (Tabela 15, Ryc. 5) m.in. ukończono budowę linii 400 kV pomiędzy aglomeracją warszawską a Siedlcami (pomiędzy nacięciami linii Stanisławów – Narew, Stanisławów – Siedlce Ujrzanów, Kozienice – Siedlce Ujrzanów), która zwiększyła zdolność wyprowadzenia mocy z rozbudowanej w 2017 r. elektrowni Kozienice i tym samym poprawiła pewność zasilania aglomeracji warszawskiej i północno-wschodniej części regionu. Inwestycja ta stanowi także zmienioną koncepcję budowy linii 400 kV Siedlce Ujrzanów – linia Narew – Stanisławów (dwie planowane linie zrealizowano jako jedną koncepcję). Przebudowano wyeksploatowane linie 220 kV: Kozienice – Rożki i Rożki – Kielce do odpowiedniego stanu technicznego, zapewniającego stabilne dostawy energii elektrycznej do południowych obszarów województwa mazowieckiego. W 2022 r. ukończono rozbudowę dwóch stacji w systemie 400 kV: Stanisławów i Ostrołęka (umożliwiających wprowadzenie realizowanej linii 400 kV Ostrołęka – Stanisławów), a także stacji 110 kV/SN Warszawa Praga o rozdzielnię 220 kV oraz wyprowadzono z niej 2-kablowe linie 220 kV do linii 220 kV Miłosna – Mory w celu przyłączenia do sieci przesyłowej bloku gazowo-parowego Elektrociepłowni Żerań, uruchomionego w 2021 r. (Ryc. 6).

Ponadto trwają zawansowane prace nad:

- budową linii 400 kV Ostrołęka – Stanisławów,
- budową linii 400 kV Kozienice – Miłosna (wraz z rozbudową stacji 400/220/110 kV Miłosna),
- budową stacji 400(220)/110 kV Wyszaków.

Inwestycja polegająca na budowie linii 400 kV Stanisławów – Ostrołęka (wraz z budową stacji Wyszaków, a także z ukończoną już rozbudową stacji: Stanisławów i Ostrołęka) stanowi element rozbudowywanego w kierunku Warszawy transgranicznego połączenia Polska – Litwa. W wyniku realizacji tego przedsięwzięcia zwiększy się zdolność wymiany mocy z państwami nadbałtyckimi oraz zapewnione zostaną stabilne dostawy energii elektrycznej z elektrowni Ostrołęka do odbiorców z północno-wschodniej i centralnej części regionu, w tym aglomeracji warszawskiej. Z kolei nowa linia 400 kV Kozienice – Miłosna zabezpieczy zasilanie ww. obszaru z kierunku południowego oraz umożliwi wyprowadzenie pełnej mocy z elektrowni Kozienice.

Wobec 9 inwestycji nie podjęto żadnych działań w kierunku ich realizacji, przy czym większość z nich była ustalona jedynie w KPZK 2030, którą uchylono na podstawie *ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079).

Tabela 15. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów elektroenergetycznych⁵⁷ – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
System elektroenergetyczny najwyższych napięć						
1.	Budowa linii 400 kV Ostrołęka – Stanisławów (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego	✓	✓	w realizacji	prace budowlane

⁵⁷ Kolorem zielonym oznaczono inwestycje ustalone w tzw. specustawach energetycznych.

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
		Zagospodarowania Kraju 2030				
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)				
		Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020				
2.	Budowa linii 400 kV Kozienice - Miłosna (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 400 kV)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
3.	Budowa linii 400 kV wraz ze zmianą układu sieci najwyższych napięć pomiędzy aglomeracją warszawską a Siedlcami (pomiędzy nacięciami linii Stanisławów - Narew, Stanisławów - Siedlce Ujrzanów, Kozienice - Siedlce Ujrzanów)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓	✓	zrealizowano	(pozostała przebudowa kolizji z liniami SN i nn, do realizacji w 2023 r.)
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)				
4.	Budowa linii 400 kV Kozienice - Ołtarzew	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓	✓	nie zrealizowano	
		Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030				
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego				

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
		Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)				
5.	Budowa linii 400 kV Płock – Olsztyn Mątki	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	
6.	Budowa linii 400 kV Siedlce Ujrzanów – linia Narew – Stanisławów	Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	✓	✓	zrealizowano	(zrealizowana w zmienionej koncepcji pod nazwą jak w poz. 3)
7.	Budowa linii 400 kV Ostrołęka – Ełk (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV)	Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	
8.	Budowa linii 400 kV Kozienice – Puławy (jako wpięcie w istniejącą linię Kozienice – Ostrowiec)	Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	
9.	Budowa linii 400 kV Lublin Wschód – Siedlce Ujrzanów	Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	
10.	Rozbudowa lub przebudowa linii 220 kV Kozienice – Rożki	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓		zrealizowano	
11.	Rozbudowa lub przebudowa linii 220 kV Rożki – Kielce	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
		inwestycji w zakresie sieci przesyłowych				
12.	Budowa linii 220 kV EC Siekierki – Warszawa Towarowa	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano	
13.	Budowa linii 220 kV EC Siekierki – Piaseczno	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano	
14.	Budowa linii 220 kV Miłosna – EC Siekierki	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano	
15.	Budowa stacji Wyszków w systemie 400 kV (wprowadzonej do linii Ostrołęka - Stanisławów)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	✓		w realizacji	prace budowlane
16.	Rozbudowa stacji EC Siekierki w systemie 220 kV (poprzez rozbudowę istniejącej 110/SN)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano	
17.	Rozbudowa stacji Warszawa Praga w systemie 220 kV (poprzez rozbudowę istniejącej 110/SN)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	zrealizowano	(zrealizowana wraz z wprowadzeniem linii 220 kV Miłosna – Mory)
18.	Rozbudowa stacji Ostrołęka (II etap) w systemie 400 kV	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
		i Środowisko 2014-2020			
19.	Rozbudowa stacji Stanisławów w systemie 400 kV	Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020		✓	zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od PSE S.A.

2.2.2. Infrastruktura gazowa

W systemie gazowym wysokiego ciśnienia najważniejszą zrealizowaną inwestycją jest międzynarodowy dwukierunkowy interkonektor Polska – Litwa (Tabela 16, Ryc. 7). Gazociąg uruchomiono 1 maja 2022 r., lecz pełną przepustowość osiągnął w połowie października, po zakończonych pomyślnie próbach przesyłu gazu z maksymalnym projektowym obciążeniem w obu kierunkach (w kierunku Litwy - 2,5 mld m³/rok oraz w kierunku Polski – 2 mld m³/rok). Inwestycja ta znacznie poprawia bezpieczeństwo energetyczne nie tylko województwa mazowieckiego, ale całego kraju oraz państw bałtyckich, przyczyniając się do integrowania europejskiego systemu gazowniczego. Nowa infrastruktura przesyłowa wpływa na wzrost konkurencyjności województwa, umożliwia gazyfikację obszarów do tej pory pozbawionych dostępu do gazu ziemnego, a także bezpośrednio przyłączanie dużych odbiorców przemysłowych. W ramach tego zadania rozbudowana została tłocznia gazu Hołowczyce oraz tłocznia Gustorzyn w województwie kujawsko-pomorskim, która jest także istotną częścią projektu Baltic Pipe, dostarczającego gaz ze złóż w Norwegii. Umożliwi rozprawadzenie gazu w kraju oraz skierowanie go m.in. w kierunku Litwy. Kolejnym zakończonym przedsięwzięciem jest gazociąg EC Żerań – Tłocznia Rembelszczyzna, zasilający w gaz ziemny nowy blok gazowo-parowy w Elektrociepłowni Żerań.

W trakcie realizacji są wszystkie odcinki gazociągu Gustorzyn – Wronów, tj.: Gustorzyn – Leśniewice, Leśniewice – Rawa Mazowiecka i Rawa Mazowiecka – Wronów. W 2021 r. uzyskano komplet pozwoleń na budowę, a ukończenie całego zadania przewidziane jest na koniec 2023 r. Wybudowany gazociąg będzie wraz z interkonektorem Polska – Litwa tworzył korytarz gazowy, który poprawi bezpieczeństwo dostaw gazu do centralnej i wschodniej Polski. W województwie mazowieckim umożliwi przesyłanie większej ilości gazu do aglomeracji warszawskiej (Ryc. 8) oraz Radomia i jego okolic, a także rozwój lokalnej infrastruktury. Planowany od wielu lat gazociąg Rembelszczyzna – Mory – Wola Karczewka napotykał na liczne protesty społeczne, skutecznie uniemożliwiające jego realizację, powodujące kolejne zmiany przebiegu trasy. W rezultacie w sierpniu 2022 r. uzyskano pozwolenie na budowę dla wypracowanego nowego przebiegu odcinka Rembelszczyzna – Mory, którego budowa rozpocznie się w 2023 r.

W analizowanym okresie realizowane były też inne zadania, nieujęte w PZPWM, a wynikające z nowelizacji w 2019 r. specustawy gazowej, która wprowadziła kolejne inwestycje, również w systemie dystrybucyjnym. Wykonano gazociąg od stacji gazowej w Żąbkach do Ciepłowni Kawęczyn w Warszawie w celu zasilania przyszłych gazowych jednostek ciepłowniczych. Prowadzone były prace projektowe dla gazociągu zasilającego powstający w Ostrołęce blok gazowo-parowy z interkonektora Polska – Litwa, a do jego budowy przystąpiono w marcu 2023 r. Ponadto w 2022 r. zaczęły się przygotowania do uzyskania decyzji lokalizacyjnej dla gazociągu doprowadzającego gaz do planowanego bloku gazowo-parowego w EC Siekierki z gazociągu przesyłowego Mory – Wola Karczewka. W systemie dystrybucyjnym wysokiego ciśnienia trwa obecnie przebudowa odcinka Gończyce – Jarczew na gazociąg do Siedlec, polegająca na zwiększeniu przepustowości.

W analizowanym okresie realizowane były również rozbudowy i modernizacje istniejącej infrastruktury gazowej zarówno w systemie przesyłowym, jak i dystrybucyjnym.

Spośród wymienionych w *Planie* zadań, nie rozpoczęto realizacji 4 gazociągów, tj.: Wronów – Rembelszczyzna, Płońsk – Olsztyn, Mory – Wola Karczewka oraz gazociągu przesyłowego gazu łupkowego Wronów – Gustorzyn, którego realizacja wynikała jedynie z uchylonej już KPZK 2030.

Tabela 16. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów gazowych⁵⁸ – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (I wariant) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (II wariant)	✓		zrealizowano	
2.	Budowa gazociągu Rembelszczyzna – Mory – Wola Karczewska (rozbudowa zachodniej części „warszawskiego pierścienia gazowego”)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu		✓	w realizacji	ukończone prace projektowe dla odcinka Rembelszczyzna – Mory
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)			nie zrealizowano	odcinek Mory – Wola Karczewska
3.	Budowa gazociągu Rembelszczyzna – Wronów (rozbudowa istniejącego gazociągu)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu Koncepcja Przestrzennego	✓	✓	nie zrealizowano	

⁵⁸ Kolorem zielonym oznaczono inwestycje ustalone w tzw. specustawach energetycznych.

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
		Zagospodarowania Kraju 2030				
4.	Budowa gazociągu Gustorzyn – Tworóg (w tym rozbudowa istniejącego gazociągu Gustorzyn - Leśniewice)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		w realizacji	prace budowlane na odcinku Gustorzyn - Leśniewice
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (tylko odcinek Leśniewice - Łódź)			w realizacji	prace budowlane na odcinku Leśniewice – Rawa Mazowiecka
5.	Budowa gazociągu Wronów – Odolanów	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		w realizacji	prace budowlane na odcinku Rawa Mazowiecka – Wronów
6.	Budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		nie zrealizowano	
7.	Budowa gazociągów w celu zmiany przebiegu trasy istniejących gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia albo ich odbudowa, rozbudowa, przebudowa, remont, rozbiórka lub zmiana sposobu użytkowania	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb	
8.	Budowa przyłączy i gazociągów służących do przyłączenia do	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb	

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
	systemu przesyłowego gazowego podmiotów przyłączanych	regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu			
9.	Budowa węzłów lub tłoczni gazu o przepustowości nie mniejszej niż 50 000 m ³ /h niezbędnych do funkcjonowania gazociągów przesyłowych	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb
10.	Koncepcja budowy gazociągu przesyłowego gazu łupkowego Wronów – Gustorzyn	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓	✓	nie zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od GAZ-SYSTEM S.A. oraz analiz własnych

2.2.3. Infrastruktura paliw płynnych

W zakresie rozwoju systemu paliw płynnych, PZPWM uwzględniał tylko jedną inwestycję, tj. przedłużenie rurociągu naftowego Odessa – Brody do Adamowa i Płocka z możliwością budowy II nitki Rurociągu Pomorskiego (Tabela 17, Ryc. 9). Od wielu lat zadanie to pozostaje niezrealizowane, a dokumenty, które je ustalały, przestały obowiązywać. Planowany odcinek Brody – Adamowo znajduje się jednak na liście projektów, będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej oraz na liście projektów priorytetowych Wspólnoty Energetycznej. Aktualnie posiada wydaną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i pozostaje na etapie prac projektowych. Jest on integralnym i jedynym brakującym fragmentem przyszłego Euro-Azjatyckiego Korytarza Transportu Ropy Naftowej, który nie tylko połączy polski i ukraiński system przesyłowy, ale umożliwi stałe dostawy surowca z regionu Morza Kaspijskiego w Azerbejdżanie do odbiorców europejskich (zakładana jest również możliwość tłoczenia w kierunku rewersyjnym). Surowiec dostarczony do bazy Adamowo przesyłany będzie za pośrednictwem istniejącej infrastruktury, przebiegającej m.in. przez teren województwa mazowieckiego.

Planowana budowa drugiej niezależnej, dwukierunkowej nitki Rurociągu Pomorskiego, stanowi także ważny element powyższego korytarza transportowego, a dodatkowo odgrywa kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego naszego kraju, zapewniając dywersyfikację dostaw. Ropociąg znajduje się w wykazie strategicznych inwestycji w sektorze naftowym w *ustawie z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1275, 1846). W 2021 r. rozpoczął się proces uzyskania decyzji lokalizacyjnej dla ww. przedsięwzięcia, jednak nie przystąpiono jeszcze do jego budowy. Ponadto, w okresie od uchwalenia PZPWM, realizowane były prace związane z rozbudową bądź modernizacją istniejącej infrastruktury paliwowej, m.in. zwiększono pojemność bazy paliwowej w Emilianowie oraz przepustowość rurociągu paliwowego Płock – Mościska – Emilianów, co wpłynie na bezpieczeństwo dostaw paliw dla aglomeracji warszawskiej (Ryc. 10).

Tabela 17. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów paliw płynnych – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Przedłużenie rurociągu naftowego Odessa – Brody do Adamowa i Płocka z możliwością budowy II nitki Rurociągu Pomorskiego (z wykorzystaniem trasy istniejącego ropociągu „Przyjaźń”)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓	✓	w realizacji	prace projektowe dla odcinka Brody - Adamowo
		Polityka Energetyczna Polski do 2030 ⁵⁹			w realizacji	prace projektowe dla II nitki Rurociągu Pomorskiego
		Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. ⁶⁰				

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw energetycznych odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

W ramach oceny realizacji *Planu*, w odniesieniu do inwestycji z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, dokonano szczegółowej analizy przedsięwzięć realizowanych w aglomeracjach ściekowych wskazanych w PZPWM, w podziale na trzy rodzaje inwestycji, tj.:

- inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja;
- inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa i modernizacja;
- inwestycje w zakresie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

Działania te polegały na zapewnieniu, adekwatnie do potrzeb, zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości bez zakłóceń naturalnej równowagi w środowisku oraz na porządkowaniu gospodarki ściekowej zgodnie z *Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)*⁶¹, wyznaczającym aglomeracje ściekowe.

Do końca 2022 r. w pełni zrealizowano 94 inwestycje (niemal 65%) spośród 147 przedsięwzięć z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ujętych w *Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017 (AKPOŚK 2017)*, a 4 przedsięwzięcia (ok. 3%) zrealizowane były jedynie częściowo⁶². Z kolei 29 (ok. 20%) spośród analizowanych inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych było w trakcie realizacji (Tabela 18). Do końca grudnia 2022 r. nie zostało zrealizowanych 20 przedsięwzięć (tj. 14%) ujętych w AKPOŚK 2017.

Głównymi beneficjentami realizowanych⁶³ inwestycji były aglomeracje: Warszawa – 10 przedsięwzięć oraz Ostrołęka i Serock – po 7 inwestycji. Z kolei w 12 aglomeracjach nie zrealizowano żadnej z zaplanowanych inwestycji.

Dzięki środkom europejskim w ramach POIiŚ 2014-2020 wykonano ponad 50 inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, co stanowiło ponad 1/3 wszystkich analizowanych zadań. Najwięcej przedsięwzięć dofinansowanych ze środków UE zrealizowano w aglomeracji Warszawa (4 przedsięwzięcia). Po dwa przedsięwzięcia, dofinansowane środkami ze wskazanego Programu,

⁵⁹ Polityka energetyczna Polski do 2030 r., przyjęta Uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.

⁶⁰ Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r., przyjęta Uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." (M.P. z 2014 r. poz. 469).

⁶¹ Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, przyjęty przez Radę Ministrów dnia 16 grudnia 2003 r.

⁶² Pierwotnie inwestycja obejmowała szerszy zakres, jednak w trakcie realizacji, z różnych względów (głównie finansowych), ostateczny zakres prac został zawężony.

⁶³ Obejmuje inwestycje zrealizowane, częściowo zrealizowane oraz w trakcie realizacji.

wykonano w aglomeracjach Otwock i Serock. Innym źródłem, z którego dofinansowywane były inwestycje wodno-kanalizacyjne, był *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020*⁶⁴ (PROW 2014-2020), ze środków którego współfinansowano dwie inwestycje – po jednej w aglomeracjach Sońsk i Odrzywół. Inwestycje te, podobnie jak pozostałe objęte oceną przedsięwzięcia wodno-kanalizacyjne, zostały wskazane w AKPOŚK 2017.

Nieco mniejszym stopniem realizacji charakteryzują się inwestycje związane z budową, rozbudową lub modernizacją oczyszczalni ścieków. Spośród 87 tego rodzaju inwestycji, wskazanych w AKPOŚK 2017, zrealizowano ponad połowę – 48, zaś 15 przedsięwzięć (ok. 17%) było w trakcie realizacji (Tabela 19).

W 44 spośród 83 ujętych w PZPWM aglomeracji ściekowych, realizowano po jednej inwestycji dotyczącej budowy, rozbudowy czy modernizacji oczyszczalni ścieków⁶⁵. Jedynie w aglomeracjach Otwock i Lesznowola zrealizowano po dwa przedsięwzięcia z tego zakresu. Z kolei w 22 aglomeracjach nie zrealizowano żadnej ze wskazanych w AKPOŚK 2017 inwestycji na oczyszczalniach ścieków.

Więcej niż połowa spośród zrealizowanych i będących w trakcie realizacji przedsięwzięć dotyczących oczyszczalni ścieków, tj. 34 inwestycje, otrzymała dofinansowanie z środków POIiŚ 2014-2020, zaś pozostałe inwestycje – w liczbie 29, były realizowane głównie przy udziale środków własnych gmin.

Zgodnie z AKPOŚK 2017, w aglomeracjach na terenie Mazowsza planowane były również działania inwestycyjne, dotyczące budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (Tabela 20). Spośród 8 wpisanych do AKPOŚK 2017 przedsięwzięć z tego zakresu, zrealizowane zostały inwestycje w aglomeracji Płońsk i Przysucha oraz częściowo w aglomeracji Osieck.

Działania w zakresie rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w województwie przyczyniły się do wzrostu ilości ścieków oczyszczonych (231,7 tys. dam³ w 2021 r. – zmiana o 11,6% w stosunku do 2016 r.), co jest pozytywnym wynikiem w zakresie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na Mazowszu.

Tabela 18. Inwestycje celu publicznego w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza V	Warszawa	Warszawa	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
2.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VI – zadania w zakresie sieci kanalizacyjnej			AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
3.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VII WPRiMUWiUK			AKPOŚK 2017	w realizacji
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Mościskach		Izabelin	AKPOŚK 2017	w realizacji
5.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w Legionowie		Legionowo	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
6.	Kanalizacja sanitarna na obszarze miasta – etap III		Marki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
7.	Budowa systemu gospodarki wodno-ściekowej – etap I		Jabłonna	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano

⁶⁴ Na podstawie <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020> (dostęp: styczeń 2023 r.).

⁶⁵ Na podstawie AKPOŚK 2017.

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kolejowej, Stefczyka, Kwiatowej, Łodygowej		Ząbki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
9.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Pustelnickiej, Ceglanej, Letniskowej, Czereśniowej		Zielonka	AKPOŚK 2017	zrealizowano
10.	Projekt i budowa kan. sanitarnej w Michałowie Grabinie, Józefowie, Stanisławowie Drugim, Stanisławowie Pierwszym, Rembelszczyźnie, Kątach Węgierskich, Woli Aleksandra		Nieporęt	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
11.	Modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Aglomeracji Radom – III etap	Radom	Radom	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
12.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Zakrzew		Zakrzew	AKPOŚK 2017	zrealizowano
13.	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rajec Poduchowny - Rajec Szlachecki		Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
14.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Gminie Ożarów Mazowiecki – etap III	Pruszków	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
15.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Michałowice		Michałowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
16.	Projektowanie i budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Grodzisk Mazowiecki	Grodzisk Mazowiecki	gmina Grodzisk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
17.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Siedlce	Siedlce	Siedlce	AKPOŚK 2017	zrealizowano
18.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Płocka – etap IV	Płock	Płock	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
19.	Budowa i rozbudowa systemu kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Ciechanów	Ciechanów	Ciechanów	AKPOŚK 2017	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji	
20.	Integracja i rozwój gospodarki wodno-ściekowej w Józefowie	Otwock	Józefów	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
21.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Karczewie		Karczew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano	
22.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości i gminie Celestynów		Celestynów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano	
23.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Sierpc	Sierpc	AKPOŚK 2017	w realizacji	
24.	Modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej oraz zarządzanie siecią wodociągową na terenie miasta Ostrołęki	Ostrołęka	Ostrołęka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano	
25.	Modernizacja kanalizacji sanitarnej w msc. Olszewo-Borki		Olszewo-Borki	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
26.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Laskowcu i Teodorowie		Laskowiec, Teodorowo (gmina Rzekuń)	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
27.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Tobolicach		Rzekuń	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
28.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej msc. Kruki, Zabrodzie, Antonie, Łazy		Kruki, Zabrodzie, Antonie, Łazy (gmina Olszewo-Borki)	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
29.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej miejscowości Grabowo		Grabowo (gmina Olszewo-Borki)	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
30.	Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami obręb Białobiel i Siemnocha		gmina Lelis	AKPOŚK 2017	zrealizowano	
31.	Kontynuacja procesu porządkowania gospodarki ściekowej na terenie Miasta Kobyłki - etap III		Wołomin	Kobyłka	AKPOŚK 2017	w realizacji
32.	Budowa i modernizacja istniejących urządzeń wodno-kanalizacyjnych na terenie Gminy Wołomin			Wołomin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
33.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej miasta Sochaczew		Sochaczew	Sochaczew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
34.	Przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Ostrowi Mazowieckiej	Ostrów Mazowiecka	Ostrów Mazowiecka	AKPOŚK 2017	w realizacji	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
35.	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Mława	Mława	Mława	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
36.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Dzierżgowskiej i ul. Studzieniec w Mławie				zrealizowano
37.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Płońsk	Płońsk	AKPOŚK 2017	zrealizowano
38.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Baboszewie		Baboszewo	AKPOŚK 2017	w realizacji
39.	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej	Warka	Warka	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
40.	Gospodarka wodno-ściekowa w mieście Żyrardów - etap III	Żyrardów	Żyrardów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
41.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w aglomeracji Żyrardów w gminie Jaktorów		Jaktorów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
42.	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego w gminie Radziejowice		Radziejowice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
43.	Poprawa efektywności gospodarki wodno-ściekowej dla potrzeb aglomeracji Mińsk Mazowiecki - etap II	Mińsk Mazowiecki	Mińsk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
44.	Modernizacja i przebudowy sieci kanalizacyjnych na terenie miasta i gminy	Kozienice	miasto i gmina Kozienice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
45.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zaborówku	Błonie	gmina Leszno	AKPOŚK 2017	zrealizowano
46.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Białobrzegi - etap II	Białobrzegi	Białobrzegi	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
47.	Przebudowa sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej)	Grójec	Grójec	AKPOŚK 2017	zrealizowano
48.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Nowy Dwór Mazowiecki	Nowy Dwór Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
49.	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Modlina Twierdzy wraz z przekierowaniem ścieków do oczyszczalni ścieków Południe				w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
50.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Raszyn - faza V, VI, VII	Raszyn	Raszyn	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
51.	Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci kanalizacyjnej w Węgrowie i Gminie Liw	Węgrów	Węgrów, Liw	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
52.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Makowie Mazowieckim	Maków Mazowiecki	Maków Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
53.	Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Radzymin	Radzymin	Radzymin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
54.	Modernizacja rurociągu DW600	Pionki	Pionki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
55.	Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Wyszaków	Wyszaków	Wyszaków	AKPOŚK 2017	w realizacji
56.	Gospodarka ściekowa w Garwolinie - budowa sieci kanalizacyjnej	Garwolin	Garwolin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
57.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Łomianki - etap III	Łomianki	Łomianki	AKPOŚK 2017	w realizacji
58.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Borowa Góra, Dosin, Skubianka, Jachranka, Izbica	Serock	gmina Serock	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
59.	Budowa kanalizacji sanitarnej Borowa Góra - Stasi Las - etap II		gmina Serock	AKPOŚK 2017	zrealizowano
60.	Przebudowa systemu kanalizacji w Zegrzu		gmina Serock	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
61.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na osiedlach w Białobrzegach i Zegrzu Południowym, gmina Nieporęt		gmina Nieporęt	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
62.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ramach aglomeracji Serock w gm. Wieliszew		gmina Wieliszew	AKPOŚK 2017	zrealizowano
63.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Nieporęcie,		gmina Nieporęt	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
	Izabelinie, Aleksandrowie, Stanisławowie Pierwszym				
64.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Jadwisinie, Wierzbicy, Serocku		gmina Serock	AKPOŚK 2017	zrealizowano
65.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Sokołowie Podlaskim	Sokołów Podlaski	Sokołów Podlaski	AKPOŚK 2017	zrealizowano
66.	Budowa sieci wodociągowej	Przasnysz	Przasnysz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
67.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej				zrealizowano
68.	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Barak, Wola Korzeniowa, Szydłowiec	Szydłowiec	gmina Szydłowiec	AKPOŚK 2017	w realizacji
69.	Budowa kanalizacji w Górze Kalwarii, wsi Brzeście, w Łubnej	Góra Kalwaria	gmina Góra Kalwaria	AKPOŚK 2017	zrealizowano
70.	Inwestycja sieci kanalizacyjnych i obróbki osadów w mieście Pułtusk	Pułtusk	Pułtusk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
71.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Sulejówek - etap II i etap III	Sulejówek	Sulejówek	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
72.	Uzupełnienie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Łochów	Łochów	Łochów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
73.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Poniatowie - etap II	Żuromin	gmina Żuromin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
74.	Przeciwdziałanie degradacji środowiska, ochrona ekosystemu Zalewu Zegrzyńskiego i wód podziemnych Subniecki Warszawskiej poprzez rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Tłuszcz	Tłuszcz	gmina Tłuszcz	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
75.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Stare Babice - część III	Stare Babice	gmina Stare Babice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
76.	Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	Wiązowna	gmina Wiązowna	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
	w miejscowościach: Stefanówka, Wiązowna				
77.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Smogorzowie, Janikowie, Przysusze i Skrzyńsku	Przysucha	gmina Przysucha	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
78.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach aglomeracji Lipsko	Lipsko	Lipsko	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
79.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Tarczyn	Tarczyn	Tarczyn	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
80.	Przebudowa i budowa sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z budową pompowni ścieków	Głinojeck	Głinojeck	AKPOŚK 2017	zrealizowano
81.	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Małkinia Górna, gmina Małkinia Górna	Małkinia Górna	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	w realizacji
82.	Budowa sieci kanalizacyjnej	Nowe Miasto nad Pilicą	Nowe Miasto nad Pilicą	AKPOŚK 2017	zrealizowano
83.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Maciejowicach – etap V i etap VI	Maciejowice	Maciejowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
84.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Uchaczach, Kochowie i Oblinie		gmina Maciejowice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
85.	Poprawa ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Izabelin	Izabelin	Izabelin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
86.	Budowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej oraz systemu zaopatrzenia w wodę w aglomeracji Łosice	Łosice	miasto i gmina Łosice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
87.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Nasielsku	Nasielsk	Nasielsk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
88.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wsola, Wielogóra, Lisów	Jedlińsk	gmina Jedlińsk	AKPOŚK 2017	w realizacji
89.	Rozbudowa aglomeracji Jedlińsk na terenie gminy Jedlińsk		gmina Jedlińsk	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
90.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Żelechowie	Żelechów	Żelechów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
91.	Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Sońsk	gmina Sońsk	AKPOŚK 2017, PROW 2014-2020	zrealizowano
92.	Ochrona ekosystemu zalewu Zegrzyńskiego poprzez dokończenie rozbudowy sieci kanalizacyjnej w miejscowości Ostrówek i Lipka	Klembów	gmina Klembów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
93.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej w Raciążu	Raciąż	Raciąż	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
94.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa	Pilawa	miasto i gmina Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
95.	Budowa kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków	Halinów	gmina Halinów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
96.	Budowa sieci kanalizacyjnej w gminie Gąbin	Gąbin	miasto i gmina Gąbin	AKPOŚK 2017	zrealizowano
97.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Koszelewie	Gąbin	gmina Gąbin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
98.	Kompleksowe rozwiązanie problemów sanitacji i zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Pomiechówek	Pomiechówek	Pomiechówek	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
99.	Sukcesywna rozbudowa sieci na terenach wiejskich	Nowa Wieś	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
100.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Łyse - etap II	Łyse	Łyse	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
101.	Budowa głównej sieci kanalizacji sanitarnej	Bielsk	Bielsk	AKPOŚK 2017	zrealizowano
102.	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w Jedlni-Letnisko - etap V - rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Jedlnia-Letnisko	Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
103.	Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siczki		gmina Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
104.	Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej		gmina Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
	w miejscowości Wrzosów				
105.	Modernizacja systemów kanalizacji sanitarnej	Płoniawy-Bramura	Płoniawy-Bramura	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
106.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wola Rafałowska, Rudka, Grodzisk, Natolin, Wola Paprotnia i Kruki	Mrozy	gmina Mrozy	AKPOŚK 2017, POiŚ 2014-2020	zrealizowano
107.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Nadarzyn	Nadarzyn	AKPOŚK 2017, POiŚ 2014-2020	zrealizowano
108.	Budowa kanalizacji Stara Wieś		gmina Nadarzyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
109.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dobre	Dobre	gmina Dobre	AKPOŚK 2017, POiŚ 2014-2020	zrealizowano
110.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Drobin	Drobin	Drobin	AKPOŚK 2017	w realizacji
111.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Myszyniec	Myszyniec	Myszyniec	AKPOŚK 2017	w realizacji
112.	Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w miejscowości Podzakrzówek	Tczów	gmina Tczów	AKPOŚK 2017	w realizacji
113.	Uporządkowanie sieci kanalizacyjnej	Wyszogród	Wyszogród	AKPOŚK 2017	w realizacji
114.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jesionka	Wiskitki	gmina Wiskitki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
115.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stare Kozłowice i Nowe Kozłowice		gmina Wiskitki	AKPOŚK 2017	w realizacji
116.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Franciszków, Miedniewice, Starowiskitki i Wola Miedniewska		gmina Wiskitki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
117.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Róźnie	Różan	Różan	AKPOŚK 2017	w realizacji
118.	Budowa, przebudowa lub remont kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Strzegowo	Strzegowo	Strzegowo	AKPOŚK 2017	zrealizowano
119.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej	Mogielnica	gmina Mogielnica	AKPOŚK 2017, POiŚ 2014-2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
120.	Modernizacja gminnej kanalizacji	Stara Kornica	Stara Kornica	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
121.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Radziwiłłów oraz w m. Bartniki	Puszcza Mariańska	gmina Puszcza Mariańska	AKPOŚK 2017	zrealizowano
122.	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bodzanów - w zakresie sieci kanalizacyjnej	Bodzanów	gmina Bodzanów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
123.	Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń	Kotuń	gmina Kotuń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
124.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rudnik, Pełczanka, Wiciejów i Mienia oraz Cegłów, gmina Cegłów	Cegłów	gmina Cegłów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
125.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej etap II b i III w miejscowości Sochocin	Sochocin	Sochocin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
126.	Budowa kanalizacji sanitarnej Łomna Las, Palmiry, Pieńków, Izabelin Dziekanówek	Czosnów	gmina Czosnów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
127.	Budowa sieci kanalizacyjnej	Sieciechów	Sieciechów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
128.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Skórzec	Skórzec	gmina Skórzec	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
129.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Borki-Kosy i Jasionka	Zbuczyn	gmina Zbuczyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
130.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Nowym Mieście	Nowe Miasto	Nowe Miasto	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
131.	Budowa sieci kanalizacyjnej i przyłączy w miejscowości Podnieśno	Suchożebry	Suchożebry	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
132.	Sukcesywna rozbudowa sieci na terenach wiejskich	Ryczywół	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)
133.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Stanisławów	Stanisławów	gmina Stanisławów	AKPOŚK 2017	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
134.	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego w gminie Miedzna (Żeleźniki)	Miedzna	gmina Miedzna	AKPOŚK 2017	zrealizowano
135.	Budowa kanalizacji sanitarnej w celu poprawy stanu naturalnego środowiska gminy Mokobody	Mokobody	Mokobody	AKPOŚK 2017	w realizacji
136.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki - etap II	Ożarów Mazowiecki	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
137.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki - etap III	Ożarów Mazowiecki	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
138.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Leoncin	Leoncin	gmina Leoncin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
139.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki - etap III (modernizacja sieci w Broniszach)	Bronisze	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
140.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Budy Sułkowskie i Nowe Grobice	Sułkowice	gmina Chynów	AKPOŚK 2017	w realizacji
141.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami w miejscowościach Ceteń i Odrzywół	Odrzywół	Odrzywół	AKPOŚK 2017, PROW 2014-2020	zrealizowano
142.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Pogorzel, Osieck	Osieck	gmina Osieck	AKPOŚK 2017	zrealizowano
143.	Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w obrębie ewidencyjnym: Lelis, Durlasy oraz budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w obrębie ewidencyjnym Durlasy gm. Lelis	Lelis	Lelis	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
144.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa	Trąbki	miasto i gmina Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
145.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji	Latowicz	Latowicz	AKPOŚK 2017	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
	sanitarnej w Wielgolesie i Latowiczu				
146.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Sypniewo	Sypniewo	Sypniewo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
147.	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 19. Inwestycje celu publicznego w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VI (zadania w zakresie modernizacji gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków)	Warszawa	Warszawa	AKPOŚK 2017 ⁶⁶ , POIiŚ 2014-2020 ⁶⁷	zrealizowano
2.	Modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Aglomeracji Radom – III etap (zadania w zakresie poprawy efektywności gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków)	Radom	Radom	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
3.	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	Grodzisk Mazowiecki	Grodzisk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
4.	Usprawnienie gospodarki osadowej na terenie oczyszczalni Siedlce	Siedlce	Siedlce	AKPOŚK 2017,	w realizacji
5.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Maszewie	Płock	gmina Stara Biała	AKPOŚK 2017	zrealizowano
6.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Otwocku	Otwock	Otwock	AKPOŚK 2017	zrealizowano

⁶⁶ Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017.

⁶⁷ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
7.	Integracja i rozwój gospodarki wodno-ściekowej w Józefowie		Józefów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
8.	Budowa oczyszczalni ścieków w Karczewie		Karczew	AKPOŚK 2017,	nie zrealizowano
9.	Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) oczyszczalni ścieków w Sierpcu	Sierpc	Sierpc	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
10.	Modernizacja gospodarki odpadowej na oczyszczalni ścieków	Ostrołęka	Ostrołęka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
11.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków "KRYM"	Wołomin	Wołomin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
12.	Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Sochaczewie	Sochaczew	Sochaczew	AKPOŚK 2017,	nie zrealizowano
13.	Przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Ostrowi Mazowieckiej - zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Ostrów Mazowiecka	Ostrów Mazowiecka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
14.	Budowa Oczyszczalni Ścieków w Mławie	Mława	Mława	AKPOŚK 2017	zrealizowano
15.	Gospodarka osadowa na oczyszczalni ścieków w Warce	Warka	Warka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
16.	Gospodarka wodno-ściekowa w mieście Żyrardów - etap III (modernizacja oczyszczalni ścieków)	Żyrardów	Żyrardów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
17.	Kompleksowe rozwiązanie systemu gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków w Mińsku Mazowieckim	Mińsk Mazowiecki	Mińsk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
18.	Modernizacje i rozbudowy oczyszczalni ścieków	Kozienice	Kozienice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
19.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Białobrzegi - etap II (modernizacja oczyszczalni ścieków w Białobrzegach)	Białobrzegi	Białobrzegi	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
20.	Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) oczyszczalni ścieków w Kobylinie	Grójec	gmina Grójec	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
21.	Budowa suszarni osadów ściekowych dla oczyszczalni ścieków "Południe" w Nowym Dworze Mazowieckim	Nowy Dwór Mazowiecki	Nowy Dwór Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
22.	Przebudowa i rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków w Chorzelach	Chorzele	Chorzele	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
23.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Węgrowie – etap IV	Węgrów	Węgrów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
24.	Modernizacja infrastruktury oczyszczalni ścieków	Maków Mazowiecki	Maków Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
25.	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w mieście Pionki	Pionki	Pionki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
26.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym	Wyszaków	Rybienko Stare	AKPOŚK 2017	w realizacji
27.	Gospodarka ściekowa w Garwolinie – rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków	Garwolin	Garwolin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
28.	Modernizacje na oczyszczalni ścieków Dębe	Serock	gmina Wieliszew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	nie zrealizowano
29.	Inwestycje na oczyszczalni ścieków	Sokołów Podlaski	Sokołów Podlaski	AKPOŚK 2017	zrealizowano
30.	Modernizacja oczyszczalni ścieków	Szydłowiec	Szydłowiec	AKPOŚK 2017	w realizacji
31.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Moczydłów w Górze Kalwarii	Góra Kalwaria	Góra Kalwaria	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
32.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Gostynin	Gostynin	AKPOŚK 2017	w realizacji
33.	Inwestycja sieci kanalizacyjnej i obróbki osadów w mieście Pułtusk – zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Pułtusk	Pułtusk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
34.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sulejówek etap III – w zakresie oczyszczalni ścieków	Sulejówek	Sulejówek	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
35.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwoleniu	Zwoleń	Zwoleń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
36.	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków	Tłuszcz	Tłuszcz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
37.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Emowie	Wiązowna	gmina Wiązowna	AKPOŚK 2017	zrealizowano
38.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Przysusze	Przysucha	Przysucha	AKPOŚK 2017	w realizacji
39.	Budowa oczyszczalni ścieków w Tarczynie	Tarczyn	Tarczyn	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
40.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Stary Garwarz - poprawa infrastruktury	Gliniojeck	gmina Gliniojeck	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
41.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Maciejowicach	Maciejowice	Maciejowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
42.	Poprawa ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Izabelin część II - modernizacja oczyszczalni ścieków	Izabelin	Izabelin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	w realizacji
43.	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Zamieniu, gm. Lesznowola	Lesznowola	Lesznowola	AKPOŚK 2017	zrealizowano
44.	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Łazach, gm. Lesznowola				zrealizowano
45.	Budowa oczyszczalni ścieków w Żelechowie	Żelechów	Żelechów	AKPOŚK 2017	w realizacji
46.	Rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków w Iłży	Iłża	Iłża	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
47.	Rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Raciążu	Raciąż	Raciąż	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
48.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa - zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Pilawa	Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
49.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Długiej Kościelnej	Halinów	gmina Halinów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
50.	Kompleksowe rozwiązanie problemów sanitacji i zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Pomiechówek	Pomiechówek	Pomiechówek	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
51.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Nowa Wieś	Kozienice	AKPOŚK 2017	w realizacji
52.	Modernizacja Gminnej Oczyszczalni ścieków typu „Lemna” w Bąkowcu	Garbatka-Letnisko	Garbatka-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
53.	Budowa kompostowni osadów ściekowych dla oczyszczalni ścieków w Łysych	Łyse	Łyse	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
54.	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Rębków	Wola Rębkowska	gmina Garwolin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
55.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Mrozy, gmina Mrozy	Mrozy	Mrozy	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
56.	Rozbudowa, budowa, przebudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Nadarzynie	Nadarzyn	Nadarzyn	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
57.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Dobrze, gmina Dobrze	Dobrze	Dobrze	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
58.	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Drobin	Drobin	Drobin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
59.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Myszyńcu	Myszyniec	Myszyniec	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
60.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Słupnie	Słupno	Słupno	AKPOŚK 2017	zrealizowano
61.	Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Miastków Kościelny	Miastków Kościelny	Miastków Kościelny	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
62.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Strzegowie	Strzegowo	Strzegowo	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
63.	Modernizacja Gminnej Oczyszczalni Ścieków	Stara Kornica	Stara Kornica	AKPOŚK 2017,	w realizacji
64.	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bodzanów -	Bodzanów	gmina Bodzanów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
	w zakresie rozbudowy oczyszczalni ścieków				
65.	Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń (w oczyszczalniach: Kotuń Źdźar, Źeliszew Duży)	Kotuń	Kotuń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
66.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Cegłów	Cegłów	AKPOŚK 2017	w realizacji
67.	Przebudowa oczyszczalni ścieków typu „Lemna” w miejscowości Kondrajec	Sochocin	gmina Sochocin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
68.	Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków	Brochów	Brochów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
69.	Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków	Czosnów	Czosnów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
70.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zbuczynie	Zbuczyn	Zbuczyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
71.	Budowa oczyszczalni ścieków w Nowym Mieście	Nowe Miasto	Nowe Miasto	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
72.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków msc. Przygody	Suchożebry	gmina Suchożebry	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
73.	Budowa kompostownika do osadu	Baranowo	Baranowo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
74.	Modernizacje i rozbudowa oczyszczalni ścieków Ryczywół	Ryczywół	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)
75.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Mokobodach		Mokobody	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
76.	Budowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Niwiskach z siecią kanalizacji sanitarnej w Wyłazach	Mokobody	Mokobody	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
77.	Budowa stacji odwodnienia osadu wraz z zakupem pras strumieniowych, prace remontowe komór fermentacyjnych, rozbudowa	Ożarów Mazowiecki	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
78.	Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków w Michałowie – etap II	Leoncin	gmina Leoncin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
79.	Budowa oczyszczalni ścieków w Kosowie Lackim	Kosów Lacki	Kosów Lacki	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
80.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Sułkowicach wraz z zagospodarowaniem komunalnych osadów ściekowych	Sułkowice	Chynów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
81.	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w Odrzywole	Odrzywół	Odrzywół	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
82.	Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Pogorzel	Osieck	gmina Osieck	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
83.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelisie	Lelis	Lelis	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014-2020	zrealizowano
84.	Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków Komunalnych w Latowiczu	Latowicz	Latowicz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
85.	Budowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy Sypniewo	Sypniewo	Sypniewo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
86.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce	Dąbrówka	Dąbrówka	AKPOŚK 2017	w realizacji
87.	Budowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	gmina Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowana aglomeracja)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 20. Inwestycje celu publicznego w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania - poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Gminny program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (dotyczy Ożarowa Mazowieckiego)	Pruszków	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
2.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Płońsk	Baboszewo	AKPOŚK 2017, PROW 2014-2020	zrealizowano
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Zwoleń	Zwoleń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
4.	Budowa przydomowych i zbiorczych oczyszczalni ścieków	Przysucha	gmina Przysucha	AKPOŚK 2017	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
5.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania w aglomeracji Małkinia Górna, gmina Małkinia Górna	Małkinia Górna	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
6.	Gminny program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Ożarów Mazowiecki	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
7.	Budowa POŚ na terenach nieplanowanych w wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej na obszarze aglomeracji Osieck	Osieck	Osieck	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
8.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację Kielczew)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej

Najwięcej inwestycji z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, ujętych w PZPWM (Tabela 21), wynika z Wykazu Zadań Inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie (97). Zadania inwestycyjne zawarte w *Planie* pochodzą także z aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*⁶⁸ (78) oraz *Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*⁶⁹ (47). Łącznie zrealizowano 19 inwestycji oraz 1 częściowo, w trakcie realizacji znajduje się 8 inwestycji, nie zrealizowano natomiast 167.

Planowane inwestycje dotyczyły zapewnienia odpowiedniej przepustowości rzek oraz kształtowania ich profilu podłużnego i poprzecznego (65), odbudowy, budowy, rozbudowy oraz modernizacji wałów przeciwpowodziowych (54), budowy lub przebudowy zbiorników wodnych (16), zabezpieczenia brzegów rzek (14), budowy lub modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (12), budowy, odbudowy, przebudowy jazów (11) oraz remontu zapór (9). Pozostałe zamierzenia obejmują przebudowę i regulację rzek, remont lub przebudowę pompowni, budowę przepompowni, odbudowę lub naprawę budowli regulacyjnych, przebudowę lub modernizację budowli piętrzących, remont lub przebudowę kanału, przebudowę stopni na rzece, przebudowę rurociągu, budowę progu stabilizującego oraz udroźnienie części jeziora.

Wśród zrealizowanych inwestycji, 5 z nich dotyczyło budowy (1) lub odbudowy (4) jazów (kolejno na rzekach: Narew, Rozoga, Potok Zadębie - 2, Szkwa) oraz zabezpieczenia brzegów Wisły w ramach ochrony przeciwpowodziowej, w tym zbudowano bramę przeciwpowodziową z komorą i głową służy żeglugaowej u wejścia do Portu Praskiego. Przebudowane zostały także dwie zapory boczne stopnia wodnego: Nowy Duninów i Jordanów-Tokary-Radziwie oraz wyremontowano zaporę boczną Jeziora Zegrzyńskiego w rejonie miejscowości Arciechów-Kuligów. Przebudowano wały przeciwpowodziowe

⁶⁸ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911).

⁶⁹ Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

rzeki Wisły w ramach dwóch inwestycji oraz wał rzeki Jeziorki. Ponadto wybudowano zbiornik wodny w miejscowości Dąbrówka Podłęzna, zapewniono odpowiednią przepustowość rzeki Pukawka oraz Kanału Przerzutowego rzeki Czarnej, a także wybudowano urządzenia melioracji wodnych szczegółowych w gminie Andrzejewo. W części zrealizowano zadanie przebudowy pompowni wokół Jeziora Zegrzyńskiego – dotychczas przebudowano pompownię Nieporęt. W trakcie realizacji znajdują się następujące inwestycje: przebudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły (5), zabezpieczenie przeciwerozyjne i przeciwpowodziowe rzeki Słupianki, zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sucha Prawa – Nida oraz przebudowa zbiornika wodnego Ruda.

Niski stopień realizacji inwestycji wynika m.in. z dezaktualizacji części zapisów, zarówno planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy, jak i planów zarządzania ryzykiem powodziowym. W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami hydrologicznymi, gruntowo-wodnymi czy mając na względzie aspekty środowiskowe, z części inwestycji zrezygnowano, a część pozostała w planach do realizacji w dalszej perspektywie czasowej. W wielu przypadkach jako powód opóźnień w realizacji inwestycji wskazano brak możliwości finansowych.

Tabela 21. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
1.	Przebudowa zbiornika wodnego „Ruda”	Lipowiec Kościelny, Iłowo-Osada ⁷⁰	w realizacji
2.	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 0+700	Raciąż	zrealizowano
3.	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 6+716	Siemiątkowo	zrealizowano
4.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Łydyni od km 23+755 do km 28+900	Ciechanów (m. i gm.)	nie zrealizowano
5.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Czerwienicy od km 0+000 do km 4+895	Regimin, Stupsk	nie zrealizowano
6.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sony Głównej od km 12+631 do km 13+673 oraz od km 19+110 do km 20+245	Nowe Miasto	nie zrealizowano
7.	Przebudowa jazu na rzece Sonie Głównej w km 12+631	Nowe Miasto	nie zrealizowano
8.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych „Stryjowo V”	Grudusk	nie zrealizowano
9.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Miłotczanki od km 2+780 do km 10+500	Kuczbork-Osada, Żuromin	nie zrealizowano
10.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sony Wschodniej od km 0+000 do km 6+865	Sońsk, Gołymin Ośrodek	nie zrealizowano
11.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Luty od km 0+000 do km 4+809	Siemiątkowo, Biezuń	nie zrealizowano
12.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Kanał Goszczyce od km 0+000 do km 4+455	Baboszewo	nie zrealizowano
13.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Łydyni od km 58+710 do km 64+574	Szydłowo, Grudusk	nie zrealizowano
14.	Przebudowa stopnia na rzece Krupiance w km 3+902	Lipowiec Kościelny	nie zrealizowano
15.	Przebudowa stopni na rzece Ciek A w km: 0+768, 0+945, 1+179 i 2+326	Strzegowo	nie zrealizowano
16.	Przebudowa jazu na rzece Płonce w km 8+258	Płońsk	nie zrealizowano
17.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Luty od km 4+809 do km 10+219	Biezuń	nie zrealizowano
18.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Witonia w km 2+200 - 9+000 (6,8 km) wraz z przebudową budowli piętrzących - etap II	Rybno	nie zrealizowano

⁷⁰ pow. działdowski, woj. warmińsko-mazurskie

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
19.	Rzeka Teresinka - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 4+000 - 7+200 wraz z przebudową Kanału T-10 w km 0+000 - 0+600	Teresin	nie zrealizowano
20.	Przebudowa (modernizacja) prawobrzeżnych wałów rzeki Bzury	Brochów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
21.	Przebudowa lewego wału wstecznego rzeki Bzury w km 2+300 do 3+650	Młodzieszyn	nie zrealizowano
22.	Rozbudowa wału lewego rzeki Zagożdżonki - w km 0+000 - 7+550	Kozienice	nie zrealizowano
23.	Rozbudowa wału prawego rzeki Zagożdżonki - w km 0+000 - 6+700	Kozienice	nie zrealizowano
24.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże I - w km 0+000 - 3+275 w m. Regów Stary	Gniewoszów	nie zrealizowano
25.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 7+680 - 9+950 w m. Mozolice Małe i Mozolice Duże	Sieciechów	nie zrealizowano
26.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 11+100 - 11+700 w m. Staszów	Kozienice	nie zrealizowano
27.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 12+550 - 13+230 w m. Kępeczki	Kozienice	nie zrealizowano
28.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 22+300 - 22+930 w m. Holendry Kozienickie	Kozienice	nie zrealizowano
29.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 25+310 - 26+960 w m. Kuźmy - Kępa Bielańska	Kozienice	nie zrealizowano
30.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II - w km 28+000 - 29+165 w m. Nowa Wieś	Kozienice	nie zrealizowano
31.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 1,8 km w m. Wilczkowice - Ryczywół	Kozienice	nie zrealizowano
32.	Budowa wału prawego rzeki Radomki na długości 1,8 km w m. Wilczkowice - Ryczywół	Kozienice	nie zrealizowano
33.	Budowa wału lewego rzeki Radomki na długości 2,4 km w m. Kłoda	Magnuszew	nie zrealizowano
34.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 1,71 km w m. Lucimia	Przyłęk	nie zrealizowano
35.	Budowa wału rzeki Wisły na długości 0,96 km w m. Gniazdków	Chotcza	nie zrealizowano
36.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Marianów-Kolonia Nadwiślańska w km 0+000 - 1+400	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
37.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Marianów-Kolonia Nadwiślańska w km 4+900 - 7+900	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
38.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Chotcza Górna-Gniazdków w km 0+000 - 3+100	Chotcza	nie zrealizowano
39.	Rozbudowa wału prawego rzeki Krępianki w m. Solec w km 0+000 - 2+100	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
40.	Rozbudowa wału lewego rzeki Iłżanki (wstecznego) na odcinku Chotcza Górna-Chotcza Dolna w km 2+700 -2+800 i w km 3+250 - 3+400	Chotcza	nie zrealizowano
41.	Budowa obwałowania na prawym brzegu rzeki Pilicy na dł. 3 km, zabezpieczającym przed zalaniem m. Łegonice	Odrzywół	nie zrealizowano
42.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Radomki w km 0+150 - 22+700 i 22+990 - 40+610	Kozienice, Głowaczów, Jastrzębia	nie zrealizowano
43.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Zagożdżonki w km 0+000 - 12+620 i 28+500 - 32+000	Kozienice, Pionki	nie zrealizowano
44.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Pacynki w km 0+000 - 4+100	Jastrzębia	nie zrealizowano
45.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Brzeźniczki w km 0+000 - 8+700	Kozienice	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
46.	Przebudowa rurociągu o 1 m na rzece Kanał Chartowa w km 5+096 - 5+516 w m. Aleksandrówka	Kozienice	nie zrealizowano
47.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Kanał Magnuszewski w km 0+000 - 9+700, wraz z budową przepompowni w m. Gruszczyn w miejscu przepustu wałowego w km wału 12+672	Magnuszew	nie zrealizowano
48.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Krępanki w km 9+200 - 14+180	Lipsko, Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
49.	Zapewnienie przepustowości poprzez kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego rzeki Mlecznej w km 0+000 - 23+260	Radom, Jedlińsk, Jastrzębia	nie zrealizowano
50.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Radomki w km 63+336 - 74+496, 85+347 - 86+297, 90+770 - 91+283, 94+512 - 99+737, 100+751 - 104+075	Przytyk, Przysucha, Wieniawa	nie zrealizowano
51.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Strzyżynki w km 0+000 - 1+970	Warka	nie zrealizowano
52.	Odbudowa - kształtowanie przekroju podłużnego oraz układu poziomego koryta rzeki Struga Wsolska w km 0+000 - 3+650 wraz z odbudową dwóch zbiorników retencyjnych, etap IIb - km 2+632 - 3+650	Jedlińsk	nie zrealizowano
53.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Struga Wsolska w km 3+650 - 6+050-etap III	Jedlińsk	nie zrealizowano
54.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego koryta rzeki Radomki w km 40+610 - 50+190 i 57+770 - 60+130	Jedlińsk	nie zrealizowano
55.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Małyszyniec w km 5+200 - 7+900	Ilża	nie zrealizowano
56.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Szabasówki w km 17+500 - 20+850	Jastrząb	nie zrealizowano
57.	Przebudowa lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Jeziorki w km 0+000 - 5+650	Konstancin-Jeziorna	zrealizowano
58.	Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040 - 35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki - Antoniówka Świerżowska - etap II w km 26+900 - 30+900	Maciejowice	w realizacji
59.	Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040 - 35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki - Antoniówka Świerżowska - etap III w km 23+040 - 26+900	Maciejowice	w realizacji
60.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 472+600 - 489+666	Sobienie Jeziory, Karczew, Otwock	w realizacji
61.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 459+500 - 474+300	Sobienie Jeziory	zrealizowano
62.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna - Nowy Dwór Mazowiecki	Jabłonna, Nowy Dwór Mazowiecki	w realizacji
63.	Rozbudowa obwałowania rzeki Wisły i Wilgi	Wilga	nie zrealizowano
64.	Rozbudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Okrzejki	Maciejowice	nie zrealizowano
65.	Naprawa opaski brzegowej OP 462 w m. Gusin	Sobienie Jeziory	zrealizowano
66.	Ubezpieczenie lewego brzegu rzeki Wisły w km 493- 494 w m. Kępa Oborska	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano
67.	Ubezpieczenie brzegu rzeki Wisły w m. Ciszycza	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano
68.	Ubezpieczenie ujściowego odcinka rzeki Jeziorki w m. Obórki	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
69.	Modernizacja wału przeciwpowodziowego na odcinku rzeki Wisły w km 525+000 - 537+400	Łomianki	nie zrealizowano
70.	Przebudowa Kanału Wawerskiego w km 3+740 - 4+270 w rejonie ul. Antenowej w Warszawie	Warszawa	nie zrealizowano
71.	Rozbudowa wału lewego rzeki Pilicy na odcinku Przyłot - Niwy Ostrołęckie w km 0+000-4+950	Warka	nie zrealizowano
72.	Regulacja rzeki Czarnej	Piaseczno, Grójec	nie zrealizowano
73.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Ostrów - Mniszew-w km 10+600 -14+370 w m. Kępa Skórecka -Rękowice	Magnuszew	nie zrealizowano
74.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 5,2 km w m. Kłoda - Ostrów	Magnuszew	nie zrealizowano
75.	Budowa urządzeń melioracji szczegółowych - zad. Michalczew I etap 2	Chynów, Warka	nie zrealizowano
76.	Zapewnienie przepustowości koryta rzeki Kanał A w km 0+000 - 8+300 wraz z budową przepompowni w m. Podgórzycze	Grójec	nie zrealizowano
77.	Remont pompowni Tułowice	Brochów	nie zrealizowano
78.	Udrożnienie ujściowego odcinka rz. Bug w km 0-5	Serock, Dąbrówka, Radzymin	nie zrealizowano
79.	Udrożnienie ujściowego odcinka rz. Bug w km 5-12	Dąbrówka, Somianka	nie zrealizowano
80.	Zmniejszenie zagrożenia powodziowego - odbudowa budowli regulacyjnych i prace udrożnieniowe w korycie w celu umożliwienia spływu wielkich wód na rzece Bug w km 12-34	Somianka, Dąbrówka, Wyszków, Zabrodzie	nie zrealizowano
81.	Udrożnienie „narwianej” części Jeziora Zegrzyńskiego w km 43-62,5	Pokrzywnica, Pułtusk (m. i gm.)	nie zrealizowano
82.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Arciechów - Kuligów	Dąbrówka, Radzymin	zrealizowano
83.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Dębe - Zegrze	Nieporęt, Wieliszew	nie zrealizowano
84.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Zegrze - Nieporęt	Nieporęt	nie zrealizowano
85.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Białobrzegi	Nieporęt	nie zrealizowano
86.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Rynia - Rządza lewostronna	Nieporęt, Radzymin	nie zrealizowano
87.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Rządza prawostronna	Radzymin	nie zrealizowano
88.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Łacha - Prut	Serock, Zatory, Pokrzywnica	nie zrealizowano
89.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Prut prawostronny	Pokrzywnica	nie zrealizowano
90.	Remont pompowni Nieporęt, Wieliszew, Białobrzegi, Rządza, Arciechów, Popielarze, Popowo, Kania I, Kania II, Gąsiorowo, Prut I, Prut II, Borsuki I, Borsuki II, Pułtusk, Tułowice	Nieporęt, Wieliszew, Radzymin, Serock, Pokrzywnica, Pułtusk, Brochów	nie zrealizowano
91.	Remont obwałowania rz. Narew w km 7-21,6	Wieliszew	nie zrealizowano
92.	Remont obwałowania rz. Beniaminówka	Nieporęt	nie zrealizowano
93.	Remont obwałowania rz. Czarna	Nieporęt	nie zrealizowano
94.	Remont obwałowania rz. Długa	Marki, Zielonka	nie zrealizowano
95.	Remont obwałowania rz. Prut	Pokrzywnica	nie zrealizowano
96.	Budowa obwałowania rz. Bug (Latoszek) - etap II	Wyszków	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
97.	Przebudowa rzeki Węgiełka w km 9+700 - 20+650 wraz z budową jazu	Przasnysz	nie zrealizowano
98.	Ubezpieczenie lewego brzegu rz. Wisły w km 384-385 w m. Regów Stary	Gniewoszków	zrealizowano
99.	Zabezpieczenie erodowanego brzegu Wisły w km 417 w m. Wróble - Kobylnica	Maciejowice	zrealizowano
100.	Zabezpieczenie lewego brzegu Wisły w km 419 wzdłuż wału p-pow. w m. Kuźmy	Kozienice	nie zrealizowano
101.	Zabezpieczenie erodowanego brzegu rzeki Wisły w km 434+700 - 435+500 w m. Kępa Podwierzbiańska	Maciejowice	zrealizowano
102.	Odbudowa wału lewego rzeki Wilgi dla ochrony Doliny Wilgi w km 0+000 - 3+038	Wilga	nie zrealizowano
103.	Odbudowa wału prawego rzeki Wilgi dla ochrony Doliny Wilgi w km 0+000 - 3+090	Wilga	nie zrealizowano
104.	Przebudowa zapory bocznej stopnia wodnego Włocławek - zapora Nowy Duninów, zapora Jordanów - Tokary - Radziwie	Nowy Duninów, m. Płock	zrealizowano
105.	Naprawa uszkodzonej budowli regulacyjnej - tama regulacyjna 486 km rz. Wisły w m. Piaski	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
106.	Remont lewego wału przeciwpowodziowego rz. Wisły w km 17+000 - 31+000	Brochów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
107.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Mniszew - Potycz w km 0+000 - 6+275	Warka	nie zrealizowano
108.	Przebudowa istniejących wałów przeciwpowodziowych lewobrzeżnego odcinka rzeki Wisły w km 0+000 - 9+600, wstecznego lewobrzeżnego wału rzeki Jeziorki w km 0+000 - 5+650 oraz wstecznego prawobrzeżnego wału rzeki Jeziorki, w km 0+718 - 1+018 i 2+665 - 3+165 (wg pomiarów archiwalnych prof. Sokołowskiego), a w km 0+870 - 1+170 i 2 +825 - 3+325 (wg aktualnych pomiarów mk „Perfekt”) część II w zakresie: Przebudowa istniejących wałów przeciwpowodziowych lewobrzeżnego odcinka rzeki Wisły w km 0+000 ÷ 2+900, wstecznego lewobrzeżnego wału rzeki Jeziorki w km 0+000 ÷ 5+650 oraz wstecznego prawobrzeżnego wału rzeki Jeziorki, w km 0+718 ÷ 1+018 i 2+665 ÷ 3+165 (wg pomiarów archiwalnych prof. Sokołowskiego), a w km 0+870 ÷ 1+170 i 2+825 ÷ 3+325 (wg aktualnych pomiarów mk „Perfekt”)	Konstancin - Jeziorna	zrealizowano
109.	Budowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego w zakresie budowy bramy przeciwpowodziowej z komorą i głową służy żeglugowej u wejścia do Portu Praskiego	Warszawa	zrealizowano
110.	Rozbudowa wału przeciwpowodziowego Wychódźc-Wilkówiec	Czerwińsk nad Wisłą	w realizacji
111.	Modernizacja wału Siekierkowskiego	Warszawa	nie zrealizowano
112.	Modernizacja wału Śródmiejskiego i wału oraz murków przeciwpowodziowych związanych z Bramą w Porcie Czerniakowskim	Warszawa	nie zrealizowano
113.	Modernizacja wału Młocińskiego	Warszawa	nie zrealizowano
114.	Modernizacja wału Rajszewskiego	Warszawa, Jabłonna	nie zrealizowano
115.	Przebudowa rurociągu drenazowego Ø 800-1000 mm o długości 1680m w Zegrzu Południowym	Nieporęt, Wieliszew	nie zrealizowano
116.	Przebudowa pompowni wokół Jeziora Zegrzyńskiego	Nieporęt	zrealizowano
		Wieliszew, Serock, Radzymin	nie zrealizowano
117.	Ubezpieczenie lewego brzegu rzeki Bug w formie opaski brzegowej na długości 300 m km 90+500 - 90+800 w m. Kielczew	Małkinia Górna	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
118.	Ubezpieczenie prawego brzegu rz. Bug, km 54, m. Szumin wraz z udroźnieniem koryta rzeki	Łochów	nie zrealizowano
119.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Bojary - Treblinka	Kosów Lacki, Małkinia Górna	nie zrealizowano
120.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Morzyczyn - Brok	Sadowne, Brok	nie zrealizowano
121.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Brok - Szumin	Brok, Łochów, Sadowne	nie zrealizowano
122.	Odbudowa wału wstecznego rzeki Bug w m. Szumin	Łochów	nie zrealizowano
123.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Klukowo, Małkinia Mała - Przewóz, Małkinia Górna, Zawisty Nadbużne, Rostki Wielkie	Małkinia Górna	nie zrealizowano
124.	Wykonanie opaski brzegowej na prawym brzegu rzeki Bug w m. Brańszczyk	Brańszczyk	nie zrealizowano
125.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta ciekusu Mamino w km 0+000 -9+550	Czerwonka	nie zrealizowano
126.	Budowa zbiornika wodnego w m. Białobrzegi na rzece Pierzchniance w km 2+100	Białobrzegi, Promna	nie zrealizowano
127.	Budowa zbiornika retencyjnego Pawłów na rzece Szabasówka	Chlewiska	nie zrealizowano
128.	Kanał Września-zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000 - 8+133 wraz z przebudową zbiornika wyrównawczego pompowni Września	Rościszewo	nie zrealizowano
129.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Jeżówka w km 0+000 - 8+330(8,33km) wraz z modernizacją budowli piętrzących	Ilów	nie zrealizowano
130.	Remont Kanału Brzozówka wraz z Kanałem Giżyckim na długości 14,6 km wraz z przebudową (modernizacją) budowli piętrzących	Ilów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
131.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Ulatówka w km 18+600-22+850	Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
132.	Budowa zbiornika wodnego na rzece Różanicy w msc. Szygi i Zawady - Ponikiew	Różan	nie zrealizowano
133.	Odtworzenie dna i brzegów rzeki Fiszor Środkowy w km 6+500 - 9+000, 10+100 - 18+680	Zabrodzie	nie zrealizowano
134.	Ciek Zbójno -zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 2+680 - 12+574	Sierpc, Gozdowo	nie zrealizowano
135.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta Kanału Ożarówskiego zad. V w km 13+056 ÷ 16+294	Ożarów Mazowiecki	nie zrealizowano
136.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości Kanału Przerzutowego zad. I w km 0+000 ÷ 6+677 (rz. Czarna)	Prażmów, Góra Kalwaria	zrealizowano
137.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta i odcinków istniejącego międzywala rzeki Zielonej w km 0+000 ÷ 8+420	Piaszczno, Prażmów	nie zrealizowano
138.	Przebudowa rz. Morawka w km 9+430 - 23+260 wraz z budowlami związanymi z nią funkcjonalnie oraz modernizacją urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	Przasnysz, Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
139.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Kanał A w km 0+000 - 18+550 wraz z remontem budowli	Długosiodło	nie zrealizowano
140.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Ciek Bagienice	Krasnosielc	nie zrealizowano
141.	Zabezpieczenie przeciwerozyjne i przeciwpowodziowe rz. Słupianki w km 0+900 - 9+000 Etap II	Płock	w realizacji
142.	Remont Kanału Żuków-Skutki w km 0+000 - 12+400 (12,4 km)	Młodzieszyn	nie zrealizowano
143.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Pukawka w km 0+000 - 6+480	Nur	zrealizowano
144.	Kanał Blizno-zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 3+955 - 10+655	Szczutowo	nie zrealizowano
145.	Retencjonowanie wody na rz. Rakutówka w km 28+910	Gostynin	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
146.	Przebudowa rzeki Czerniczka w km 0+000 - 10+100 wraz z budowlami związanymi z nią funkcjonalnie oraz modernizacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
147.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta Płodownica w km 0+000 - 3+270, 17+500 - 39+630	Baranowo, Chorzele	nie zrealizowano
148.	Przebudowa profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Piasecznica w km 0+250 - 7+250	Olszewo Borki, Lelis	nie zrealizowano
149.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Kanał Susk Troszyn w km 0+000 - 3+000	Troszyn, Rzekuń	nie zrealizowano
150.	Budowa jazów na rzece Pełta w km 21+350 i 22+550	Karniewo	nie zrealizowano
151.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Róż w km 4+800 - 8+550	Młynarze	nie zrealizowano
152.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Kanał Struga Daniszewo w km 4+430 - 10+500	Rzekuń, Troszyn, Czerwin	nie zrealizowano
153.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sikorki w km 6+600 - 11+500	Rzewnie	nie zrealizowano
154.	Zapewnienie przepustowości koryta rzeki Czarnej w km 0+000 - 32+420	Chynów, Warka, Jasieniec	nie zrealizowano
155.	Makroniwelacja w czaszy Zbiornika Włocławskiego	Słupno, Gąbin, m. Płock	nie zrealizowano
156.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sucha Prawa /Nida/ w km 0+000 - 10+000 (10,0 km)	Nowa Sucha	w realizacji
157.	Budowa zbiornika na rzece Tczówce w km 5+000 w m. Brzezinki Stare (7ha)	Tczów	nie zrealizowano
158.	Utworzenie rezerwy powodziowej na Wielkiej Strudze w jeziorach Ciechomiczkim i Górskim. Zlewnia Wielkiej Strugi lewego dopływu Wisły w km 623 m. Załadzierz, Grabina gm. Łąck i m. Ludwików, Górki gm. Gąbin	Gąbin, Łąck	nie zrealizowano
159.	Budowa zbiornika małej retencji na rzece Wymakracz w m. Długosiodło	Długosiodło	nie zrealizowano
160.	Budowa zbiornika wodnego "Łasice"	Brochów	nie zrealizowano
161.	Odbudowa jazów na rzece Rozoga w km 13+970 w m. Długi Kąt oraz w km 36+510 w m. Wykrot	Lelis, Myszyniec	zrealizowano
162.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Ruda w km 0+000 - 10+530	Zabrodzie, Wyszków	nie zrealizowano
163.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Tuchełka w km 0+000 - 7+800	Brańszczyk	nie zrealizowano
164.	Odbudowa jazu na rzece Rów A w km 5+915 w m. Somianka	Somianka	nie zrealizowano
165.	Budowa jazu na rzece Szkwa w km 42+000	Myszyniec	nie zrealizowano
166.	Budowa zbiornika retencyjnego i piętrzeń na rzece Wkrze	Pomiechówek	nie zrealizowano
167.	Odbudowa jazów na rzece Szkwa w km 13+100 w m. Brzozowa oraz w km 21+100 w m. Sul	Kadzidło	zrealizowano
168.	Zbiornik wodny "Kraszewo" na rzece Raciążnicy	Raciąż	nie zrealizowano
169.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Rosicy Zadanie I od km 0+000 do km 19+563	Ciechanów, Gliniojeck, Strzegowo	nie zrealizowano
170.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadanie Zakrzewo, Słoniawy, Obiecanowo	Karniewo	nie zrealizowano
171.	Rembielin Myślborzyce I et. II	Brudzeń Duży	nie zrealizowano
172.	Rzeka Wierzbica - udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów	Bielsk, Stara Biała	nie zrealizowano
173.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Chraponianki od km 14+580 do km 19+340	Lutocin, Żuromin	nie zrealizowano
174.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Niestępówki od km 9+877 do km 16+215	Winnica	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
175.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płonki od km 13+348 do km 19+007	Płońsk (m. i gm.)	nie zrealizowano
176.	Budowa zbiornika wodnego w m. Dąbrówka Podłęzna	Zakrzew	zrealizowano
177.	Budowa zbiornika wodnego "Kajzerówka" na rz. Zagożdżonca w km 21+400	Pionki	nie zrealizowano
178.	Kształtowanie profilu poprzecznego koryta rzeki Wymakracz w km 29+355 - 33+585	Ostrów Mazowiecka	nie zrealizowano
179.	Rzeka Krasówka - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km. 6+800-20+870	Drobin	nie zrealizowano
180.	Rzeka Brzeźnica - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 10+000 - 17+524	Radzanowo, Stara Biała	nie zrealizowano
181.	Rzeka Sierpienica Wschodnia- zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km. 7+600 - 14+000	Drobin, Staroźreby	nie zrealizowano
182.	Rzeka Chraponianka - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000-3+460	Rościszewo	nie zrealizowano
183.	Kanał Pszczele - budowa i odbudowa obiektów małej retencji wodnej w km 0+392, 0+940, 2+327 i 4+210	Rościszewo	nie zrealizowano
184.	Kanał Stropkowo - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000 - 11+910	Zawidz	nie zrealizowano
185.	Proboszczewice zad. III melioracja gruntów rolnych	Stara Biała	nie zrealizowano
186.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Andrzejewo	Andrzejewo	zrealizowano
187.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Wąsewo	Wąsewo	nie zrealizowano
188.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Jastrzębiec zad. 2	Czernice Borowe	nie zrealizowano
189.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Czarnostów	Karniewo	nie zrealizowano
190.	Melioracja użytków rolnych Dąbrówka	Gostynin	nie zrealizowano
191.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Wilgi w km 28+300 - 39+580	Garwolin, Górzno, Borowie	nie zrealizowano
192.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości cieku Wodynie w km 6+200 - 12+080	Wodynie, Mrozy	nie zrealizowano
193.	Rzeka Wierzbica - udroźnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów w km 25+955 - 31+475	Gozdowo	nie zrealizowano
194.	Budowa jazu na rzece Narew podpiętrzającego wodę w okresach niżówek dla potrzeb ujęcia wód chłodzących Elektrowni Ostrołęka	Lelis, m. Ostrołęka	zrealizowano
195.	Budowa progu stabilizującego na rzece Wiśle w km 425+950, poniżej ujęcia wody dla ENEA Wytwarzanie sp. z o.o. w Świerżach Górnych	Maciejowice, Kozienice	nie zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej⁷¹

2.5.1. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze dziedzictwa kulturowego wszystkie inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 22) zostały zrealizowane. Dotyczyły one przede wszystkim poprawy dostępności zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym głównie modernizacji i adaptacji obiektów infrastruktury muzealnej. Projekty zlokalizowane były w Warszawie na obszarze Zamku Królewskiego, Łazienek Królewskich i Pałacu w Wilanowie.

⁷¹ Projekty prowadzone przez podmioty podległe organom administracji rządowej.

Wszystkie z nich realizowane były w ramach POiŚ 2014–2020, a ich łączny koszt to ponad 69 mln zł. Projekt o najwyższej wartości całkowitej, przekraczającej 23 mln zł, obejmował odtworzenie Ogrodów Dolnych Zamku Królewskiego w Warszawie.

Tabela 22. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Odtworzenie Ogrodów Dolnych Zamku Królewskiego w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
2.	ŹRÓDŁA PRZEMIAN. Ochrona i udostępnienie historycznego dziedzictwa Łazienek Królewskich. Konserwacja i remont Białego Domku oraz Wodociąg zabytkowym ogrodem w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
3.	STAJNIE PEGAZA. Konserwacja i remont Stajni Kubickiego na terenie Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie. Adaptacja obiektu do potrzeb ekspozycyjnych i edukacyjnych wraz z wprowadzeniem rozwiązań efektywnych energetycznie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
4.	Restauracja i zabezpieczenie symbolu polskiego dziedzictwa kulturowego – Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.5.2. Kultura

W obszarze kultury w ramach POiŚ 2014–2020 zrealizowanych zostało 5 z 6 inwestycji, które dotyczyły rozbudowy, przebudowy i modernizacji instytucji kultury zlokalizowanych w Warszawie (Tabela 23). Projekt o najwyższej całkowitej wartości, przekraczającej 41 mln zł, obejmował modernizację czytelni i przestrzeni publicznych Biblioteki Narodowej, natomiast kolejne pod względem wartości inwestycje dotyczyły rozbudowy Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina o salę koncertową (ok. 29 mln zł) oraz przebudowy i renowacji Pałacu Czapskich Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na potrzeby działalności kulturalnej i edukacji artystycznej (ok. 26 mln zł). Wśród dofinansowanych podmiotów znalazł się także Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, w którym zrealizowano dwa projekty o łącznej wartości ok. 28 mln zł.

Z uwagi na niewystarczającą ilość środków finansowych niezbędnych do realizacji projektu pn. „Poprawa funkcjonalności Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Etap II” w 2020 r. rozwiązano umowę o dofinansowaniu.

Tabela 23. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Rozbudowa Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina o Salę Koncertową	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
2.	Modernizacja czytelni i przestrzeni publicznych Biblioteki Narodowej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
3.	Akademia Otwarta – przebudowa i renowacja Pałacu Czapskich Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na potrzeby działalności kulturalnej i edukacji artystycznej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
4.	Przebudowa i modernizacja pomieszczeń studyjnych i Sali Koncertowej w budynku Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano
5.	Poprawa funkcjonalności Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Etap II	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	nie zrealizowano*
6.	Modernizacja i nowa aranżacja trzech kameralnych sal widowiskowych wraz z zapleczem w budynku Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	zrealizowano

* informacja uzyskana z instytucji – Teatr Wielki – Opera Narodowa

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.5.3. Ochrona zdrowia

W obszarze zdrowia wszystkie 16 inwestycji (prowadzonych przez podmioty podległe organom administracji rządowej) zostało zrealizowanych, przy czym 15 w ramach POIiŚ 2014–2020 (Tabela 24). Przedsięwzięcia dotyczyły budowy, rozbudowy i modernizacji głównie klinik i szpitali, a także wsparcia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Zakupiono również nowoczesną aparaturę i specjalistyczny sprzęt medyczny, które przyczyniły się do poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych. Ponadto realizacja inwestycji w zakresie chorób kardiologicznych, onkologicznych czy psychiatrycznych miała pozytywny wpływ na podniesienie jakości i dostępności do usług medycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych.

Inwestycje skoncentrowane były głównie w Warszawie. Wśród podmiotów, które otrzymały dofinansowanie, znalazły się m.in.: Centrum Onkologii - Instytut w Warszawie, Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej w Warszawie, Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus w Warszawie oraz Szpital Kliniczny im. Prof. dr W. Orłowskiego CMKP w Warszawie.

Największą pod względem wartości inwestycją była modernizacja zakładów radioterapii Centrum Onkologii – Instytut w Warszawie (ponad 46 mln zł). Kolejne pod względem wartości projekty były związane z nowoczesną ortopedią w SKDJ w Warszawie (ponad 33 mln zł), a także wsparciem baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – etap 1 (ok. 23 mln zł).

Tabela 24. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia - poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Wsparcie baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego - etap 1	Płock	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
2.	Modernizacja zakładów radioterapii Centrum Onkologii - Instytutu w Warszawie/ Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
3.	Odtworzenie ponadregionalnych Ośrodków Leczenia Zaburzeń Rytmu i Niewydolności Serca w ramach wielofunkcyjnego budynku J w Instytucie Kardiologii w Warszawie/ Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
4.	Poprawa jakości i dostępności do świadczeń z zakresu położnictwa i neonatologii w Uniwersyteckim Centrum Zdrowia Kobiety i Noworodka Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
5.	Nowoczesna diagnostyka i terapia kobiet w Szpitalu Klinicznym im. Prof. dr W. Orłowskiego CMKP w Warszawie dzięki wzmocnieniu potencjału infrastrukturalnego podmiotu/ Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. prof. W. Orłowskiego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
6.	Od zarodka do noworodka czyli podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych związanych z prokreacją i zdrowiem kobiety/ Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
7.	Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych poprzez doposażenie i modernizację Kliniki Pediatrii, Nefrologii i Alergologii Dziecięcej oraz współpracujących z nią pracowni diagnostycznych Wojskowego Instytutu Medycznego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano

8.	W dążeniu do najwyższej jakości leczenia - przebudowa pomieszczeń i wymiana sprzętu w CSK MSWiA w Warszawie dedykowana chorobom układu oddechowego, chorobom układu kostno-stawowo-mięśniowego, w zakresie ginekologii, położnictwa i neonatologii/ Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
9.	Zakup tomografu, przebudowa infrastruktury teletechnicznej i remont pracowni radiologicznej - Instytut Psychiatrii i Neurologii	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
10.	Przebudowa istniejących Klinik Psychiatrycznych w Instytucie Psychiatrii i Neurologii - etap II.	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
11.	Poprawa warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w IMID poprzez wymianę aparatury medycznej i modernizację Kliniki Chirurgii Onkologicznej Dzieci i Młodzieży, Kliniki Anestezjologii i Oddziału Intensywnej Terapii, Bloku Operacyjnego oraz ZDO/ Instytut Matki i Dziecka	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
12.	Specjalistyczna Kardiologia w SKDJ w Warszawie odpowiednią na potrzeby zdrowotne populacji/ Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
13.	Nowoczesna ortopedia w SKDJ w Warszawie odpowiednią na trendy demograficzne i epidemiologiczne/ Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
14.	Poprawa dostępności i jakości procedur z zakresu elektroterapii i elektrofizjologii w leczeniu inwazyjnym niewydolności serca, migotania przedsionków i zaburzeń rytmu w SPCSK w Warszawie/ Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano

15.	Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych oraz efektywności leczenia pacjentów z chorobami układu oddechowego poprzez unowocześnienie bazy diagnostyczno-leczniczej w Klinice Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii SPCSK w Warszawie/ Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020	zrealizowano
16.	Budowa bazy Śmigłowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w miejscowości Sokołów Podlaski - poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Sokołów Podlaski	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038	zrealizowano

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.5.4. Edukacja

W obszarze edukacji 4 z 18 inwestycji zostały zrealizowane, 6 kolejnych znajduje się w trakcie realizacji, w tym 5 na etapie robót budowlanych* oraz 1 otrzymała pozwolenie na budowę**, jednak nie rozpoczęto prac budowlanych. Wszystkie przedsięwzięcia zlokalizowane były w Warszawie i dotyczyły rozbudowy i przebudowy istniejących budynków oraz budowy nowych obiektów naukowo-dydaktycznych i domów studenckich (Tabela 25). Inwestycje te realizowane są w ramach Programu Wieloletniego pn. „Uniwersytet Warszawski 2016-2025” który zgodnie z uchwałą nr 136 Rady Ministrów z 18 października 2021 r. został przedłużony do 2027 r. i obecnie realizowany jest pn. „Uniwersytet Warszawski 2016-2027”. W zmienionym programie nie zostały uwzględnione inwestycje pn. „Budowa budynku naukowo-dydaktycznego (nauki ekonomiczne i pokrewne)” oraz „Budowa domu studenckiego na Kampusie Ochota”***. Ponadto wśród niezrealizowanych projektów, część znajduje się na etapie prac projektowych****, natomiast realizacje pozostałych inwestycji***** przewiduje się w kolejnych latach zgodnie z ramami czasowymi programu. Na realizację inwestycji zawartych w Programie łączna kwota szacowana jest na ponad 973 mln zł (Uchwała Nr 209 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Uniwersytet Warszawski 2016-2027"), a najwyższe łączne nakłady finansowe przewidziane zostały na budowę budynku naukowo-dydaktycznego na Kampusie Ochota (psychologia, kognitywistyka, psychofizjologia) (ponad 191 mln zł) oraz na budowę budynku naukowo-dydaktycznego, ul. Dobra 55 (filologie i lingwistyka) II etap (ponad 183 mln zł).

Tabela 25. Inwestycje celu publicznego w zakresie edukacji – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa budynku naukowo - dydaktycznego, ul. Dobra 55 (filologie i lingwistyka)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	zrealizowano
2.	Budowa budynku naukowo - dydaktycznego na Kampusie Ochota (psychologia, kognitywistyka, psychofizjologia)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji*

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
3.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego (nauki ekonomiczne i pokrewne)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano***
4.	Budowa domu studenckiego na Kampusie Służewiec	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji*
5.	Przebudowa Domu Studenckiego nr 5 na Kampusie Służewiec	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano****
6.	Budowa domu studenckiego na Kampusie Ochota	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano***
7.	Rozbudowa Centrum Sportu i Rekreacji na potrzeby zajęć dydaktycznych wraz z budową centrum kultury studenckiej na Kampusie Ochota	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano****
8.	BUW (podziemie) – przebudowa na cele zajęć sportowych	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	zrealizowano
9.	Budowa budynku na kampusie głównym (górną dziedziniec)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji*
10.	Przebudowa budynku Porektorskiego	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji*
11.	Przebudowa poddasza Pałacu Kazimierzowskiego na potrzeby biurowe	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji*
12.	Przebudowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Hożej 69	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano*****
13.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Furmańskiej (nauki społeczne)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano*****
14.	Przebudowa budynku przy ul. Szturmowej 4 na potrzeby naukowo-dydaktyczne	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano*****
15.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Bednarskiej 2/4	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	w realizacji**
16.	Przebudowa budynku przy ul. Żwirki i Wigury 93 na potrzeby dydaktyczno-naukowe	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	nie zrealizowano****
17.	Przebudowa budynku w Alejach Ujazdowskich 4 dla	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
	centrum współpracy i dialogu			
18.	Rozbudowa Domu Studenckiego nr 5 na Kampusie Służewiec (przez dobudowanie nowego skrzydła) na potrzeby domu studenckiego i Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”	zrealizowano

* inwestycje znajdujące się na etapie robót budowlanych

** inwestycja, która otrzymała pozwolenie na budowę

*** inwestycje wykreślone z programu

**** inwestycje znajdują się na etapie prac projektowych

***** realizacja w kolejnych latach zgodnie z ramami czasowymi programu

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Uniwersytetu Warszawskiego

3. Postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego

W PZPWM określone zostały postulaty oraz rekomendacje dla podmiotów realizujących politykę przestrzenną na obszarze województwa. W rozdziale 6 dotyczą one kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa, natomiast w rozdziale 7 *Planu* – kierunków zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy.

Jako postulaty i rekomendacje określono w PZPWM te inwestycje i działania organizacyjne, które nie zostały ustalone w dokumentach, o których mowa w art. 39 ust. 5 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, a stanowią realizację celów rozwojowych zawartych w strategii rozwoju województwa (obowiązującej na dzień uchwalenia PZPWM)⁷² oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w *Planie*. Zapisy te stanowią propozycje rozwiązań przestrzennych przy formułowaniu stanowisk i wniosków samorządu województwa pod adresem polityki przestrzennej państwa oraz mogą być traktowane jako elementy fakultatywne do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gmin. Przystępując do oceny zapisów postulatywnych w obszarze transportu, skupiono się na realizacji postulatów posiadających cechy inwestycji z pominięciem działań organizacyjnych.

3.1. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do województwa

3.1.1. Sieć TEN-T

W zakresie infrastruktury w sieci TEN-T na terenie województwa, Komisja Europejska przedstawiła w 2021 r. propozycję rewizji⁷³ tej sieci. Częściowo uwzględniony został postulat dotyczący zmiany kategorii korytarza sieci kompleksowej na korytarz sieci bazowej Warszawa - Lublin - Dorohusk (- Kijów) oraz alternatywnie (Warszawa - Radom -) Skarżysko-Kamienna - Medyka - Lwów. Zaproponowano utworzenie nowego korytarza Morze Bałtyckie - Morze Czarne - Morze Egejskie, w skład którego na postulowanym odcinku uwzględniono linię kolejową nr 7 jako linię w sieci bazowej (rozszerzonej) towarowej, natomiast w sieci bazowej (rozszerzonej) pasażerskiej uwzględniono połączenie Warszawy z Lublinem przez Siedlce liniami nr 2 i 30. Obydwa połączenia kolejowe w sieci

⁷² Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze, przyjęta Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku.

⁷³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1153 i rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1315/2013 – na podstawie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0812&from=EN> (dostęp: październik 2022 r.)

bazowej przebiegają jednak w kierunku Rzeszowa, a nie Dorohuska i Kijowa. Jako bazowe uznano połączenie drogowe za pomocą dróg S17 i S19 w kierunku Rzeszowa i Koszyc przez Lublin. Dla połączenia alternatywnego przez Radom w kierunku Rzeszowa i Medyki nie zaproponowano zmiany rangi w sieci TEN-T. Wyznaczenie połączenia Rzeszowa z Warszawą jako bazowe pasażerskie przez Siedlce i Lublin (częściowo liniami jednotorowymi i niezelektryfikowanymi) stoi w sprzeczności z rządową polityką rozwoju transportu oraz stanowi połączenie okrężne wobec trasy przez Radom – najkrótszej oraz częściowo zmodernizowanej i planowanej do osiągnięcia wysokiego standardu (160 - 200 km/h).

Częściowo uwzględniono postulat zmiany na bazowe połączenia kolejowego i drogowego Warszawa - Radom - Kielce - Kraków, jednak tylko jako połączenie kolejowe w sieci bazowej (rozszerzonej) towarowej na odcinku Dęblin - Radom - Kielce - Kraków/Katowice.

Uwzględniono uzupełnienie sieci TEN-T o bazowe (rozszerzone) pasażerskie połączenie kolejowe (Bydgoszcz - Toruń -) Włocławek - Płock - Modlin (- Warszawa), jednak na odcinku planowanej linii kolejowej nr 5 CPK - Płock - Włocławek. Na tym samym odcinku uznano planowaną linię nr 5 jako połączenie w sieci kompleksowej towarowej.

W propozycji zmian sieci TEN-T nie zawarto postulatów uzupełnienia sieci kompleksowej o połączenia kolejowe Płock - Kutno (- Łódź) oraz Radom - Tomaszów Mazowiecki (- Łódź).

Spoza zapisów postulatywnych w PZPWM, w zmianie sieci TEN-T uwzględniono nowe węzły miejskie sieci TEN-T w Płocku i Radomiu, lotnisko CPK wraz z terminalem drogowo-kolejowym przy CPK oraz w Górze Kalwarii.

3.1.2. Transport kolejowy

W zakresie postulowanych do budowy linii kolejowych, w fazie studialnej są planowane linie kolejowe CPK - Płock - Włocławek (linia nr 5), Warszawa Praga - Kątno (przedłużenie linii nr 20), Ostrołęka - Giżycko (przedłużenie linii nr 29), Warka - Grójec - CPK (linia nr 88) oraz Radom - Iłża - Kunów (linia nr 84). Dla odcinka linii od lotniska w Modlinie w kierunku Płocka do wykorzystania pozostaje wstępne studium wykonalności sporządzone w 2011 r. nierozwiązana pozostaje kwestia jej włączenia w planowaną linię nr 5 w okolicy Wyszogrodu, co powinno nastąpić w ramach prowadzonych prac studialnych. Nie są prowadzone prace dotyczące odtworzenia linii kolejowej Sokołów Podlaski - Małkinia.

Dla postulowanej do przebudowy linii nr 27 Sierpc – Toruń nie podjęto prac. Z kolei dla linii nr 33 Sierpc - Brodnica podjęto prace naprawcze w celu umożliwienia kursowania pociągów dalekobieżnych. Podobne prace planowane są dla linii nr 35 Chorzele – Szczytno w celu uruchomienia połączeń regionalnych. Z kolei wyremontowana linia nr 8 na odcinku Radom - Skarżysko-Kamienna planowana jest do przebudowy na dalszym odcinku w stronę Kielc, jednak tylko do standardu 120 km/h.

W celu postulowanego zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa komunikacji kolejowej w obszarze funkcjonalnym Płocka, w ramach studium wykonalności modernizacji linii kolejowej nr 33 zaplanowano budowę przystanków Płock ZOO i Gostynin Osiedle Kopernika oraz budowę towarowej obwodnicy Płocka.

W zakresie postulowanego uzupełnienia infrastruktury oraz siatki stacji i przystanków do przewozów aglomeracyjnych w obszarze funkcjonalnym Radomia, zrealizowano budowę przystanków Radom Gołębiów, Radom Stara Wola i Dąbrówka Zabłotnia na linii kolejowej nr 8 oraz Wrzosów (pod nazwą Groszowice Wrzosów) na linii nr 26. W realizacji (na etapie prac budowlanych) jest przesunięcie przystanku Ruda Wielka na linii nr 8 oraz budowa przystanku Kosów na linii nr 22. Na etapie prac studialnych są przystanki Radom Wschodni i Radom Południe na linii nr 8. Pozostałe postulaty w obszarze funkcjonalnym Radomia pozostały niezrealizowane.

Na obszarze Ostrołęki – w ramach studium wykonalności dla modernizacji linii kolejowej nr 29 – zaproponowano warianty przebiegu linii kolejowej bliżej centrum miasta. Przedstawione warianty przebiegu nadal nie rozwiązują głównego problemu węzła, jakim jest oddalenie stacji od centrum miasta. Analizy opracowywane przez spółki PKP PLK oraz CPK powinny uwzględniać docelowe zgrupowanie wszystkich rodzajów połączeń pasażerskich (regionalnych i dalekobieżnych) z każdego kierunku na stacji w bezpośredniej bliskości centrum miasta. Obecna stacja, oddalona znacząco od centrum miasta, nie powinna zatem pełnić roli głównej stacji, a jedynie funkcjonować jako stacja końcowa dla ruchu regionalnego i jako stacja towarowa. W przeciwnym razie, układ linii kolejowych i stacji w stosunku do generatorów ruchu w mieście pozostanie nadal ułomny. Uruchomienie połączeń

pasażerskich na linii nr 35 planowane jest po zakończeniu jej modernizacji. Z kolei połączenia pasażerskie na linii nr 34 planowane są do uruchomienia po realizacji prac w ramach programu Kolej+ – na odcinku Ostrów Mazowiecka - Małkinia.

W podobny sposób zrealizowany będzie postulat uzupełnienia infrastruktury na obszarze Siedlec. W ramach programu Kolej+ zaplanowano utworzenie przystanków na linii nr 55: Suchożebry, Podnieśno-Stany, Przywózki oraz uruchomienie, po zakończeniu prac, połączeń pasażerskich na odcinku Sokołów Podlaski - Siedlce.

Nie podjęto postulowanych prac w zakresie udostępnienia układu kolejowego Kozienic dla ruchu lokalnego oraz rewitalizacji linii Ilża - Starachowice dla ruchu lokalnego.

Postulowane analizy dotyczące budowy nowych przystanków znalazły wyraz w przyjętym w 2021 r. *Rządowym programie budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025*⁷⁴. W programie wskazano 9 lokalizacji z przeznaczeniem na nowy przystanek/peron w regionie mazowieckim regionalnym, w tym 5 postulowano w PZPWM.

3.1.3. Transport drogowy

W zakresie postulowanych inwestycji dla dróg krajowych, na etapie prac studialnych jest rozbudowa autostrady A2 od Warszawy do Łodzi. Dla budowy obwodnic Skaryszewa (DK9), Łącka, Ciechanowa (DK60), Sokołowa Podlaskiego, Siedlec (DK63), Zwolenia, Ciepielowa i Lipska (DK79) toczą się prace studialne lub projektowe. Wymienione obwodnice zostały zawarte w 2021 r. w *Programie Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030*. Z kolei obwodnice Kozienic (DK79) i Przasnysza (DK62) umieszczono na liście dodatkowej ww. Programu. Dla obwodnicy Drobin (DK60) toczą się prace koncepcyjne.

Dla autostradowej obwodnicy Warszawy opracowano orientacyjne przebiegi w studium korytarzowym⁷⁵. Dla odcinka od DK7 na północ do S7 na południe od Warszawy toczą się prace nad studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym.

W zakresie systemu dróg wojewódzkich dla budowy drogi wojewódzkiej nr 740 na odcinku od Zakrzewa przez węzeł Mleczków (S7) do Radomia planowane jest rozpoczęcie prac projektowych w 2023 r. W realizacji (prace koncepcyjne, projektowe) znajdują się budowy obejść Żuromina (DW563) oraz Nura (DW694). Dla budowy mostu między Świerzami Górnymi a Maciejowicami toczą się prace projektowe prowadzone przez powiat garwoliński.

3.1.4. Transport zbiorowy

Od czasu uchwalenia PZPWM nie przyjęto nowego planu zrównoważonego rozwoju⁷⁶ publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Mazowieckiego, w związku z czym nie wyznaczono nowych węzłów komunikacyjnych. W okresie analizowanym w ramach okresowej oceny PZPWM nie doszło do utworzenia obszarów obsługi aglomeracyjnej i powstania związków komunikacyjnych aglomeracji: Radomia, Płocka i Siedlec. Funkcjonowanie transportu zbiorowego w aglomeracjach oparte jest na porozumieniach międzygminnych między miastem „rdzeniem” a każdą gminą z osobną wokół niego w zakresie organizacji transportu zbiorowego. Równoległe funkcjonują linie na zasadzie pojedynczych zezwoleń.

W badanym okresie liczba parkingów P&R w województwie mazowieckim wzrosła z 20 w 2016 r. do 79 w 2022 r., w tym w regionie mazowieckim regionalnym z 2 w do 17.⁷⁷

3.1.5. Transport lotniczy

Działania w zakresie portów lotniczych: Lotnisko Chopina, Warszawa/Modlin oraz Warszawa - Radom wymieniono w części I okresowej oceny PZPWM, dotyczącej zmiany stanu zagospodarowania

⁷⁴ Uchwała Rady Ministrów nr 63/2021 z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025.

⁷⁵ Studium korytarzowe dla inwestycji pod nazwą „Budowa drogi ekspresowej S10 Toruń (A1) – Warszawa (S8) wraz z budową Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej” - <https://www.gov.pl/web/gddkia/s10-i-obwodnica-aglomeracji-warszawskiej--podsumowanie-spotkan-z-samorzadami> (dostęp: grudzień 2022 r.).

⁷⁶ W 2023 r. podjęto aktualizację dokumentu mającą na celu wprowadzenie autobusowych linii komunikacji poprzecznej, które będą stanowiły linie dowozowe do linii kolejowych.

⁷⁷ Na postawie BDL GUS.

województwa w zakresie transportu lotniczego i transportu lotniczego w MOFW. W pozostałej części, odnoszącej się do lotniska w Płocku, nie odnotowano żadnych inwestycji.

3.1.6. Ochrona środowiska i zasobów przyrody

Ocenę postulowanych działań w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody w województwie przeprowadzono w trzech obszarach:

- ochrona zasobów i wysokich walorów środowiska przyrodniczego:
 - brak oczekiwanych zmian w regulacjach prawnych, dotyczących odejścia od budzącej wątpliwości metodyki sporządzania audytów krajobrazowych;
 - poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych realizowana jest ochrona obszarów cennych przyrodniczo i przeciwdziałanie ich fragmentacji, w tym: ochrona korytarzy ekologicznych, naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych;
 - w większym stopniu należy ograniczać zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb wysokiej jakości i przydatności dla rolnictwa (kl. I – III);
 - wobec obserwowanego spadku powierzchni zalesień istnieje potrzeba zmiany tendencji w celu zwiększenia lesistości regionu.
- przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu:
 - konieczność zmiany podejścia do zagospodarowywania terenów, rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury i systemu efektywnego wykorzystania wód opadowych w miastach, związana ze wzrostem zagrożenia powodziowego i zmniejszaniem się zdolności retencyjnych zlewni oraz rosnącym poziomem wrażliwości obszarów zagrożonych powodzią;
 - istnieje potrzeba kontynuacji działań mających na celu tworzenie i odtwarzanie małej retencji dla zwiększenia odporności na suszę i zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych województwa;
 - niezbędne jest respektowanie ograniczeń w zakresie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenach zagrożonych ruchami masowymi.
- zrównoważony rozwój regionu przy jednoczesnej poprawie jakości środowiska:
 - postuluje się dalsze utrzymywanie gospodarczej funkcji złóż kopalin z zachowaniem ograniczeń wynikających z ochrony środowiska oraz stałe poszerzanie bazy zasobowej kopalin do produkcji surowców⁷⁸;
 - postuluje się wzięcie pod uwagę potencjału źródeł wód termalnych i leczniczych oraz uzdrowiska jako czynników rozwojowych, przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju;
 - gospodarowanie odpadami komunalnymi, będące jednym z najbardziej problemowych obszarów ochrony środowiska, wymaga intensyfikacji działań podnoszących efektywność i idących w kierunku wdrażania modelu gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - dla uzyskania poprawy jakości powietrza konieczna jest kontynuacja podjętych działań w zakresie wdrażania uchwały antysmogowej oraz realizacji programu ochrony powietrza i programów ochrony środowiska przed hałasem.

3.1.7. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej

Postulowane w *Planie* działania w zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego realizowano m.in. poprzez:

- opracowanie *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022*⁷⁹;

⁷⁸ Zgodnie z *Polityką Surowcową Państwa*, przyjętą *Uchwałą Nr 39 Rady Ministrów z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Polityki Surowcowej Państwa"* (M.P. z 2022 r. poz. 371).

⁷⁹ *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022*, przyjęty *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie "Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022"* (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony *Uchwałą Nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022”* (M.P. z 2021 r. poz. 745)

- opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej przez Zespół ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie⁸⁰;
- kontynuowanie działań mających na celu identyfikację dóbr kultury współczesnej w gminnych dokumentach planistycznych, w tym studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego⁸¹;
- rozszerzenie listy miejsc objętych statusem pomnika historii o 6 obszarów, w tym Czerwińsk nad Wisłą – dawne opactwo Kanoników Regularnych⁸² (pomnik historii od 2021 r.). W analizowanym okresie status pomnika historii uzyskały również:
 - Płock – Wzgórze Tumskie⁸³,
 - Pułtusk – kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny⁸⁴,
 - Sulejówkę – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego⁸⁵,
 - Radom – zespół klasztorny Bernardynów⁸⁶,
 - Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego⁸⁷;
- podejmowanie działań dotyczących zachowania ładu przestrzennego lub jego kreowania, szczególnie w miejscach o istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego poprzez m.in.:
 - eksponowanie w strukturze przestrzennej ośrodków miejskich i wiejskich najcenniejszych zasobów dziedzictwa regionu, m.in. poprzez:
 - odtworzenie i modernizację zabytkowego budynku kamienicy (ul. Kolegialna 6) wraz z przynależnymi oficynami na potrzeby Muzeum Mazowieckiego w Płocku,
 - zagospodarowanie terenów nad Bzurą w Sochaczewie – wyeksponowanie walorów historyczno-kulturowych miasta,
 - utworzenie parku kulturowo-historycznego przy Zamku Księżąt Mazowieckich w Liwie,
 - rewitalizację obszarów zmarginalizowanych w Ciechanowie w poniemieckiej dzielnicy „Błoki”,
 - rewitalizację zabytkowej kamienicy Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
 - odbudowę i renowację kamienicy Deskurów na obszarze Miasta Kazimierzowskiego w Radomiu na potrzeby Instytutu Miejskiego,
 - utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach, siedziby Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Mazowsze,
 - rewitalizację, renowację, modernizację zabytkowych obiektów sakralnych, m.in.: kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Radomiu, kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie i cerkwi pw. św. Jana Klimaka w Warszawie, budynków Klasztoru Niepokalanów i Bazyliki Katedralnej Wniebowzięcia NMP w Płocku czy kościoła pw. św. Antoniego w Ratowie i kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego w Ostrołęce,

⁸⁰ Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki pn. „Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, Warszawa, grudzień 2021 r.

⁸¹ Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie precyzuje jednak szczegółowych zasad ochrony takich dóbr w gminnych dokumentach planistycznych, a podstawowymi obligatoryjnymi kryteriami ich wyboru są te wynikające z zapisów definicji ustawowej.

⁸² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Czerwińsk nad Wisłą - dawne opactwo Kanoników Regularnych” (Dz. U. z 2021 r. poz. 767).

⁸³ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Płock - Wzgórze Tumskie” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1003).

⁸⁴ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Pułtusk - kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny” (Dz. U. z 2018 r. poz. 2462).

⁸⁵ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówkę - Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418).

⁸⁶ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Radom - zespół klasztorny Bernardynów” (Dz. U. z 2022 r. poz. 632).

⁸⁷ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa - gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367).

- kształtowanie i ochronę krajobrazów kulturowych, m.in. poprzez:
 - otwarcie Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączeminie Polskim (gmina Słubice),
 - modernizację i renowację krajobrazu kulturowego prezentowanego w Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu,
 - badanie terenów zalewowych północnej części mikroregionu Urzecz, realizowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne (współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego);
- adaptację obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych, w tym m.in.:
 - otwarcie w wyremontowanych kamienicach Gąski i Esterki Muzeum Historii Radomia, będącego wystawą stałą Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu,
 - modernizację i/lub adaptację:
 - obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu (oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu) na cele wystawiennicze,
 - Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie na cele kulturalne i edukacyjne,
 - Domku Administratora w Historycznym Parku Księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie,
 - budynku Austerii na centrum integracji społeczno-kulturalnej w Raszynie,
 - budynku prochowni na terenie kompleksu fortyfikacyjnego Twierdzy Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim na potrzeby Centrum Edukacji Historycznej – Prochownia 197,
 - dworu Dębińskich na potrzeby Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze,
 - Domu Ludowego w Konstancinie-Jeziornie w celu utworzenia Muzeum Wycinanki Polskiej,
 - Dworku Rodziny Chelmońskich w Adamowiźnie (gmina Grodzisk Mazowiecki) na cele kulturalno-edukacyjne i turystyczne,
 - kamienicy przy ul. Rynek 13 w Pułtuskach na siedzibę Centrum Dziedzictwa Kulturowego,
 - rewitalizację zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy na cele muzealne i edukacyjne,
- kreowanie ośrodków budowania tożsamości kulturowej regionu, w tym poprzez organizowanie:
 - imprez kulturalnych i folklorystycznych, np. Recitale Chopinowskie w Żelazowej Woli, Dożynki Województwa Mazowieckiego⁸⁸, Żniwa i Wykopki w skansenie oraz Festiwal smaków, odbywające się w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, Wesele Kurpiowskie w Kadzidle, Miodobrania Kurpiowskiego w Myszynie, Palma Kurpiowska w Łysych, "Święto Chleba" w Muzeum Wsi Radomskiej, Zielone Świątki czy Flis Festiwal na Urzecz oraz jarmarki, np. Iłżecki Jarmark Sztuki Ludowej, Jarmark Zygmuntowski w Warszawie, Jarmark Tumski w Płocku czy Siedlecki Jarmark Św. Stanisława,
 - warsztatów etnograficznych, np. w Zagrodzie Kurpiowskiej w Kadzidle – Ginące Zawody,
 - wystaw, np. „Ale dżaz! W instrumentarium ludowego rytmu”, realizowanych przez Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu,
 - konkursów, m.in. „Stolica Kultury Mazowska” (np. w 2022 r. Płock), „Lekcje o Mazowszu” na temat tożsamości regionalnej czy konkurs fotograficzny „Odkrywamy nasze dziedzictwo”.

⁸⁸ Dożynki Województwa Mazowieckiego odbyły się w: Otwocku (2016 r.), Sierakowie koło Przasnysza (2017 r.), Sierpcu (2018 r.), Ciechanowie (2019 r.), Radomiu (2021 r.) i Lelisie (2022 r.).

3.2. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do MOFW

3.2.1. Transport kolejowy w MOFW

W zakresie postulowanych do budowy linii kolejowych, w fazie studialnej są planowane linie kolejowe CPK - Płock - Włocławek (linia nr 5), Warszawa Praga - Kątno (przedłużenie linii nr 20), Warka - Grójec - CPK (linia nr 88) oraz wydłużenie linii nr 6 z Zielonki do Warszawy Wschodniej. Dla odcinka linii od lotniska w Modlinie w kierunku Płocka do wykorzystania pozostaje wstępne studium wykonalności sporządzone w 2011 r. Nierozwiązana pozostaje kwestia włączenia w planowaną linię nr 5 w okolicy Wyszogrodu, co powinno nastąpić w ramach prowadzonych prac studialnych.

W celu uzupełnienia infrastruktury dla celów ruchu podmiejskiego i aglomeracyjnego, prace studialne toczą się w związku z planowaną dobudową dodatkowych par torów z Warszawy w kierunku Legionowa (linia nr 9), Mińska Mazowieckiego (linia nr 2) i Czachówka (linia nr 8). Najbardziej zaawansowane są prace dotyczące budowy dodatkowej pary torów do Otwocka (linia nr 7). Trwają tam prace budowlane na odcinku Warszawa Gocławek - Warszawa Wawer oraz prace projektowe na pozostałym odcinku. Prace studialne toczą się również dla linii nr 10 Legionowo - Tłuszcz oraz 937 prowadzącej do Konstancina-Jeziornej. W kierunku budowy połączeń szynowych między Warszawą a Konstancinem-Jeziorną, Raszynem i Jankami, Nadarzynem, Łomiankami, Markami, Ząbkami oraz wykorzystania linii wąskotorowej Piaseczno - Grójec jako tramwaju regionalnego, nie są prowadzone żadne prace.

Postulowane uzupełnienie sieci stacji i przystanków kolejowych w MOFW realizowane jest dla wszystkich wymienionych przystanków. Prace budowlane toczą się dla zmiany lokalizacji przystanku Warszawa Gocławek na linii nr 7 oraz przy okazji prac budowlanych na linii nr 28 - dla przystanków Wieliszew Plaża i Zegrze. Z kolei w toku prac studialnych rozważane są przystanki: na linii nr 2 (Dębe Wielkie), nr 8 (Warszawa Krasnowola i Wyczółki), nr 9 (Warszawa Utrata), nr 10 (Stary Dybów). Odrębne prace studialne toczą się dla przystanków na linii nr 509: Warszawa Jelonki i Ulrychów.

Postulowane analizy dotyczące budowy nowych przystanków znalazły wyraz w przyjętym w 2021 r. *Rządowym programie budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025*⁸⁹. Wśród wskazanych w programie 4 lokalizacji przeznaczonych pod ich budowę w MOFW, 1 postulowano w PZPWM.

3.2.2. Transport drogowy w MOFW

W zakresie dróg krajowych na etapie prac studialnych jest rozbudowa autostrady A2 od Warszawy do Łodzi. Dla budowy obwodnic Stanisławowa (DK50), Modlina i Pomiechówka (DK62) nie rozpoczęto żadnych działań, podobnie jak w celu budowy połączenia między Legionowem a Łomiankami. Dla autostradowej obwodnicy Warszawy opracowano orientacyjne przebiegi w studium korytarzowym. Dla odcinka obwodnicy od DK7 na północ do S7 na południe od Warszawy toczą się prace nad studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym.

W zakresie postulowanych inwestycji na drogach wojewódzkich w realizacji znajduje się obwodnica Duczek na DW634 (na etapie projektowym) oraz obwodnica Jabłonnej (DW630), „Paszkwianka” na odcinku S8 do DW719 oraz DW635 od m. Czarna do DK92 w gm. Halinów (na etapie przygotowania do przetargu na projekt). Dla pozostałych inwestycji nie podjęto żadnych działań, podobnie jak dla postulowanej budowy przedłużenia dróg z Warszawy do obszaru podmiejskiego.

3.2.3. Transport zbiorowy w MOFW

W zakresie transportu zbiorowego w MOFW podjęto prace studialne i przygotowawcze dla budowy III linii metra.

Od czasu uchwalenia PZPWM nie przyjęto nowego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Mazowieckiego⁹⁰, w związku z czym nie wyznaczono nowych węzłów komunikacyjnych w obszarze MOFW.

⁸⁹ Uchwała Rady Ministrów nr 63/2021 z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025.

⁹⁰ W 2023 r. podjęto aktualizację dokumentu mającą na celu wprowadzenie autobusowych linii komunikacji poprzecznej, które będą stanowiły linie dowozowe do linii kolejowych.

W okresie objętym oceną planu nie doszło do powstania związku komunikacyjnego w aglomeracji warszawskiej. Organizacja aglomeracyjnych przewozów w zakresie przewozów autobusowych odbywa się na podstawie porozumienia m.st. Warszawy z 34 gminami i powiatem wołomińskim, natomiast w zakresie przewozów kolejowych, na podstawie porozumienia m.st. Warszawy z 13 gminami podwarszawskimi. Na terenie MOFW funkcjonuje od 2021 r. związek powiatowo-gminny, którego celem jest organizacja transportu autobusowego na terenie powiatu grodzkiego i pruszkowskiego oraz gmin Baranów, Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Milanówek i Żabia Wola.

W celu uruchomienia dla ruchu pasażerskiego linii kolejowych podejmowane są działania (prace studialne, budowlane) na liniach nr 12 Skierniewice - Czachówek - Pilawa, nr 28 Wieliszew - Zegrze oraz nr 937 Warszawa Okęcie - Konstancin-Jeziorna. Po ukończeniu prac modernizacyjnych Samorząd Województwa planuje uruchomienie połączeń kolejowych.

W badanym okresie liczba parkingów P&R w województwie mazowieckim wzrosła z 20 w 2016 r. do 79 w 2022 r, w tym w regionie warszawskim stołecznym z 18 do 62, przy czym w samej Warszawie odnotowano wzrost z 14 do 16 parkingów⁹¹.

3.2.4. Transport lotniczy w MOFW

Działania w zakresie portów lotniczych: Lotnisko Chopina, Warszawa-Modlin oraz Warszawa-Radom wymieniono w części okresowej oceny PZPWM dotyczącej zmiany stanu zagospodarowania województwa w obszarze MOFW.

3.2.5. Ochrona środowiska i zasobów przyrody w MOFW

Ocenę postulowanych działań w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody w MOFW przeprowadzono w trzech obszarach:

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom urbanizacji na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo oraz najbardziej produktywnych obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
 - uwzględnianie w dokumentach planistycznych gmin zapisów planów ochrony i planów zadań ochronnych sporządzanych dla obszarów objętych ochroną prawną, co pozwala na odpowiednie kształtowanie przestrzeni MOFW;
 - wskazane jest dalsze kształtowanie i wzmacnianie zielonego pierścienia Warszawy poprzez zalesienia gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz ograniczanie rozwoju zabudowy do zwartych kompleksów w celu zmniejszenia kosztów społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych funkcjonowania tych obszarów;
- wdrażanie koncepcji zielonej i niebieskiej infrastruktury:
 - kontynuacji wymaga renaturalizacja obszarów o potencjale przyrodniczym (w tym terenów zieleni miejskiej) i rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
 - utrzymanie ciągłości przestrzennej przyrodniczej struktury Warszawy w relacji z regionalnym systemem powiązań przyrodniczych wymaga stosowania odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych gmin;
 - istnieje potrzeba kompleksowego podejścia do zagospodarowania terenów nadwiślańskich, jako ważnego elementu zielonej i niebieskiej infrastruktury, zgodnie z wymogami ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego;
- poprawa jakości środowiska oraz przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju regionu:
 - niezbędne jest respektowanie ograniczeń w zakresie realizacji zabudowy na obszarach korytarzy wymiany powietrza, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, terenach zagrożonych ruchami masowymi oraz w strefach ograniczonego użytkowania⁹²;
 - w związku z utrzymującym się złym stanem jakości powietrza, a także ciągłym wzrostem liczby pojazdów samochodowych, rekomenduje się wybór komunikacji

⁹¹ Na podstawie BDL GUS.

⁹² Obszary ograniczonego użytkowania utworzone zostały dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie oraz Portu Lotniczego Warszawa/Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim.

zbiorowej, wpływającej na ograniczenie emisji liniowej na obszarach zurbanizowanych (co przełoży się również na poprawę klimatu akustycznego).

3.2.6. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w MOFW

Postulowane w *Planie MOFW* działania w zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego realizowano m.in. poprzez:

- opracowanie *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022*⁹³;
- opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej przez Zespół ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie⁹⁴;
- kontynuowanie działań mających na celu identyfikację dóbr kultury współczesnej w gminnych dokumentach planistycznych, w tym studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego⁹⁵;
- eksponowanie w strukturze przestrzennej ośrodków miejskich i wiejskich położonych w MOFW najcenniejszych zasobów dziedzictwa, m.in. poprzez:
 - rewitalizację zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy na cele muzealne i edukacyjne,
 - modernizację i/lub adaptację:
 - Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie na cele kulturalne i edukacyjne,
 - Domku Administratora w Historycznym Parku Księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie,
 - budynku Austerii na centrum integracji społeczno-kulturalnej w Raszynie,
 - budynku prochowni na terenie kompleksu fortyfikacyjnego Twierdzy Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim na potrzeby Centrum Edukacji Historycznej – Prochownia 197,
 - Domu Ludowego w Konstancinie-Jeziornie w celu utworzenia Muzeum Wycinanki Polskiej,
 - Dworku Rodziny Chełmońskich w Adamowiźnie (gmina Grodzisk Mazowiecki) na cele kulturalno-edukacyjne i turystyczne,
 - utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach, siedziby Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Mazowsze,
 - rewitalizację, renowację, modernizację zabytkowych obiektów sakralnych, m.in. kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie czy cerkwi pw. św. Jana Klimaka w Warszawie;
- rozszerzenie listy miejsc objętych statusem pomnika historii o 2 obszary: Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego⁹⁶ i Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego⁹⁷;

⁹³ Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie "Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022" (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony Uchwałą Nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022” (M.P. z 2021 r. poz. 745).

⁹⁴ Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki pn. „Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, Warszawa, grudzień 2021 r.

⁹⁵ Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie precyzuje jednak szczegółowych zasad ochrony takich dóbr w gminnych dokumentach planistycznych, a podstawowymi obligatoryjnymi kryteriami ich wyboru są te wynikające z zapisów definicji ustawowej.

⁹⁶ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówek - Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego" (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418).

⁹⁷ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa - gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367).

- kształtowanie i ochronę krajobrazów kulturowych, m.in. poprzez badanie terenów zalewowych północnej części mikroregionu Urzecze, realizowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne (współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- kreowanie ośrodków budowania tożsamości kulturowej regionu, w tym m.in. poprzez organizację:
 - imprez kulturalnych i folklorystycznych, np. Dożynki Województwa Mazowieckiego⁹⁸, Zielone Świątki i Flis Festiwal na Urzeczu czy Jarmark Zygmunowski w Warszawie;
 - konkursów, m.in. „Stolica Kultury Mazowsza” (np. w 2021 r. powiat miński), „Lekcje o Mazowszu” na temat tożsamości regionalnej czy konkurs fotograficzny „Odkrywamy nasze dziedzictwo”.

⁹⁸ Dożynki Województwa Mazowieckiego odbyły się w Otwocku (2016 r.).

4. Podsumowanie

W *Planie* ujęto łącznie 784 inwestycje celu publicznego, z czego:

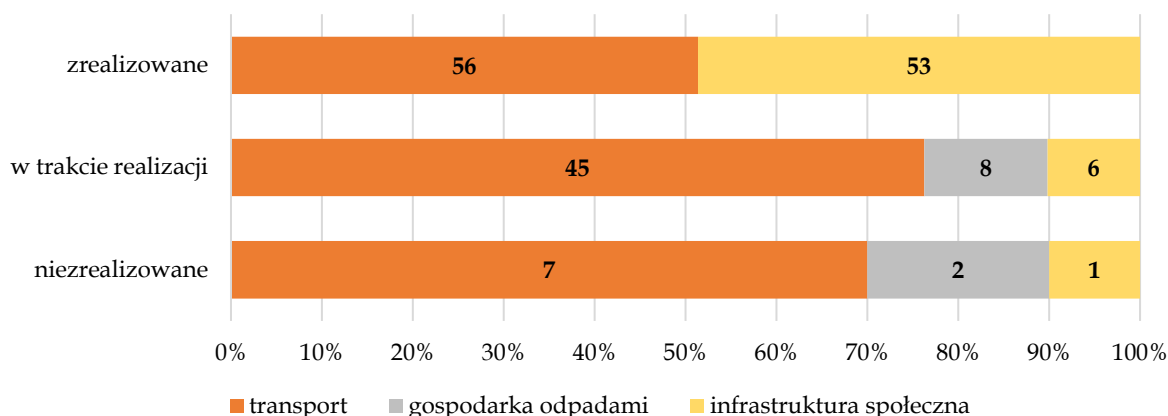
- 342 ICP zostało zrealizowanych,
- 183 ICP pozostaje w realizacji,
- 259 ICP nie zrealizowano.

Poniżej przedstawiono podsumowanie⁹⁹ stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego, stanowiących wiążące ustalenia *Planu*, jak również inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, które zostały uwzględnione w *Planie*.

4.1. Stan realizacji ICP – poziom regionalny

Od 2018 r., w którym przyjęty został *Plan*, do sporządzenia oceny, tj. 2023 r., zrealizowanych zostało 109 z 178 inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, co stanowi 61% wszystkich ICP z poziomu regionalnego ujętych w *Planie*. W trakcie realizacji pozostawało 59 inwestycji (33%), zaś 10 inwestycji nie zrealizowano (6%) (Tabela 26).

W odniesieniu do ogólnej liczby ICP z poziomu regionalnego uwzględnionych w *Planie*, najwięcej inwestycji zrealizowanych stanowią inwestycje z obszaru „transport” – 56 z 109 inwestycji (51%), a następnie „infrastruktura społeczna” – 53 inwestycje (49%). Największą liczbę inwestycji pozostających w trakcie realizacji stanowią inwestycje z obszaru „transport” – 45 inwestycji (76%), następnie „gospodarka odpadami” – 8 inwestycji (14%) i „infrastruktura społeczna” – 6 inwestycji (10%). W przypadku inwestycji niezrealizowanych, pod względem ogólnej liczby inwestycji przeważa również obszar „transport” – 7 inwestycji (70%), następny w kolejności jest obszar „gospodarka odpadami” – 2 inwestycje (20%) i „infrastruktura społeczna” – 1 inwestycja (10%) (Wykres 3).

Wykres 3. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie regionalnym

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

Najwyższy odsetek inwestycji zrealizowanych w danym obszarze odnotować można w zakresie infrastruktury społecznej – 53 z 60 inwestycji (88%). W trakcie realizacji pozostawało 6 inwestycji (10%), zaś niezrealizowana pozostała 1 inwestycja (2%). W rozbiciu na poszczególne kategorie, w obszarze dziedzictwa kulturowego zrealizowano 13 z 14 inwestycji (93%), kultury – 8 z 9 inwestycji (89%) oraz ochrony zdrowia – 32 z 36 inwestycji (89%). W trakcie realizacji pozostawały: 1 inwestycja w zakresie dziedzictwa kulturowego (7%), 1 inwestycja w zakresie kultury (11%), 3 inwestycje w zakresie ochrony zdrowia (8%) i 1 w zakresie edukacji (100%). Nie zrealizowano 1 inwestycji z zakresu ochrony zdrowia (3%).

W zakresie transportu zrealizowanych zostało 56 z 108 inwestycji (52%), 45 było w trakcie realizacji (42%), a 7 pozostało niezrealizowanych (6%). Najwięcej ICP w obszarze transportu zrealizowano w ramach budowy dróg wojewódzkich – 55 z 99 inwestycji (56%), a 39 było w realizacji (39%). Jedyne

⁹⁹ Ze względu na zastosowane zaokrąglenie, dane przedstawione w podsumowaniu mogą nie sumować się do pełnych 100%.

5 inwestycji pozostało niezrealizowanych (5%). W zakresie transportu kolejowego, zrealizowano 1 z 6 inwestycji (17%), 4 inwestycje pozostawały w trakcie realizacji (67%), a 1 nie została zrealizowana (17%). W obszarze transportu lotniczego, 2 z inwestycji było w trakcie realizacji (67%), a 1 pozostała niezrealizowana (33%).

W obszarze gospodarki odpadami, na 10 inwestycji celu publicznego, 8 było w trakcie realizacji (80%), a 2 pozostały niezrealizowane (20%).

Tabela 26. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego¹⁰⁰

Inwestycje celu publicznego ujęte w PZPWM						
kategoria		liczba inwestycji	zrealizowane	w realizacji	niezrealizowane	
1. Inwestycje celu publicznego z poziomu regionalnego – wiążące ustalenia <i>Planu</i>	1.1. Transport	1.1.1. Transport kolejowy	6	1	4	1
		1.1.2. Transport lotniczy	3	0	2	1
		1.1.3. Drogi wojewódzkie	99	55	39	5
	1.2. Gospodarka odpadami		10	0	8	2
	1.3. Infrastruktura społeczna	1.3.1. Dziedzictwo kulturowe	14	13	1	0
		1.3.2. Kultura	9	8	1	0
		1.3.3. Ochrona zdrowia	36	32	3	1
		1.3.4. Edukacja	1	0	1	0
	Suma		178	109	59	10

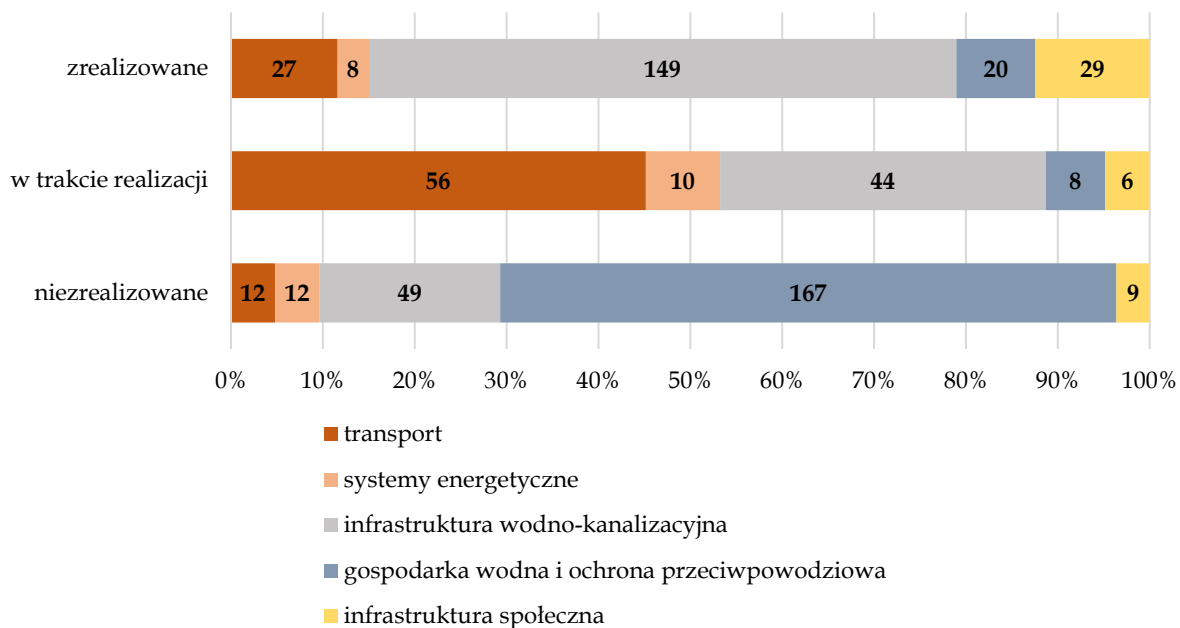
Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych z instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

4.2. Stan realizacji ICP – poziom krajowy i lokalny

W *Planie* uwzględniono 606 ICP z poziomu krajowego i lokalnego. W okresie 2018-2023, zrealizowane zostały 233 inwestycje (38%), w trakcie realizacji pozostawały 124 inwestycje (20%), a 249 inwestycji było niezrealizowanych (41%) (Tabela 27).

W odniesieniu do ogólnej liczby zrealizowanych inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, największą część stanowiły inwestycje z obszaru „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 149 z 233 inwestycji (64%). Na drugim miejscu wskazać można obszar „infrastruktura społeczna” – 29 inwestycji (12%), a następnie „transport” – 27 inwestycji (11,6%), „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 20 inwestycji (9%) i „systemy energetyczne” – 8 inwestycji (3%). W przypadku inwestycji pozostających w trakcie realizacji, największą ich liczbę stanowiły inwestycje z obszaru „transport” – 56 inwestycji (45%), następnie z obszaru „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 44 inwestycje (35%), „systemy energetyczne” – 10 inwestycji (8%), „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 8 inwestycji (6%) i „infrastruktura społeczna” – 6 inwestycji (5%). Na ogólną liczbę inwestycji, które nie zostały zrealizowane, najczęściej przypadało w obszarze „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 167 inwestycji (67%), zaś na kolejnych miejscach znalazły się obszary: „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 49 inwestycji (20%), „transport” – 12 inwestycji (5%), „systemy energetyczne” – 12 inwestycji (5%) i „infrastruktura społeczna” – 9 inwestycji (4%) (Wykres 4).

¹⁰⁰ W przypadku inwestycji podzielonych na etapy/odcinki, jeśli jeden z etapów/odcinków pozostawał w realizacji, inwestycję w całości przypisano do kategorii „w realizacji”.

Wykres 4. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie krajowym i lokalnym

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

Najwyższym odsetkiem zrealizowanych inwestycji w danym obszarze charakteryzował się obszar „infrastruktura społeczna” – na 44 inwestycje, zrealizowano 29 (66%). W trakcie realizacji było 6 inwestycji w tym obszarze (14%), a niezrealizowanych – 9 (20%). W zakresie dziedzictwa kulturowego i ochrony zdrowia zrealizowano 100% wszystkich inwestycji – odpowiednio 4 i 16. W zakresie kultury, 5 z 6 inwestycji zostało zrealizowanych (83%), a 1 niezrealizowana (17%). W zakresie edukacji, zrealizowano 4 inwestycje (22%), 6 pozostawało w realizacji (33%), a 8 było niezrealizowanych (44%).

Na drugim miejscu pod względem odsetka zrealizowanych inwestycji znajdował się obszar „infrastruktura wodno-kanalizacyjna”. Z 242 inwestycji ujętych w *Planie*, zrealizowanych zostało 149 (62%), w trakcie realizacji były 44 inwestycje (18%), a 49 inwestycji nie zrealizowano (20%).

W obszarze „transport”, na 95 uwzględnionych w *Planie* inwestycji, zrealizowano 27 (28%). W trakcie realizacji było 56 inwestycji (59%), a 12 inwestycji nie zrealizowano (13%). Najwięcej ICP zrealizowano w zakresie dróg krajowych – 12 z 30 inwestycji (40%), następnie odpowiednio z zakresu transportu zbiorowego – 5 z 15 inwestycji (33%), transportu kolejowego – 7 z 33 inwestycji (21%) i dróg miejskich na obszarze MOFW – 3 z 15 inwestycji (20%). W trakcie realizacji pozostawały inwestycje wskazane w zakresie lotnictwa i żeglugi (po 1 inwestycji), a następnie w zakresie transportu kolejowego – 25 inwestycji (76%), dróg krajowych – 17 inwestycji (57%), transportu zbiorowego – 7 inwestycji (47%) i dróg miejskich na obszarze MOFW – 5 inwestycji (33%). Wśród niezrealizowanych inwestycji, najwięcej było ich w zakresie dróg miejskich na obszarze MOFW – 7 inwestycji (47%), następnie transportu zbiorowego – 3 inwestycje (20%), transportu kolejowego i dróg krajowych – po 1 inwestycji (3%).

Podobnym odsetkiem zrealizowanych inwestycji odznaczał się obszar „systemy energetyczne”, w ramach którego zrealizowano 8 z 30 inwestycji (27%), zaś 10 inwestycji pozostawało w trakcie realizacji (33%). Nie zrealizowano 12 inwestycji (40%) z tego obszaru. Najwięcej inwestycji zrealizowano w zakresie systemów elektroenergetycznych – 7 z 19 inwestycji (37%), a następnie w zakresie systemów gazowych – 1 z 10 inwestycji (10%). W trakcie realizacji pozostawało odpowiednio: w zakresie systemów elektroenergetycznych 3 inwestycje (16%), w zakresie systemów gazowych 6 inwestycji (60%), a w zakresie systemów paliw płynnych 1 inwestycja (100%). Nie zrealizowano 9 inwestycji (47%) w zakresie systemów elektroenergetycznych i 3 inwestycji (30%) w zakresie systemów gazowych.

W obszarze „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa”, spośród 195 inwestycji uwzględnionych w *Planie*, zrealizowano 20 (10%). W trakcie realizacji pozostawało 8 inwestycji (4%), a niezrealizowanych było 167 (86%).

Tabela 27. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego¹⁰¹

Inwestycje celu publicznego ujęte w PZPWM						
kategoria		liczba inwestycji	zrealizowane	w realizacji	niezrealizowane	
2. Inwestycje celu publicznego – poziom krajowy i lokalny	2.1. Transport	2.1.1. Transport kolejowy	33	7	25	1
		2.1.2. Transport zbiorowy	15	5	7	3
		2.1.3. Lotnictwo	1	0	1	0
		2.1.4. Żegluga śródlądowa	1	0	1	0
		2.1.5. Drogi krajowe	30	12	17	1
		2.1.6. Drogi miejskie na obszarze MOFW	15	3	5	7
	2.2. Systemy energetyczne	2.2.1. Systemy elektroenergetyczne	19	7	3	9
		2.2.2. Systemy gazowe	10	1	6	3
		2.2.3. Systemy paliw płynnych	1	0	1	0
	2.3. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	242	149	44	49	
	2.4. Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa	195	20	8	167	
	2.5. Infrastruktura społeczna	2.5.1. Dziedzictwo kulturowe	4	4	0	0
		2.5.2. Kultura	6	5	0	1
		2.5.3. Ochrona zdrowia	16	16	0	0
		2.5.4. Edukacja	18	4	6	8
	Suma		606	233	124	249

Źródło: Opracowanie własne MBPR na podstawie informacji uzyskanych z instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

4.3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego – wnioski

Analizując stan realizacji inwestycji celu publicznego na poziomie regionalnym oraz na poziomie krajowym i lokalnym można zauważyć, że wyższy odsetek inwestycji zrealizowanych charakteryzuje ICP z poziomu regionalnego. W przypadku tej kategorii ICP, odsetek zrealizowanych inwestycji osiągnął 61%, natomiast w przypadku ICP z poziomu krajowego i lokalnego – 38%. ICP z poziomu regionalnego charakteryzowały się także wyższym odsetkiem inwestycji pozostających w trakcie realizacji niż w przypadku ICP z poziomu krajowego i lokalnego – wyniósł on odpowiednio 33% i 20%.

¹⁰¹ W przypadku inwestycji podzielonych na etapy/odcinki, jeśli jeden z etapów/odcinków pozostawał w realizacji, inwestycję w całości przypisano do kategorii „w realizacji”.

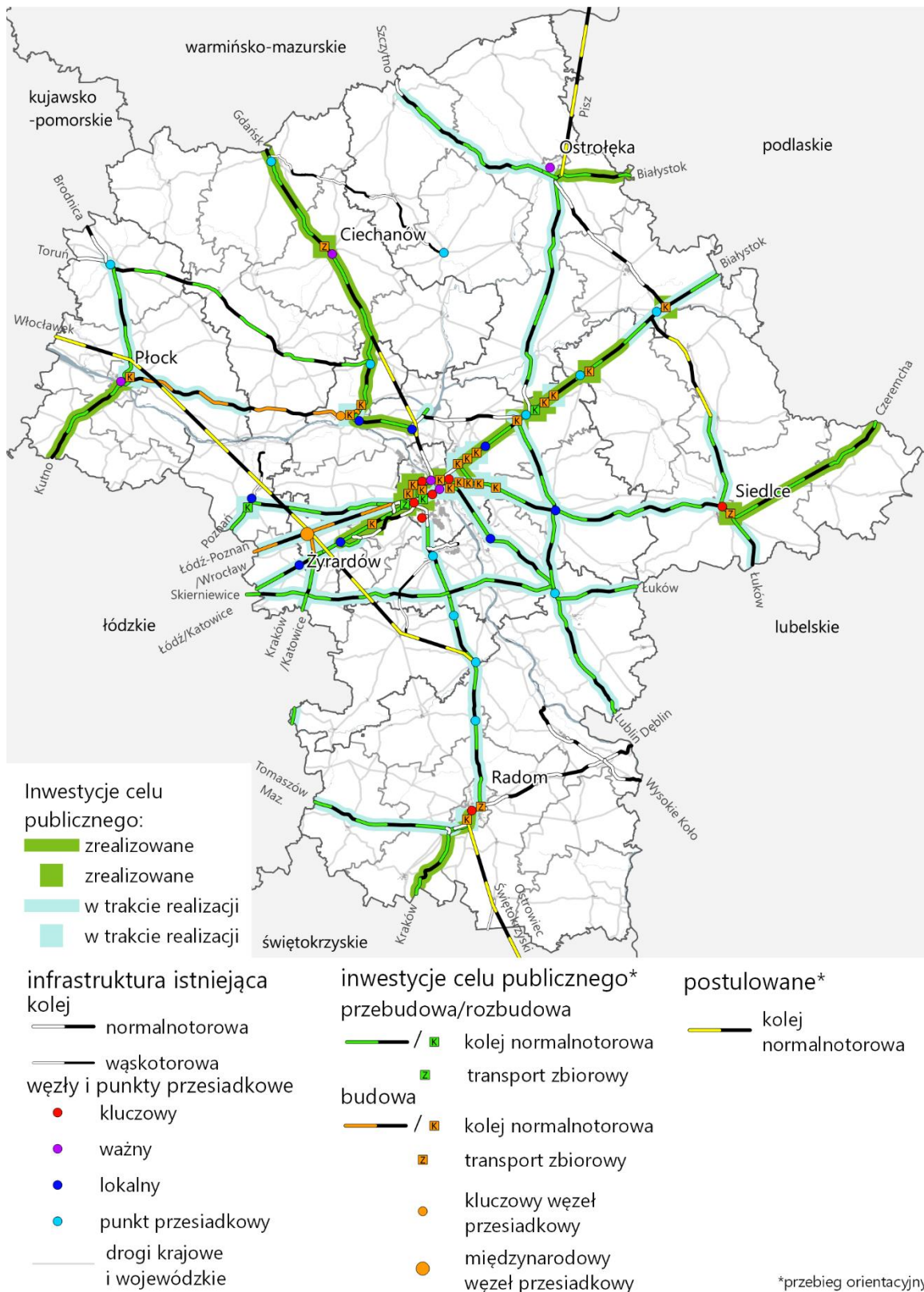
Odsetek niezrealizowanych inwestycji z poziomu krajowego i lokalnego był znacząco wyższy (41%) niż odsetek takich inwestycji z poziomu regionalnego (6%). Obszarem, którego dotyczy najniższa efektywność realizacji inwestycji z poziomu krajowego, jest gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa. W tym obszarze, spośród 195 inwestycji ujętych w *Planie*, nie zrealizowano aż 167 (86%).

Najwyższym odsetkiem zrealizowanych inwestycji, zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym oraz lokalnym, charakteryzował się obszar infrastruktury społecznej, niższym zaś odznaczały się inwestycje infrastrukturalne, związane z obszarem transportu, infrastrukturą wodno-kanalizacyjną, systemem energetycznym, gospodarką odpadami czy gospodarką wodną i ochroną przeciwpowodziową. Wynika to z charakteru inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej, które są znacznie mniejszej skali, mają zazwyczaj charakter punktowy, są mniej kosztowne i czasochłonne w realizacji. Częściej związane są z remontami i modernizacją obiektów. Skala oddziaływania tego rodzaju inwestycji na stan zagospodarowania przestrzennego województwa jest niewielka.

Największy wpływ na zmianę stanu zagospodarowania przestrzennego województwa wywierają inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej. Skala oddziaływania tego typu inwestycji, zwłaszcza liniowych, ma często charakter ponadlokalny, a nawet ponadregionalny. Inwestycje te prowadzą do zmiany funkcji terenów, mogą powodować przekształcenie ich pierwotnego przeznaczenia na inne cele oraz skutkują zmianami w pokryciu terenu. Czas oraz koszty ich realizacji są znacznie większe w porównaniu z inwestycjami z zakresu infrastruktury społecznej.

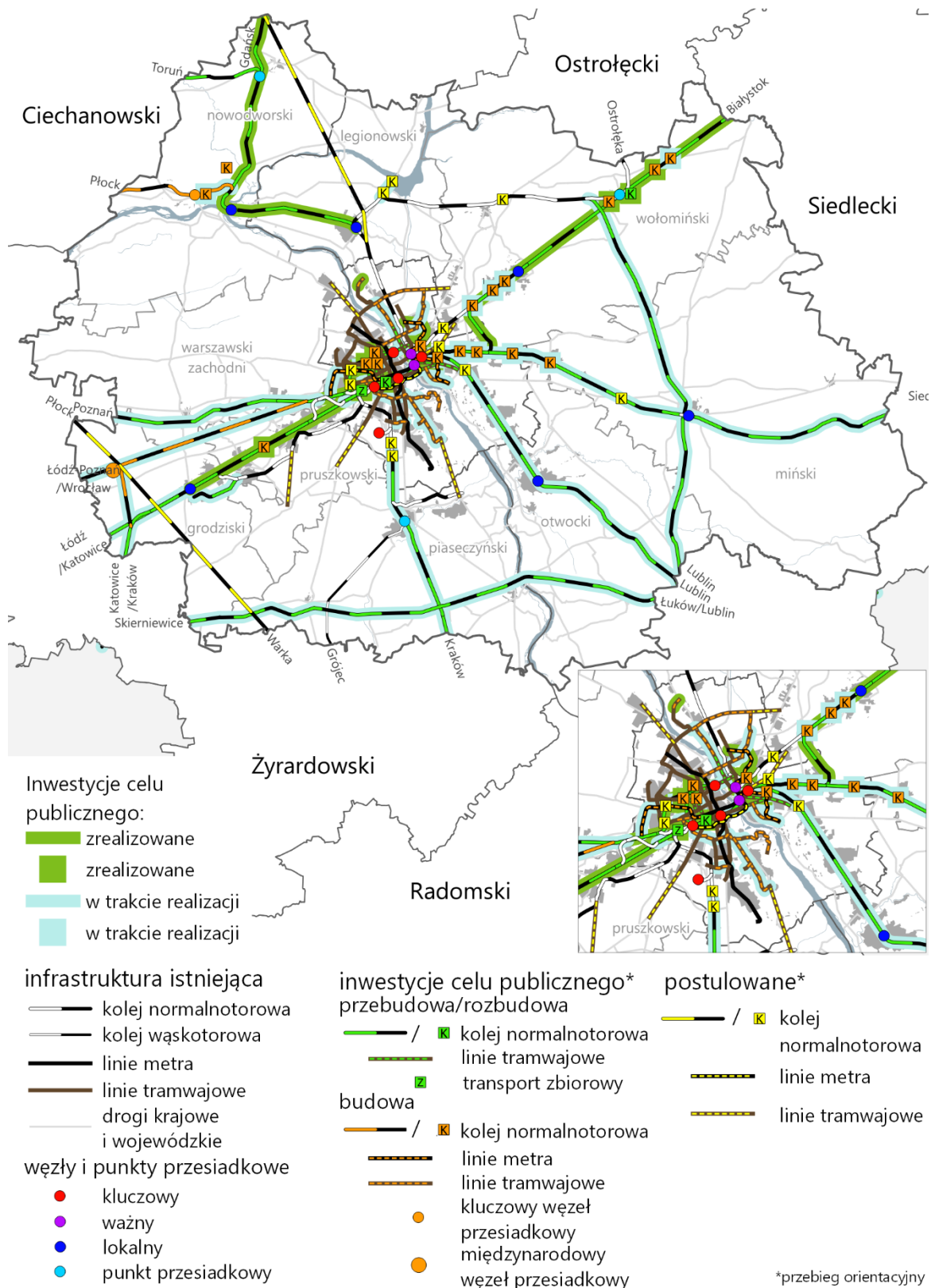
Znaczący wpływ na stan zagospodarowania przestrzennego województwa mają także procesy zachodzące na poziomie krajowym i lokalnym. Działania na poziomie krajowym, prowadzone w trybie specustaw, z wyłączeniem przepisów z zakresu planowania przestrzennego, skutkują często chaosem przestrzennym w skali regionalnej. Na poziomie lokalnym, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które zazwyczaj nie gwarantują odpowiednich standardów zagospodarowania przestrzeni, prowadząc tym samym do znacznego obniżenia jej jakości i niekontrolowanego rozpraszania zabudowy na tereny otwarte.

Obecnie plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie ma realnego przełożenia na stan jego zagospodarowania. Dzieje się tak ze względu na słabe umocowanie ustawowe tego dokumentu w systemie planowania przestrzennego oraz ograniczone kompetencje samorządu województwa do określania w planie wiążących ustaleń. Docelowo, plan zagospodarowania przestrzennego województwa powinien stanowić punkt odniesienia dla planowania miejscowego, jak również pełnić rolę poziomu referencyjnego dla planowania przestrzennego na poziomie kraju.

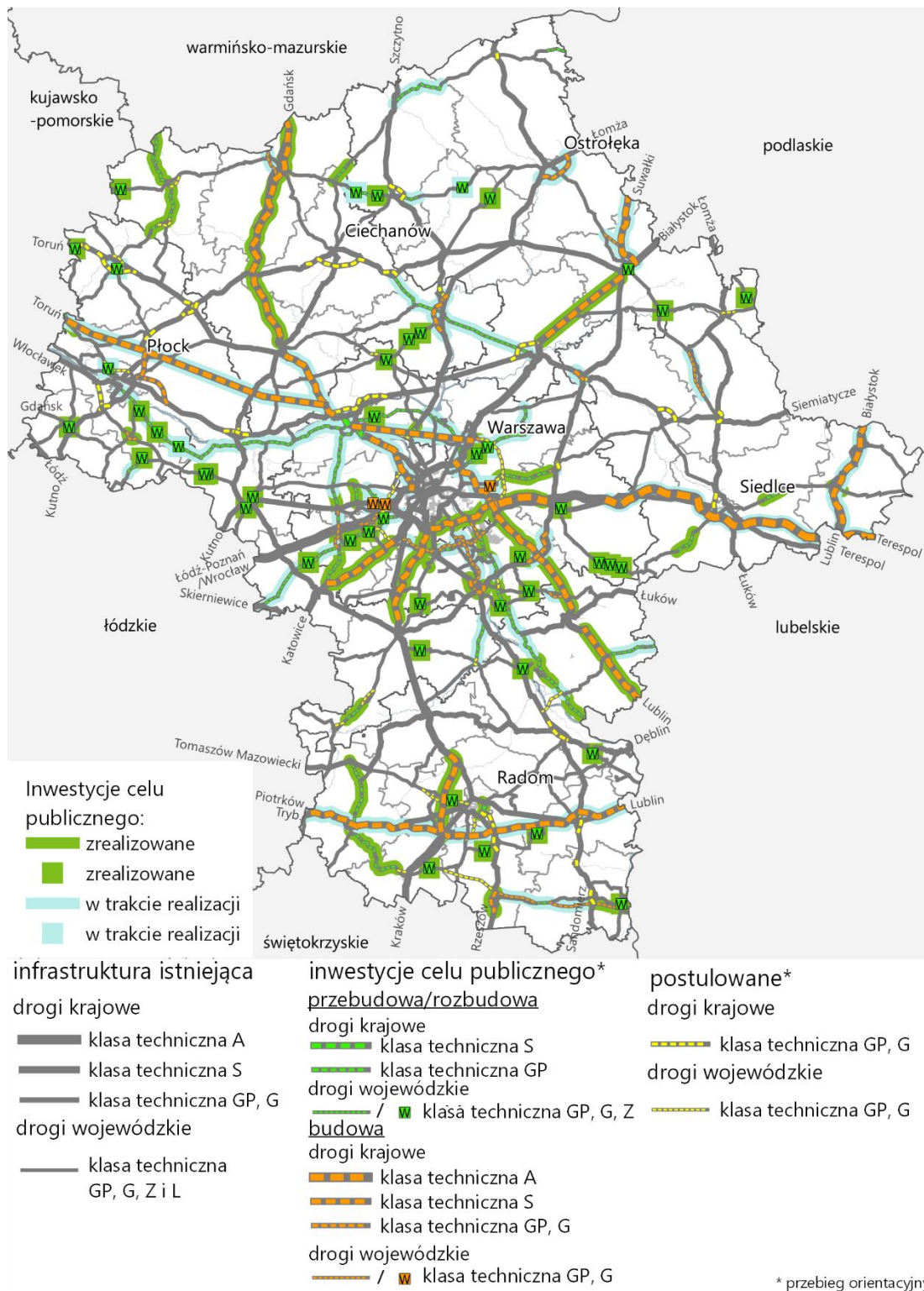
Ryc. 1. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, KPK 2023, Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIiŚ 2014-2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020, PW PT SRWM 2030

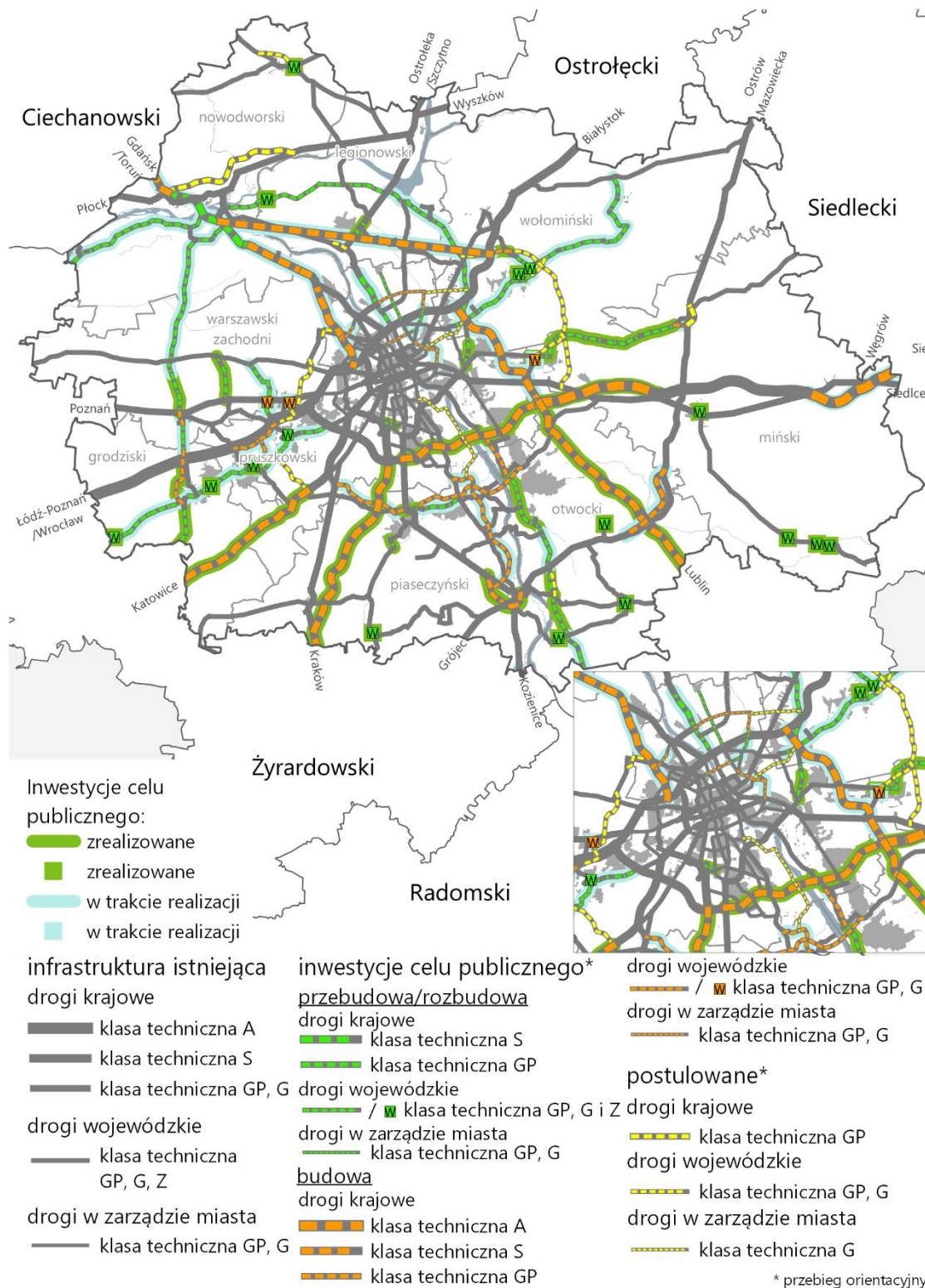
Ryc. 2. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w MOFW - poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, KPK 2023, Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIiŚ 2014-2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020, PW PT SRWM 2030

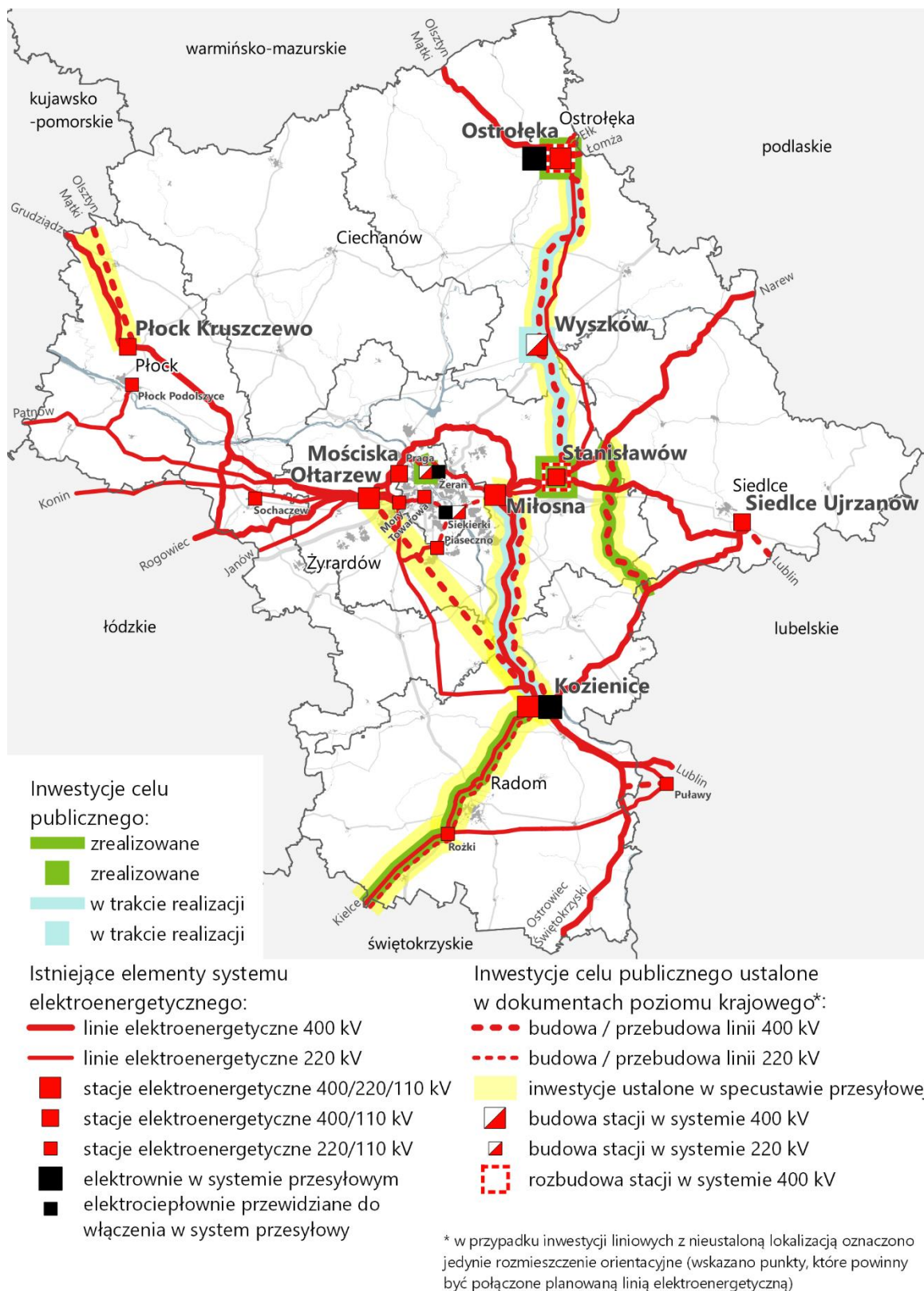
Ryc. 3. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, PBDK na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.), Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIiŚ 2014-2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020, Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016-2026, Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego, PWPT SRWM 2030

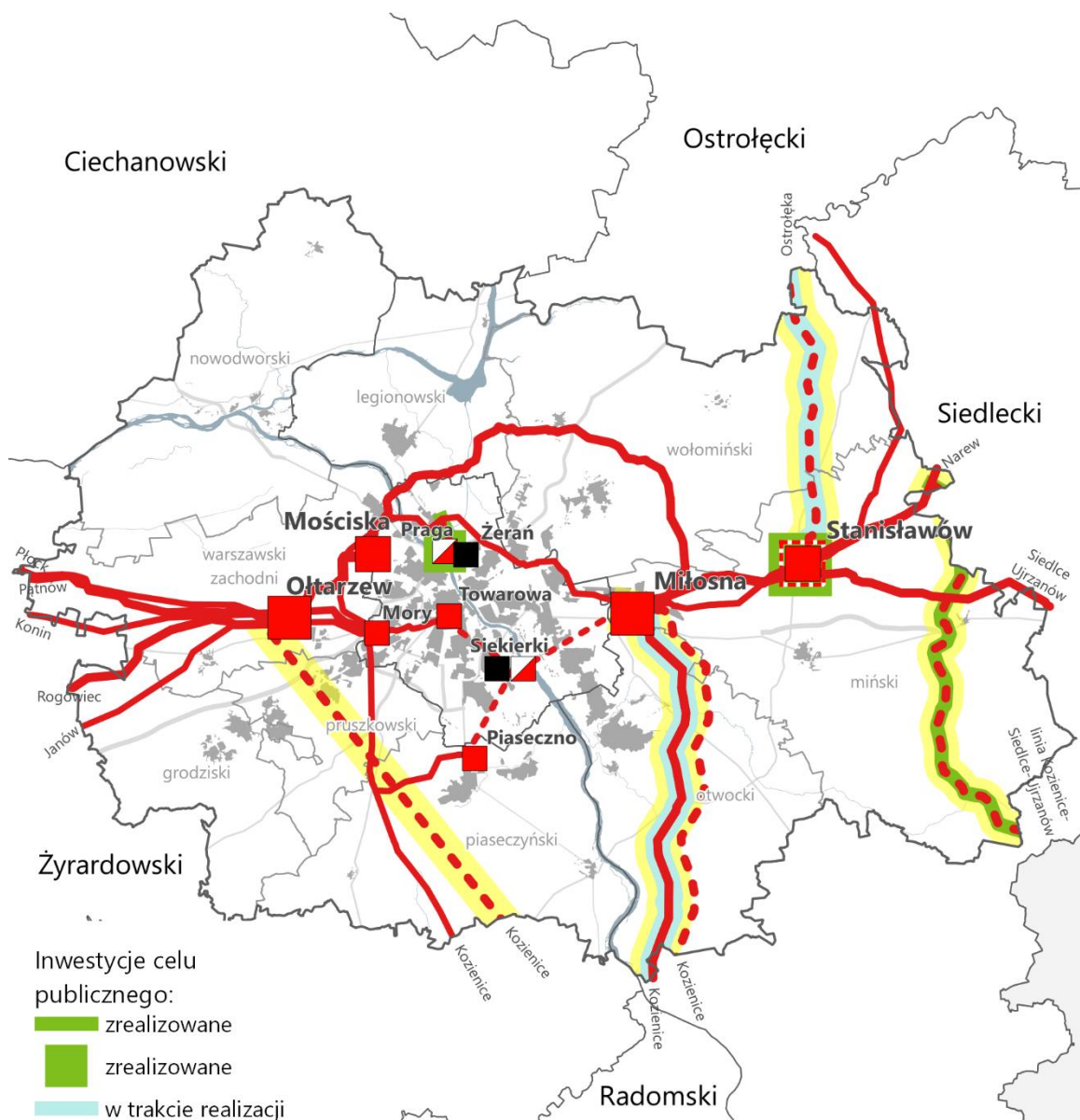
Ryc. 4. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, PBDK na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.), Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POiŚ 2014-2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020, Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016-2026, Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego, PWPT SRWM 2030

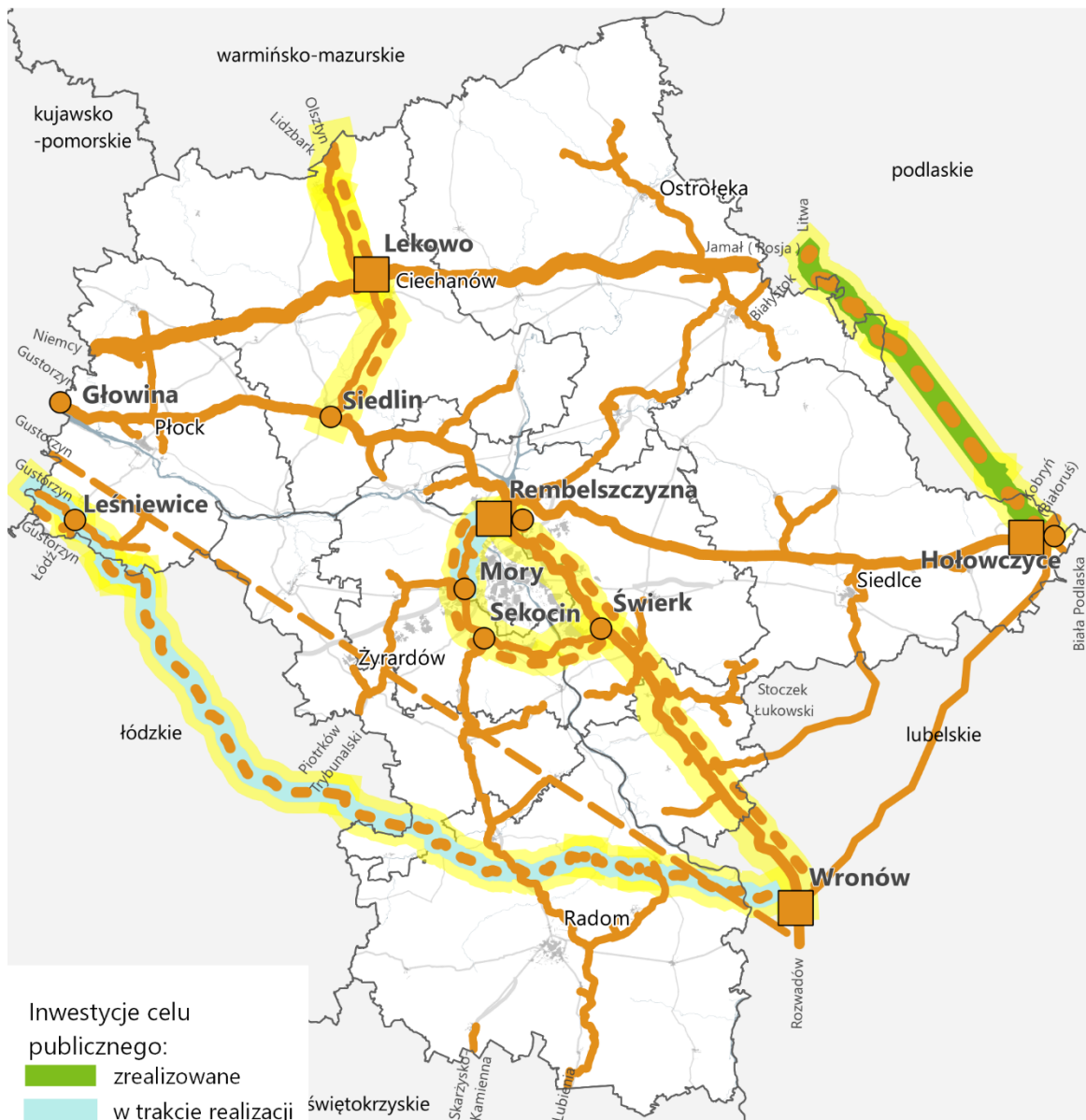
Ryc. 5. System elektroenergetyczny najwyższych napięć

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, KPZK 2030, SOR, Listy Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach POIiŚ 2014-2020 oraz danych operatorów

Ryc. 6. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, KPZK 2030, SOR, Listy Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach POIiŚ 2014-2020 oraz danych operatorów

Inwestycje celu publicznego:

- zrealizowane
- w trakcie realizacji

Istniejące elementy systemu gazowego:

- gazociąg międzynarodowy
- gazociągi krajowe magistralne
- pozostałe gazociągi krajowe
- tłocznie gazu
- węzły systemowe

Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach poziomu krajowego*:

- budowa gazociągów międzynarodowych
- budowa / przebudowa gazociągów krajowych
- budowa gazociągu gazu łupkowego (uzależniona od analiz ekonomicznych)
- inwestycje ustalone w specustawie gazowej

* w przypadku inwestycji z nieustaloną lokalizacją oznaczono jedynie rozmieszczenie orientacyjne (wskazano punkty, które powinny być połączone planowanym gazociągiem)

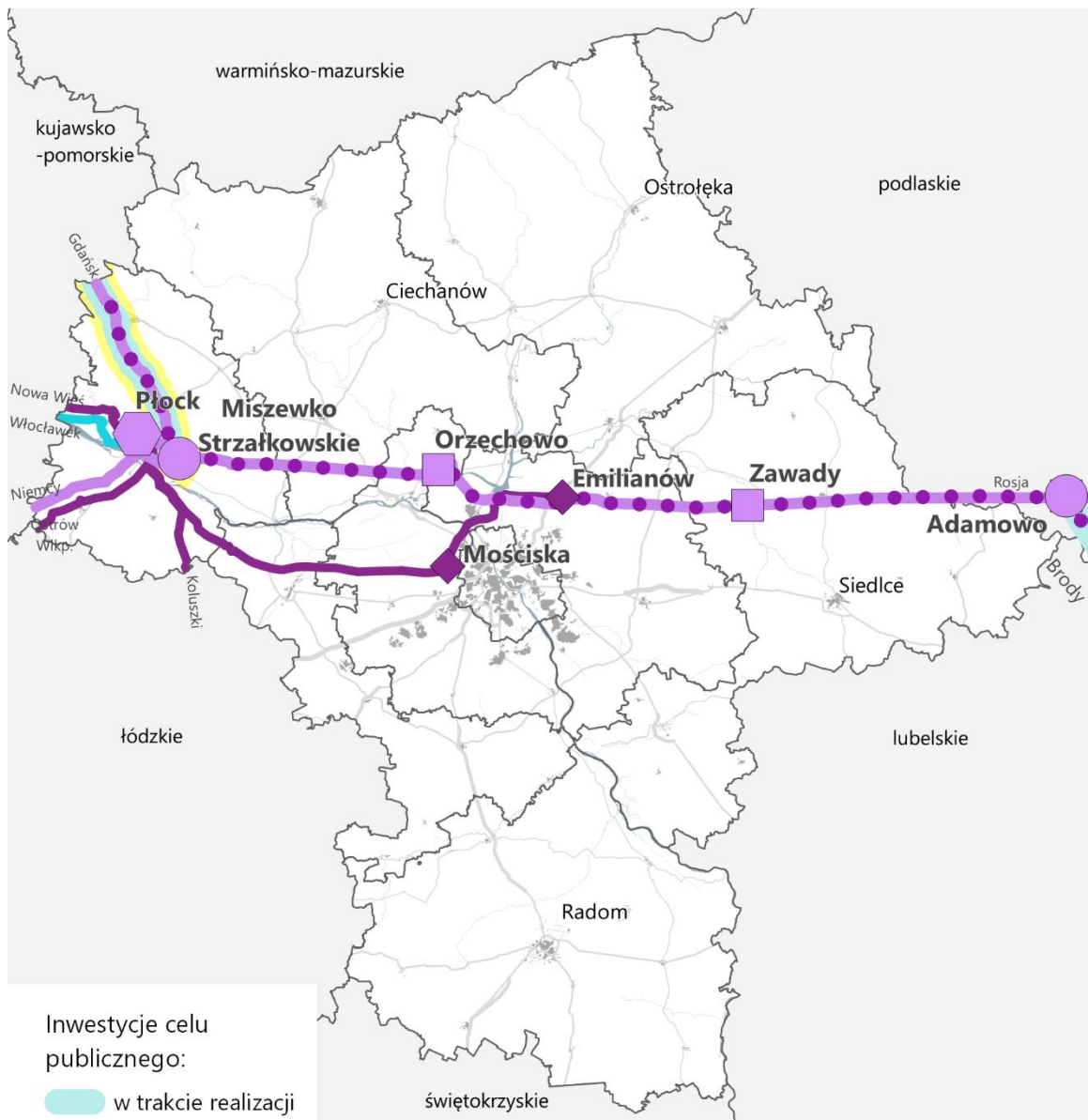
Ryc. 7. System gazowy wysokiego ciśnienia

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, KPZK 2030, SOR oraz danych operatorów

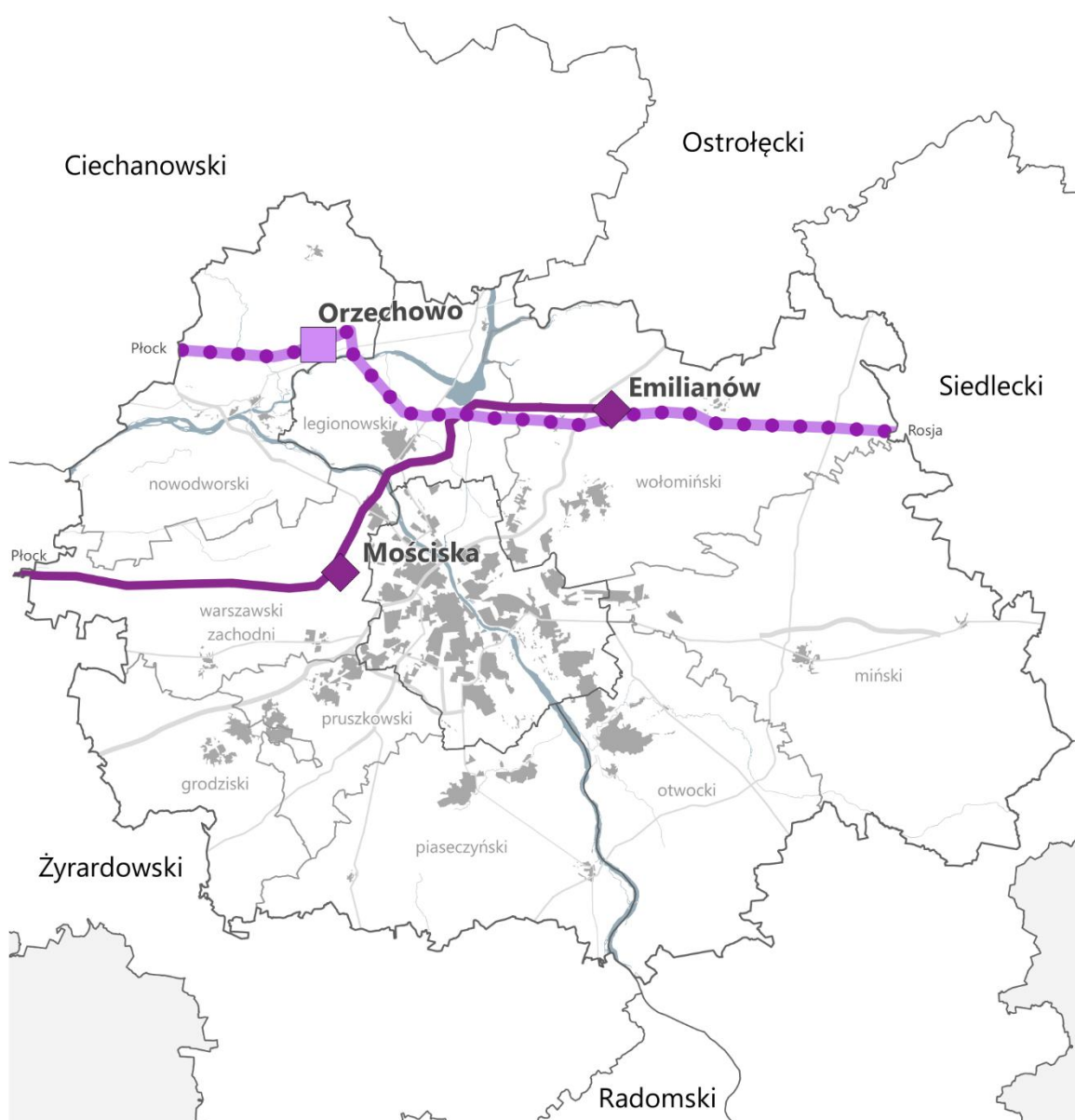
Ryc. 8. System gazu wysokiego ciśnienia w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, KPZK 2030, SOR oraz danych operatorów

Ryc. 9. System paliw płynnych

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie KPZK 2030, Polityki Energetycznej Polski do 2030, Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r., ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym oraz danych operatorów

Istniejące elementy systemu paliw płynnych:

System przesyłu i przetwarzania ropy naftowej:

- ropociąg
- pompownia ropy

System przesyłu produktów naftowych:

- rurociąg paliwowy
- bazy paliwowe

Inwestycja celu publicznego ustalona w dokumentach poziomu krajowego:

- budowa systemu przesyłowego ropy naftowej z rejonu Morza Kaspijskiego (z wykorzystaniem istniejących ropociągów)

Ryc. 10. System paliw płynnych w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie KPZK 2030, Polityki Energetycznej Polski do 2030, Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. oraz danych operatorów

SŁOWNIK POJĘĆ

Inwestycje celu publicznego – działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899) (*Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, Dz. U. z 2023 r. poz. 977)

Suburbanizacja – proces przenoszenia form przestrzennych miasta oraz form życia miejskiego poza miasto centralne, na tereny w jego sąsiedztwie oraz proces zespalandia funkcjonalnego obszarów podlegających suburbanizacji z miastem centralnym. Mianem suburbanizacji określa się także tylko proces decentralizacji w regionie miejskim polegający na przemieszczaniu się ludności i podmiotów gospodarczych z miasta centralnego do strefy podmiejskiej.

Dziedzictwo kulturowe – ogół dorobku społeczeństw (narodów i środowisk) w zakresie nauki, sztuki, architektury, oświaty, techniki, wytworzonego w trakcie ich historycznego rozwoju i przekazywanego z pokolenia na pokolenie. Oznacza wartość materialną lub niematerialną określającą kulturę. Zawiera w sobie wszystkie skutki środowiskowe wynikające z interakcji między ludźmi a otoczeniem na przestrzeni dziejów.

NUTS (ang. Nomenclature of Territorial Units for Statistics) – Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych ustanowiona w celu umożliwienia gromadzenia, zestawiania i rozpowszechniania porównywalnych regionalnych danych statystycznych w Unii Europejskiej. Od 1 stycznia 2018 r. w Polsce obowiązuje następujący podział na jednostki NUTS: NUTS 1 – makroregiony, NUTS 2 – regiony, NUTS 3 – podregiony.

Sieci energetyczne – instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do:

- przesyłania paliw lub energii (transportu paliw gazowych i energii elektrycznej sieciami przesyłowymi do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowych; transportu paliw ciekłych siecią rurociągów; transportu ciepła siecią ciepłowniczą)
- dystrybucji paliw lub energii (transportu paliw gazowych i energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi do odbiorców; rozdziału paliw ciekłych do odbiorców; rozdziału ciepła do odbiorców) należące do przedsiębiorstwa energetycznego (*Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne*, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.).

Sieć dystrybucyjna – sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień albo sieć elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego (*Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne*, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.)

Sieć przesyłowa – sieć gazowa wysokich ciśnień albo sieć elektroenergetyczna najwyższych lub wysokich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego (*Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne*, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.)

Transeuropejskie sieci transportowe TEN-T (ang. *Trans-European Network-Transport*, TEN-T) – sieć transportowa o znaczeniu europejskim, na którą składają się drogi (przede wszystkim autostrady), linie kolejowe (w tym linie dużych prędkości), lotniska, międzynarodowe porty lotnicze, porty morskie i śródlądowe oraz terminale intermodalne. Ponadto sieć obejmuje systemy sterowania ruchem, systemy informacyjne oraz systemy nawigacyjne.

SŁOWNIK SKRÓTÓW

AKPOŚK – Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

BDL – Bank Danych Lokalnych

CPK – Centralny Port Komunikacyjny

DK – droga krajowa

DSAT – detekcja stanów awaryjnych taboru (kolejowego)

DW – droga wojewódzka

Dz. U. – Dziennik Ustaw

ETCS – Europejski System Sterowania Pociągiem (*ang. European Train Control System*)

ERTMS – Europejski System Zarządzania Ruchem Kolejowym (*ang. European Rail Traffic Management System*)

GSM-R - Globalny System Kolejowej Radiokomunikacji Ruchomej

GUS – Główny Urząd Statystyczny

ICP – inwestycja celu publicznego

KPZK 2030 – Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

LCS – lokalne centrum sterowania (ruchem kolejowym)

LK – linia kolejowa

MBPR – Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego

MOFW – miejski obszar funkcjonalny Warszawy

P&R – parkuj i jedź (*ang. park and ride*)

PGO WM – plan gospodarki odpadami województwa mazowieckiego

POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PSZOK – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

PZPWM – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SRWM 2030 – Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze

TEN-T – Transeuropejska sieć transportowa (*ang. Trans-European Transport Network*)

UE – Unia Europejska

UPZP – ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

WKD – Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.

z późn. zm. – z późniejszymi zmianami

ZnRID – zezwolenie na realizację inwestycji drogowej

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego – poziom krajowy i regionalny	119
Ryc. 2. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny	120
Ryc. 3. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego – poziom krajowy i regionalny	121
Ryc. 4. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny.....	122
Ryc. 5. System elektroenergetyczny najwyższych napięć	123
Ryc. 6. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w MOFW	124

Ryc. 7. System gazowy wysokiego ciśnienia	125
Ryc. 8. System gazowy wysokiego ciśnienia w MOFW	126
Ryc. 9. System paliw płynnych.....	127
Ryc. 10. System paliw płynnych w MOFW.....	128

SPIS TABEL

Tabela 1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom regionalny.....	12
Tabela 2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom regionalny.....	13
Tabela 3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich – poziom regionalny	15
Tabela 4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – poziom regionalny.....	32
Tabela 5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom regionalny	35
Tabela 6. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom regionalny	37
Tabela 7. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom regionalny	39
Tabela 8. Inwestycja celu publicznego w zakresie edukacji – poziom regionalny	44
Tabela 9. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom krajowy	48
Tabela 10. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego – poziom lokalny.....	54
Tabela 11. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom krajowy	56
Tabela 12. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej – poziom krajowy	57
Tabela 13. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych – poziom krajowy	58
Tabela 14. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich na obszarze MOFW – poziom lokalny.....	61
Tabela 15. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów elektroenergetycznych – poziom krajowy	62
Tabela 16. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów gazowych – poziom krajowy	67
Tabela 17. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów paliw płynnych – poziom krajowy.....	70
Tabela 18. Inwestycje celu publicznego w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy	71
Tabela 19. Inwestycje celu publicznego w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy	82
Tabela 20. Inwestycje celu publicznego w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania – poziom krajowy .	88
Tabela 21. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – poziom krajowy	90
Tabela 22. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom krajowy	98
Tabela 23. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom krajowy.....	98
Tabela 24. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom krajowy.....	100
Tabela 25. Inwestycje celu publicznego w zakresie edukacji – poziom krajowy	102
Tabela 26. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego.....	115
Tabela 27. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego	117

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu – poziom regionalny.....	11
Wykres 2. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu – poziom krajowy i lokalny.....	47
Wykres 3. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie regionalnym.....	114
Wykres 4. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie krajowym i lokalnym.....	116

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017, zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r.

BDL GUS

Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), przyjęty Uchwałą nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252).

Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta Uchwałą 173/2017 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 233 z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Mazowieckiego (M.P. z 2014 r. poz. 1142)

Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku przyjęty Uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku z późn. zm.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie "Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022" (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony Uchwałą Nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022” (M.P. z 2021 r. poz. 745)

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, przyjęty przez Radę Ministrów dnia 16 grudnia 2003 r.

Lista funkcjonujących instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.)

Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki, Warszawa, grudzień 2021 r.

Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024, przyjęty Uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911)

Plan inwestycyjny dla województwa mazowieckiego, Załącznik nr do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024, przyjęty Uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2026 przyjęty Uchwałą 1777/290/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2026

Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeń i Transport przyjęty Uchwałą nr 1546/183/16 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie Planu wykonawczego do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. w obszarze Przestrzeń i Transport wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz Podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego Planu

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, przyjęty Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 13180)

Polityka energetyczna Polski do 2030 r., przyjęta Uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.

Polityka Surowcowa Państwa, przyjęta Uchwałą Nr 39 Rady Ministrów z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Polityki Surowcowej Państwa" (M.P. z 2022 r. poz. 371)

Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.), przyjęty Uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) z późn. zm.

Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023, przyjęty Uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023. (M.P. z 2020 r. poz. 1050)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wykaz dużych projektów

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Regionalny Plan Transportowy Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku przyjęty Uchwałą 515/313/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014-2020

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1153 i rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1315/2013

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Pułtusk - kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny” (Dz. U. z 2018 r. poz. 2462)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówkę - Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Radom - zespół klasztorny Bernardynów” (Dz. U. z 2022 r. poz. 632)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Czerwińsk nad Wisłą - dawne opactwo Kanoników Regularnych” (Dz. U. z 2021 r. poz. 767)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Płock - Wzgórze Tumskie” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1003)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa - gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz z 2019 r. poz. 1819)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 552, 899 i 1912)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1912).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1819)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 225)

Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim, przyjęte Uchwałą nr 1100/333/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim”

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r., przyjęta Uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." (M.P. z 2014 r. poz. 469)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. z 2017 r. poz. 260)

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze, przyjęta Uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze, przyjęta Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku, przyjęta Uchwałą Nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku” (M.P. z 2019 r. poz. 1054)

Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego, przyjęte Zarządzeniem nr 8 Północnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego

Studium korytarzowe dla inwestycji pod nazwą „Budowa drogi ekspresowej S10 Toruń (A1) – Warszawa (S8) wraz z budową Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej”

Uchwała nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku

Uchwała nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”

Uchwała Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030”.

Uchwała Nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.)¹⁰²

Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162)

Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 892 oraz poz. 1113)

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079)

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z 2020 r. poz. 568, 659, 875, 2361 oraz z 2021 r. poz. 2151)

Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1275, 1846)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924)

Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 273, 1846 oraz z 2023 r. poz. 595)

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977)

Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038 przyjęta Uchwałą nr 259/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2038 z późn. zm.

STRONY INTERNETOWE

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0812&from=EN> (dostęp: październik 2022 r.)

<https://mazovia.pl/survey/register/list/id.24> (dostęp: styczeń 2022 r.)

<https://mzdw.pl/pl/strona/plan-postepowan-o-udzielenie-zamowien> (dostęp: październik 2022 r.)

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/regionalny-program-operacyjny-wojewodztwa-mazowieckiego-na-lata-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

<https://www.gov.pl/web/gddkia/s10-i-obwodnica-aglomeracji-warszawskiej--podsumowanie-spotkan-z-samorzadami> (dostęp: grudzień 2022 r.).

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020> (dostęp: styczeń 2023 r.).

¹⁰² Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, 1723, 2127, 2243, 2370, 2687 i z 2023 r. poz. 295

<https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

<https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.).